

EUROJUST

Letno poročilo 2014

© Eurojust, 2015

Vsebinska publikacija se nanaša na obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2014.

Kataloška številka: QP-AA-15-001-SL-N

ISBN: 978-92-9490-008-1

ISSN: 2443-6631

DOI: 10.2812/591549

Za poizvedbe:

Telefon: + 31 70 412 5000

E-naslov: info@eurojust.europa.eu

Spletna stran: www.eurojust.europa.eu

Letno poročilo 2014

Letno poročilo Eurojusta za leto 2014 je bilo prevedeno iz
angleškega izvirnika v slovenski jezik

Letno poročilo Eurojusta za leto 2014 je bilo prevedeno
iz angleškega izvirnika v slovenski jezik

Kazalo

Pojasnilo k Sklepu o Eurojustu	5
Kratice in okrajšave.....	5
Predgovor.....	7
Povzetek.....	8
1. EUROJUST NA PRVI POGLED / EUROJUSTOVA ORODJA.....	12
1.1 Eurojust na prvi pogled.....	13
1.2 Eurojustova orodja.....	13
1.2.1 Koordinacijski sestanki	13
1.2.2 Koordinacijski centri	17
1.2.3 Izmenjava informacij in Eurojustov sistem za vodenje primerov (CMS).....	19
1.2.4 Eurojust in skupne preiskovalne skupine	21
2. EUROJUSTOVI PRIMERI.....	26
2.1 Eurojustova obravnava primerov na prednostnih področjih kaznivih dejanj	27
2.1.1 Goljufije.....	28
2.1.2 Korupcija.....	28
2.1.3 Kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU	29
2.1.4 Mobilne organizirane kriminalne združbe.....	30
2.1.5 Neupravičen promet s prepovedanimi drogami	31
2.1.6 Kibernetška kriminaliteta.....	33
2.1.7 Nezakonito priseljevanje	35
2.1.8 Terorizem	35
2.1.9 Trgovina z ljudmi.....	36
2.2 Eurojustova pomoč na drugih področjih kaznivih dejanj	38
2.2.1 Pranje denarja	38
2.2.2 Kazniva dejanja zoper okolje.....	38
2.2.3 Pomorsko piratstvo.....	38
2.2.4 Eurojustova kontaktna točka za zaščito otrok.....	38
Operativna aktivnost BlackShades: Primer leta	39
2.3 Eurojustovi partnerji.....	42
2.3.1 Partnersko sodelovanje: Europol.....	42
2.3.2 Partnersko sodelovanje: Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).....	42
2.3.3 Sodelovanje z agencijami na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ).....	43
2.3.4 Tretje države in organizacije zunaj Evropske unije.....	44
3. IZZIVI IN PRIMERI DOBRE PRAKSE.....	48
3.1 Predstavitev	49
3.2 Neupravičen promet s prepovedanimi drogami	49
3.3 Kibernetška kriminaliteta.....	51
4. EUROJUSTOV POUK LETA: EVROPSKI NALOG ZA PRIJETJE.....	52
5. EUROJUSTOVA UPRAVA.....	58

6. EUROJUST IN MREŽE STROKOVNJAKOV	62
6.1 Evropska pravosodna mreža (EJN).....	63
6.2 Mreža za skupne preiskovalne skupine	63
6.3 Mreža za genocid	64
6.4 Posvetovalni forum.....	64
TEMATIKA: OCENJEVANJE IN PRIHODNJI VIDIKI.....	66
NADALJNJE DEJAVNOSTI V ZVEZI S SKLEPI SVETA.....	69
JAVNI DOSTOP DO DOKUMENTOV.....	70
TABELE IN PODATKI	
<i>Primeri, obravnavani v obdobju 2002 - 2014.....</i>	<i>9</i>
<i>Dvostranski in večstranski primeri v obdobju 2010 - 2014</i>	<i>9</i>
<i>Dvostranski in večstranski primeri na državo članico</i>	<i>10</i>
<i>Zaprošene države članice in države članice prosilke</i>	<i>10</i>
<i>Koordinacijski sestanki.....</i>	<i>16</i>
<i>Tretje države, sodelujoči partnerji in mednarodne organizacije, udeležene na koordinacijskih sestankih</i>	<i>16</i>
<i>Koordinacijski centri</i>	<i>18</i>
<i>Število primerov na podlagi člena 13</i>	<i>20</i>
<i>Skupne preiskovalne skupine, ki so prejele podporo Eurojusta in glavne vrste kaznivih dejanj.....</i>	<i>21</i>
<i>Eurojustova finančna podpora za skupne preiskovalne skupine (2009/12 - 2014/8)</i>	<i>23</i>
<i>Prednostno obravnavana kazniva dejanja pri Eurojustu</i>	<i>27</i>
<i>International cooperation in the BlackShades case.....</i>	<i>39</i>
<i>Glavne vrste kaznivih dejanj, ki vključujejo tretje države.....</i>	<i>44</i>
<i>Deset najpogostejših tretjih držav v Eurojustovi obravnavi primerov.....</i>	<i>45</i>
<i>Primeri tožilcev za zvezo v obdobju 2010 in 2014.....</i>	<i>45</i>
<i>Eurojust contact points</i>	<i>46</i>
<i>Medijska pokritost po svetu.....</i>	<i>61</i>
<i>Obiskovanost spletne strani.....</i>	<i>61</i>

Pojasnilo k Sklepu o Eurojustu

Sklep o Eurojustu – Sklep Sveta z dne 28. februarja 2002 o ustanovitvi Eurojusta za okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala, kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom Sveta 2009/426/PNZ z dne 16. de-

cembra 2008 o okrepitvi Eurojusta – se bo v tem poročilu navajal kot 'Sklep o Eurojustu'. [Prečiščeno besedilo Sklepa o Eurojustu](#), ki ga je pripravil Generalni sekretariat Sveta le v vednost, je na voljo na naši spletni strani.

Kratice in okrajšave

CMS	Sistem za vodenje primerov
COSI	Stalni odbor za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti
EJN	Evropska pravosodna mreža
ENCS	Nacionalni sistem za usklajevanje dejavnosti Eurojusta
ENPP	Evropski nalog za prijetje
EMPACT	Evropske multidisciplinarne platforme za boj proti nevarnostim kriminala
EPPO	Urad evropskega javnega tožilca
JIT	Skupna preiskovalna skupina
MASP	Večletni strateški načrt
MLA	Medsebojna pravna pomoč
MOCG	(Mobilna) organizirana kriminalna združba
MPJM	Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake
MTIC	„Davčni vrtiljak“ na notranjem trgu skupnosti
NKE	Nujna koordinacijska enota
OAP	Operativni akcijski načrt
OCG	Organizirana kriminalna združba
PDEU	Pogodba o delovanju Evropske unije
PIF	Zaščita finančnih interesov Evropske unije
SOCTA	Ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala
SNO	Skupni nadzorni organ Eurojusta
TCM	Pregled obsodb za teroristična dejanja
TE-SAT	Poročilo o razmerah in trendih na področju terorizma
THB	Trgovina z ljudmi

Eurojust je kot organ EU, center pravnega in
pravosodnega strokovnega znanja in kot tak zavezan
k tesnemu sodelovanju z vsemi drugimi udeleženci na
področju pravosodnega sodelovanja

Predgovor

Z velikim zadovoljstvom vam predstavljam trinajsto letno poročilo Eurojusta. Poročilo nudi pregled sprememb in glavnih dejavnosti Eurojusta, ter njihov prispevek in podporo pri izboljšanju pravosodnega sodelovanja med državami članicami EU v letu 2014. Eurojustova obravnava primerov je iz leta v leto večja in tudi to leto ni bilo izjema.

Število primerov, glede katerih so države članice Eurojust zaprosile za pomoč se je povečalo za 14,5 odstotka, in sicer na 1804 primerov. Eurojustovo unikatno orodje, koordinacijski sestanki, so na Eurojust pripeljali 1882 zunanjih strokovnjakov – med drugim tudi tožilce, sodnike in policiste – da bi izboljšali delovanje, spodbudili usklajevanje in sodelovanje pri strateških in operativnih ukrepih, ter razrešili pravne in praktične težave, ki nastanejo zaradi razlik med 30 pravnimi sistemi v Evropski uniji. Poleg tega koordinacijski centri nudijo učinkovito podporo v realnem času.

Skupne preiskovalne skupine skupaj s koordinacijskimi sestanki in koordinacijskimi centri pomagajo državam članicam pri zbiranju in povezovanju ključnih informacij, povezanih s primeri. Ta orodja omogočajo hitro sodelovanje, ki temelji na rezultatih.

Eurojust še naprej podpira ustanovitve in delovanje skupnih preiskovalnih skupin, število skupnih preiskovalnih skupin, ki jih Eurojust podpira pa se je povečalo za več kot 20 odstotkov. Prav tako se je izdatno povečalo število skupnih preiskovalnih skupin, ki jih Eurojust financira, kar kaže na to, da to orodje države članice vse bolj uporabljajo.

V letošnjem poročilu smo se posebej osredotočili na evropski nalog za prijetje, kot tudi na izzive in primere dobre prakse pri neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami ter primerih kibernetске kriminalitete. Eurojust je organiziral tri seminarje o neupravičenem pro-

metu s prepovedanimi drogami, kibernetски kriminaliteti in evropskem nalogu za prijetje (ENP). Seminar o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami je temeljil na nadzorovanih pošilkah, novih psihoaktivnih substancah in njihovih (pred)predhodnih sestavinah, seminar o kibernetски kriminaliteti na dopustnosti dokazov, seminar o evropskem nalogu za prijetje pa na težavah in primerih dobre prakse pri delovanju ENPP. Ta področja strokovnjakom predstavljajo posebne izzive in težave, zato je potrebno tesno sodelovati pri iskanju učinkovitih rešitev.

Prav tako smo se osredotočili na primer kibernetске kriminalitete z imenom BlackShades, ki je ena izmed mnogih zgodb o uspehu iz leta 2014. Ti uspehi so rezultat večje prepoznavnosti in uporabe Eurojusta, o čemer priča tudi večje število obravnavanih primerov.

Še naprej se razvijata podpora ter krepitev usklajevanja in sodelovanja med državnimi preiskovalnimi organi in organi za pregon držav članic Evropske unije, kadar gre za primere težjih oblik čezmejnih kaznivih dejanj, kot tudi za krepitev sodelovanja s tretjimi državami. V letu 2014 je Eurojust podpisal dogovor o sodelovanju z Moldavijo, okrepil svoje razmerje z agencijami PNZ ter podpisal dva memoranduma o soglasju in sicer z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (FRA) in Evropskim nadzornim centrom za droge in narkomanijo (EMCDDA).

Šesti krog medsebojnih ocenjevanj se je zaključil, Eurojust pa je sprejel akcijski načrt za obravnavanje priporočil. Leta 2014 se je pričelo tudi delo na zunanjem ocenjevanju. Te ocene bodo pripomogle k učinkovitemu in uspešnemu delovanju Eurojusta.

Eurojust je sprejel šest novih držav članic ter v letu 2015 že pričakuje prihod novega tožilca za zvezo iz Švice.

Za učinkovito preprečitev in boj proti težjim oblikam čezmejnih kaznivih dejanj ter terorizma je bistven multidisciplinarni pristop, ki temelji na izboljšani izmenjavi informacij med različnimi udeleženci ter večji uporabi orodij, ki so na voljo. Eurojust je kot EU udeleženec predan svoji vlogi kot središče pravnega in pravosodnega strokovnega znanja ter tesnemu sodelovanju z vsemi drugimi udeleženci.

Upam, da boste uživali ob branju tega poročila.

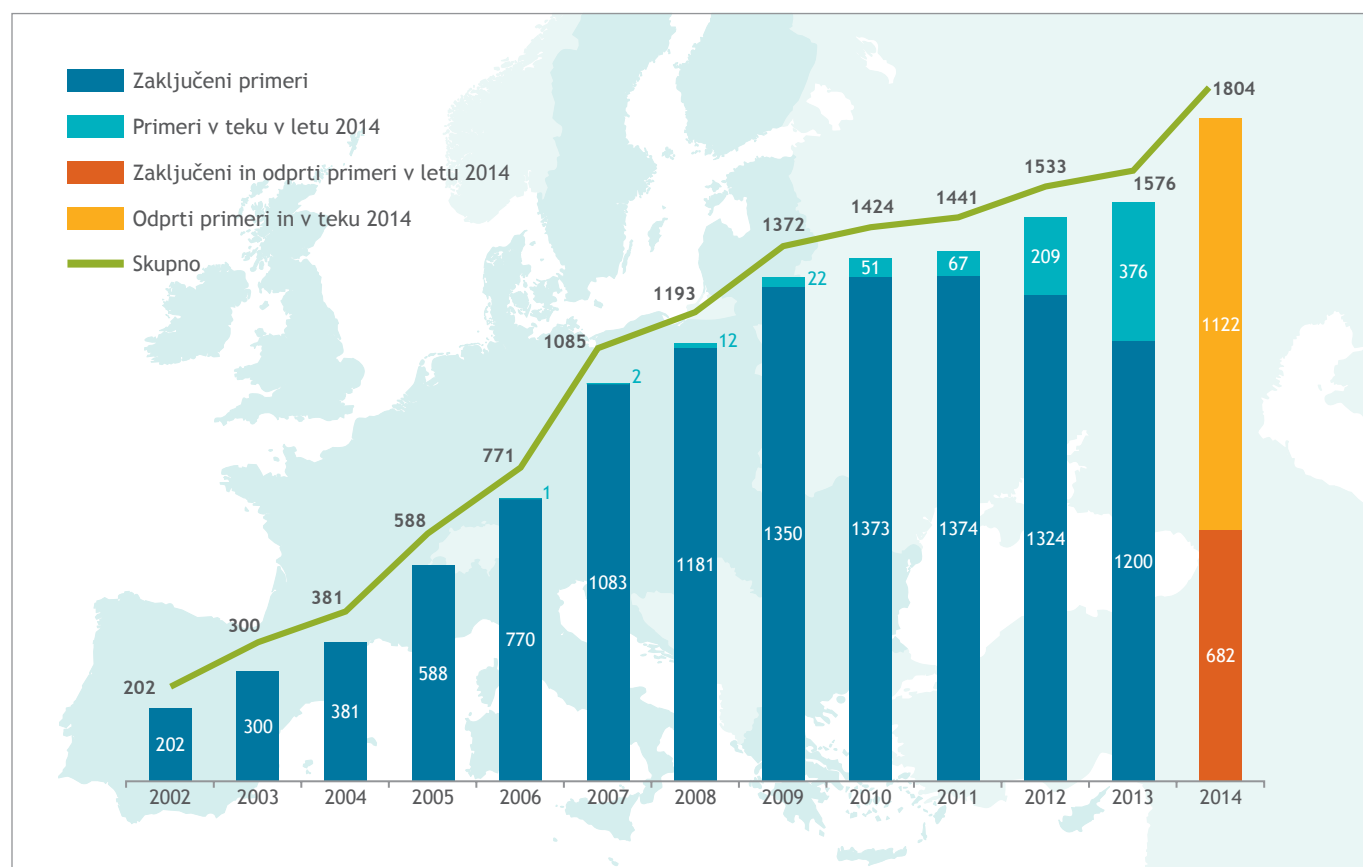

Michèle CONINSX
predsednica Eurojusta

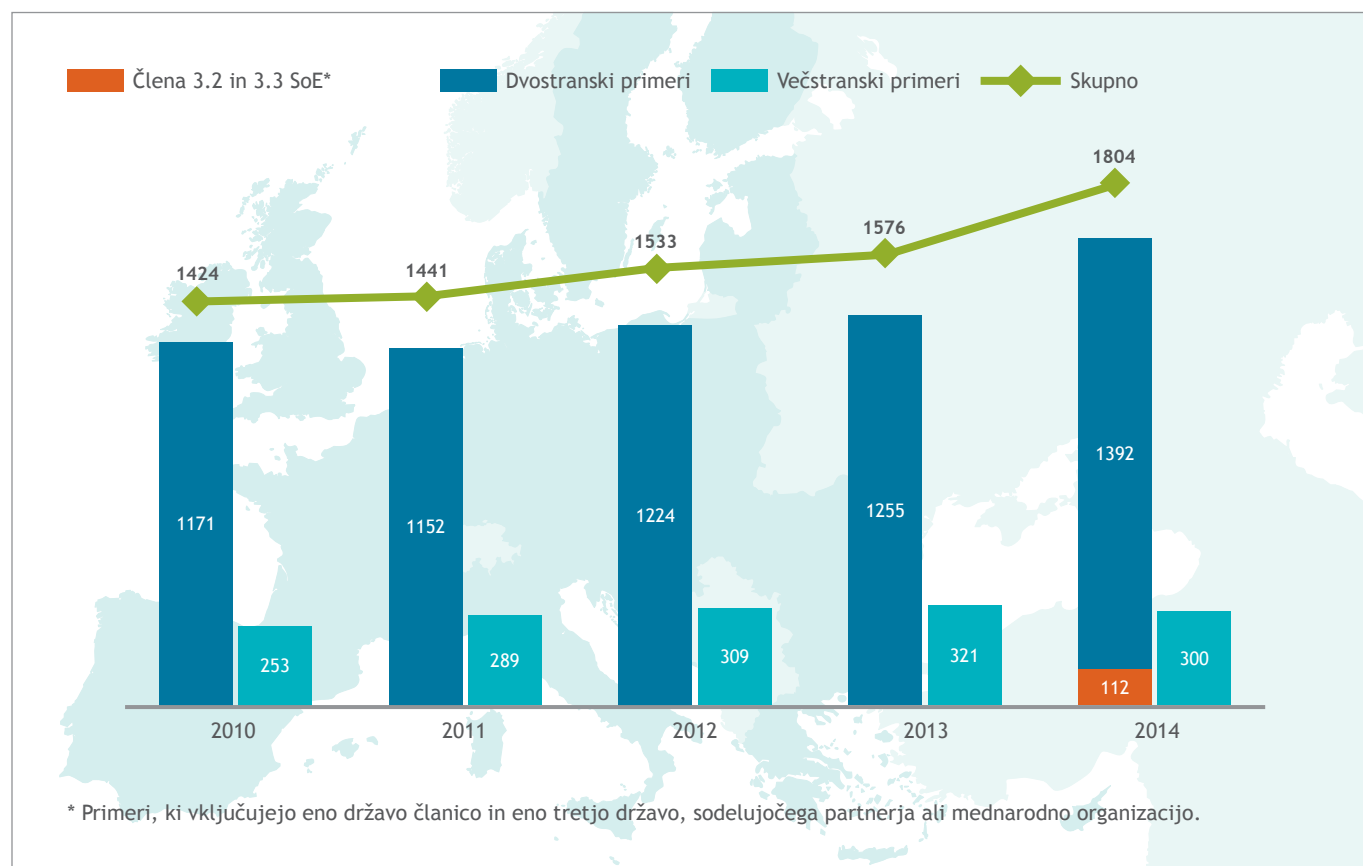
Povzetek

- ▶ **Število primerov**, glede katerih so države članice Eurojust zaprosile za pomoč v boju proti težjim oblikam čezmejnih kaznivih dejanj se je povečalo za 14,5%, in sicer iz 1576 primerov v letu 2013 na 1804 v letu 2014.
- ▶ Da bi izboljšali usklajevanje in sodelovanje med državnimi organi, so bili uporabljeni **koordinacijski sestanki** (197), **koordinacijski centri** (10) ter **skupne preiskovalne skupine**, povečala pa se je udeležba Europolu (98) in urada OLAF (3) na Eurojustovih koordinacijskih sestankih.
- ▶ Število skupnih preiskovalnih skupin, ki jih Eurojust podpira je bilo 122, izmed teh je bilo 45 novih, ustanovljenih v letu 2014. Prav tako je Eurojust finančno podpiral 67 skupnih preiskovalnih skupin.
- ▶ **Eurojustova obravnava primerov** se je povečala na sledečih področjih kaznivih dejanj: neupravičen promet s prepovedanimi drogami, goljufije, kibernetika kriminaliteta, kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU, nezakonito priseljevanje in pranje denarja.
- ▶ V 266 primerih je bila potrebna pomoč Eurojusta pri izvrševanju **evropskih nalogov za prijetje**. Poleg tega je Eurojust osredotočil svoje aktivnosti na ENP, poročal o svoji obravnavi primerov in izkušnjah ter na to temo organiziral strateški seminar.
- ▶ **Varne omrežne povezave** so bile vzpostavljene v šestih državah članicah – število držav z varnimi povezavami je sedaj 11 – kar lajša varno izmenjavo informacij.
- ▶ Eurojust je sodeloval pri razvoju politike za obdobje 2014-2017 ter **operativnih akcijskih načrtov** za leto 2015. Eurojust je julija imenoval tudi člana kolegija v Evropski center za boj proti kibernetiki kriminaliteti (EC3).
- ▶ Eurojust je organiziral dva **strateška seminarja** v kombinaciji s **srečanji Posvetovalnega foruma** v okviru grškega in italijanskega predsedstva:
 - *Evropski nalog za prijetje: kako naprej?* in 7. srečanje Posvetovalnega foruma, 10. in 11. junija.
 - *V smeri boljšega sodelovanja pri začasni zavarovanjih zahtevka za odvzem in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem: strokovni pristop* in 8. srečanje Posvetovalnega foruma, 11. in 12. decembra.
- ▶ Eurojust je organiziral tudi tri **strateške sestanke** in en **taktični sestanek**:
 - *Letni strateški sestanek o terorizmu 4. junija in taktični sestanek o terorizmu 5. junija.*
 - *Strateški sestanek o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami 29. in 30. septembra.*
 - *Strateški sestanek, kibernetika kriminaliteta: soočanje z izzivi 21. stoletja 19. in 20. novembra.*
- ▶ Eurojust je 16. in 17. oktobra organiziral srečanje Eurojustovih kontaktnih točk in tožilcev za zvezo, 27. novembra pa 2. srečanje nacionalnih korespondentov.
- ▶ Eurojust je med drugim izdal CBRN-E priročnik, pregled obsodb za teroristična dejanja (TCM) in poročilo o strateškem projektu kaznivih dejanj zoper okolje.
- ▶ Eurojust se v tem letnem poročilu ukvarja tudi z izzivi in primeri dobre prakse, opredeljenimi v povezavi z nadzorovanimi pošiljkami, novimi psihoaktivnimi snovmi in (pred)predhodnimi sestavinami ter zbiranjem in dopustnostjo dokazov v primerih kibernetike kriminalitete.
- ▶ Eurojust je 10. julija podpisal **sporazum o sodelovanju** z Moldavijo, 15. julija in 3. novembra pa je bil podpisan **memorandum o soglasju** z EMCDDA in Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (FRA).
- ▶ **Eurojustov proračun** za leto 2014 je bil 33,6 milijonov EUR. Izvrševanje proračuna je bilo 99,8-odstotno.
- ▶ Šesti krog medsebojnih ocenjevanj se je zaključil, zadnje poročilo pa je Svet sprejel v decembru.
- ▶ Postopek zunanjega ocenjevanja pa se je v skladu s členom 41 Sklepa o Eurojustu začel v letu 2014.
- ▶ Eurojust je izdal svojo novo **Večletno strategijo 2016-2018**.
- ▶ Kolegij je aprila pomagal pri pisanju osnutka Uredbe o Eurojustu. Decembra je kolegij sprejel delni splošni predlog tega osnutka.

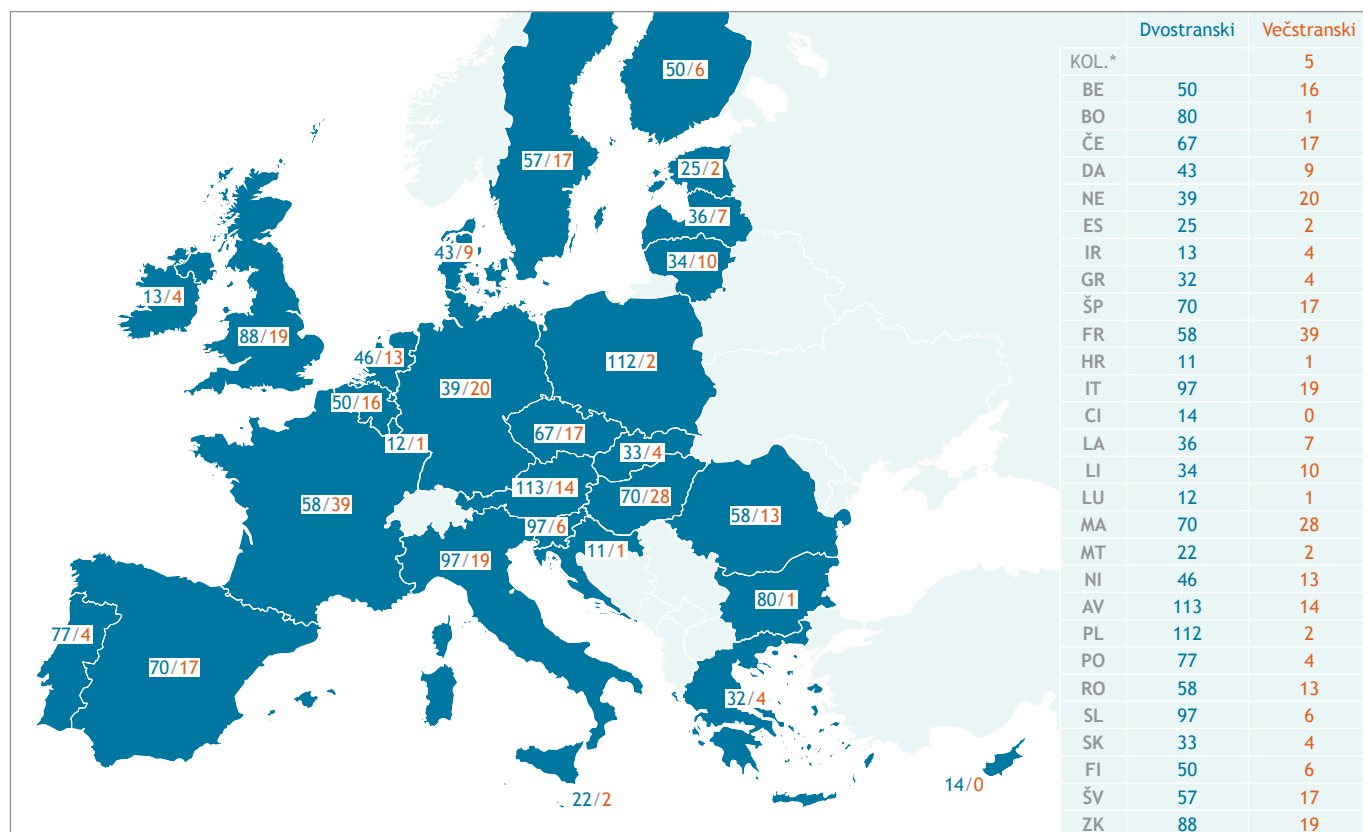
Primeri, obravnavani v obdobju 2002 - 2014

Dvostranski in večstranski primeri v obdobju 2010 - 2014

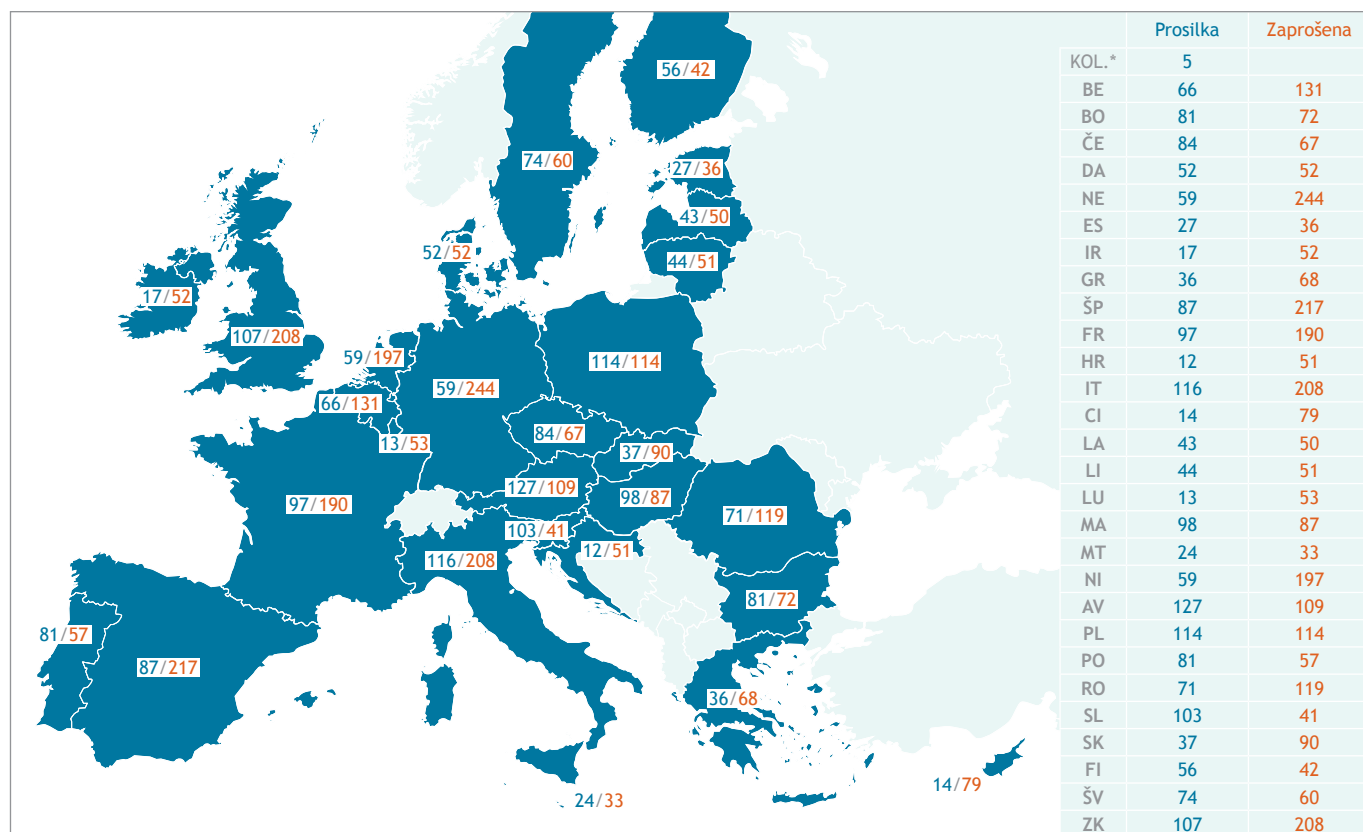

Dvostranski in večstranski primeri na državo članico

* Primeri, ki so bili predloženi kolegiju niso vključeni na zemljevidu, le v stranski tabeli.

Zaprošene države članice in države članice prosilke

* Primeri, ki so bili predloženi kolegiju niso vključeni na zemljevidu, le v stranski tabeli.

Časovnica dogodkov v letu 2014

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenbergh, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Francesco Lo Voi, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Ingrid Maschl-Clausen, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Harri Tiesmaa, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Eurojust na prvi pogled / Eurojustova orodja

1.1 Eurojust na prvi pogled

Kaj? Eurojust je enota za pravosodno sodelovanje Evropske unije. Kot organ Evropske unije, ustanovljen v letu 2002, je cilj Eurojusta spodbuditi in izboljšati usklajevanje preiskav in sodnih pregonov ter sodelovanje med pristojnimi organi držav članic glede težjih oblik čezmejnih kaznivih dejanj, še posebej, če so ta organizirana. Na zahtevo države članice lahko Eurojust pomaga tudi pri preiskavah in sodnih pregonih glede določene države članice in države nečlanice, če je med Eurojustom in državo nečlanico sklenjen sporazum o sodelovanju, ali pa obstaja bistveno zanimanje za zagotavljanje takšne pomoči. Na zahtevo države članice ali komisije lahko Eurojust pomaga tudi pri preiskavah in sodnih pregonih v povezavi s to državo članico in skupnostjo.

Kdo? Eurojustov kolegij (kolegij) sestavlja 28 nacionalnih predstavnikov, ki so tožilci, sodniki ali policisti z enako pristojnostjo, imenovani s strani vsake države članice. Nacionalni predstavniki delujejo na Eurojustu v Haagu.

Večini nacionalnih predstavnikov pomaga namestnik in/ali pomočnik. Eurojust podpira uprava in gosti sekretariate Evropske pravosodne mreže (EJN), Mreže strokovnjakov za skupne preiskovalne skupine in Evropske mreže kontaktnih točk v zvezi z osebami, odgovornimi za genocid, hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva (Mreža za genocid). Poleg tega pri Eurojustu trenutno delujeta tožilca za zvezo iz Norveške in ZDA. Skupno število ljudi, ki delujejo pri Eurojustu je približno 350, vključno s člani kolegija.

Kako? Eurojustove glavne naloge in pooblastila vključujejo odgovarjanje na zaprosila za pomoč s strani pristojnih državnih organov držav članic. V zameno lahko Eurojust zaprosi države članice za izvedbo preiskave ali sodnega pregona določenih dejanj. Nacionalni predstavniki izvajajo Eurojustovo pristojnost in usklajujejo delo državnih organov na vsaki stopnji kazenske preiskave in sodnega pregona.

Koordinacijski sestanki Koordinacijski sestanki so edinstveno in učinkovito orodje pri pravosodnem sodelovanju. Združujejo pravosodne organe in organe kazenskega pregona iz držav članic in tretjih držav ter omogočajo izvedbo utemeljenih in ciljnih operativnih aktivnosti v primerih čezmejnih kaznivih dejanj. Na koordinacijskih sestankih se lahko razrešijo pravne in praktične težave, ki so posledica razlik med 30 obstoječimi pravnimi sistemi v Evropski uniji.

Koordinacijski centri Pri operativnih aktivnostih zelo pomembno vlogo igrata tudi koordinacijski centri, saj spodbujajo podporo v realnem času med skupnimi akci-

jami, usklajevanje in takojšnjo pomoč ob zasegih, aretacijah, hišnih preiskavah/preiskavah v podjetjih, sklepih o začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi in zaslišanjih prič.

Skupne preiskovalne skupine Eurojust nudi finančno pomoč in strokovno znanje pri ustanavljanju in operativnih potrebah skupnih preiskovalnih skupin. Skupna preiskovalna skupina je ekipa, ki jo sestavljajo tožilci, sodniki in organi kazenskega pregona. Skupna preiskovalna skupina se s podpisom pisnega sporazuma med sodelujočimi državami članicami ustanovi za dogovorjeno obdobje in za določen namen, ter omogoča veliko bolj učinkovito izvedbo kazenskih preiskav v eni ali več sodelujočih državah članicah.

Zunanji odnosi Delo Eurojusta temelji na stabilnem odnosu s številnimi partnerji. Na podlagi sporazumov obstaja še posebej tesno sodelovanje z državnimi organi in agencijami EU ter partnerji: Evropska komisija; Evropska pravosodna mreža (EJN); Europol; Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF); Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex); Evropski nadzorni center za droge in narkomanijo (EMCDDA); Evropska policijska akademija (CEPOL); Evropska mreža centrov za izobraževanje v pravosodju (EJTN); Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA) in mednarodni organi; INTERPOL, Latinsko-ameriška mreža za mednarodno pravosodno sodelovanje (IberRed) in Urad Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC). Poleg tega je Eurojust podpisal sporazum o sodelovanju z Lihtenštajnom, Švico, z nekdanjo jugoslovansko Republiko Makedonijo, ZDA, Norveško, Islandijo in Moldavijo.

1.2 Eurojustova orodja

1.2.1 Koordinacijski sestanki

Eurojustovi koordinacijski sestanki so edinstveno orodje na področju mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Eurojust nudi pravno in praktično strokovno znanje, kot tudi materialno podporo (npr. sobe za sestanke, tolmačenje visoke kakovosti, povračilo potnih stroškov do dvema udeležencema na državo, prenočitev), ter povezuje pravosodne in preiskovalne organe držav članic ter tretjih držav, kar je velik korak k nekdanji revolucionarni ideji o neposredni komunikaciji med pravosodnimi organi ter spodbujanju medsebojnega zaupanja.

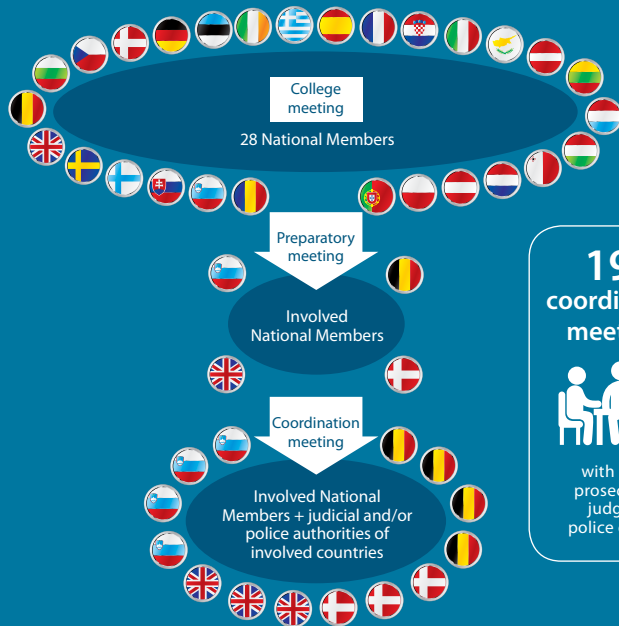
Eurojust at work

Eurojust's core business is to assist the competent authorities of EU Member States when they deal with serious cross-border organised crime.

1

Judicial coordination meetings

Bringing together judicial and law enforcement authorities from Member States and third States.

197
coordination
meetings

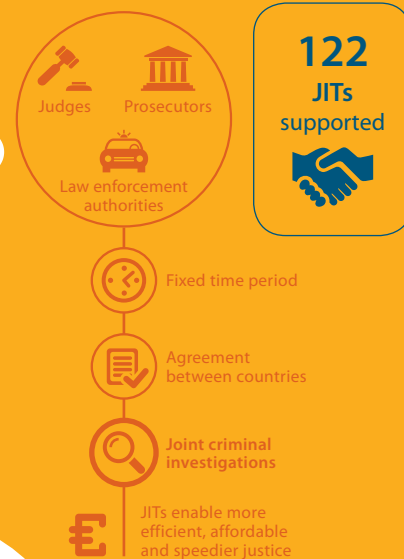

with 1 882
prosecutors,
judges &
police officers

2

Joint investigation teams (JITs)

Carrying out criminal investigations in one or more of the involved countries.

24/7
availability

Execution of European Arrest Warrants

266
cases

14.5%
of all cases
registered

3

Coordination centres

Coordination centres enable coordination and real-time transmission of information in serious cross-border crimes among national authorities during action days.

10
Eurojust
coordination
centres
were held
in 2014

Gathering evidence correctly is important for successful future court proceedings.

V neformalnem vendar profesionalnem delovnem okolju si lahko preiskovalci, tožilci in sodniki neposredno izmenjujejo informacije o povezanih preiskavah ter se, brez jezikovnih ovir, na samem kraju pogovorijo ter

Ponazoritveni primer

Organizirana kriminalna združba je bila osumljena kopiranja magnetnih zapisov na plačilnih karticah (kraja podatkov plačilnih kartic s POS-terminalov in bančnih avtomatov v različnih državah Evropske unije) in sleparskih dvigov denarja s praznimi karticami (ki so bile med drugim narejene v Kambodži, Panami, Ekvadorju in Kolumbiji). Romunsko predstavništvo na Eurojustu je organiziralo koordinacijski sestanek, da bi preverili, če je organizirana kriminalna združba dejavna v Franciji, Nemčiji, Španiji, na Švedskem, Danskem ali Norveškem, ter če se v teh državah opravljajo preiskave. Zaradi dejstva, da sta bila dva primera v Romuniji povezana, je bila preiskava pod rahlim časovnim pritiskom; za uspešen kazenski pregon sta bila pomembna tesno sodelovanje in usklajevanje ukrepov z drugimi državami.

Med koordinacijskim sestankom so se izmenjale informacije o primerih v državah članicah, prav tako pa so razpravljali o dodatnih korakih, ki bi omogočili izvedbo zaprosil za medsebojno pravno pomoč, ki jih je poslala Romunija. V povezavi z zaprosilom za medsebojno pravno pomoč, kjer naj bi Združeno kraljestvo našlo osumljence in opravilo nadzor elektronskih komunikacij, so organi Združenega kraljestva pojasnili, da je potrebno dodatno zaprosilo za medsebojno pravno pomoč. Nemški organi so pojasnili, da mora tožilec odpreti primer v Nemčiji ter s tem zagotoviti, da bodo lahko informacije, izmenjane med organi kazenskega pregona, uporabljene v sodnih postopkih v Romuniji. Te informacije so bile pomembne pri sodnih postopkih v Romuniji.

Na koordinacijskem sestanku je Eurojust poudaril gibanja organizirane kriminalne združbe po Evropi in tistih državah, kjer se je ta skupina pojavila šele nedavno, ter s tem opozoril na potrebo po nadaljnjih preiskavah.

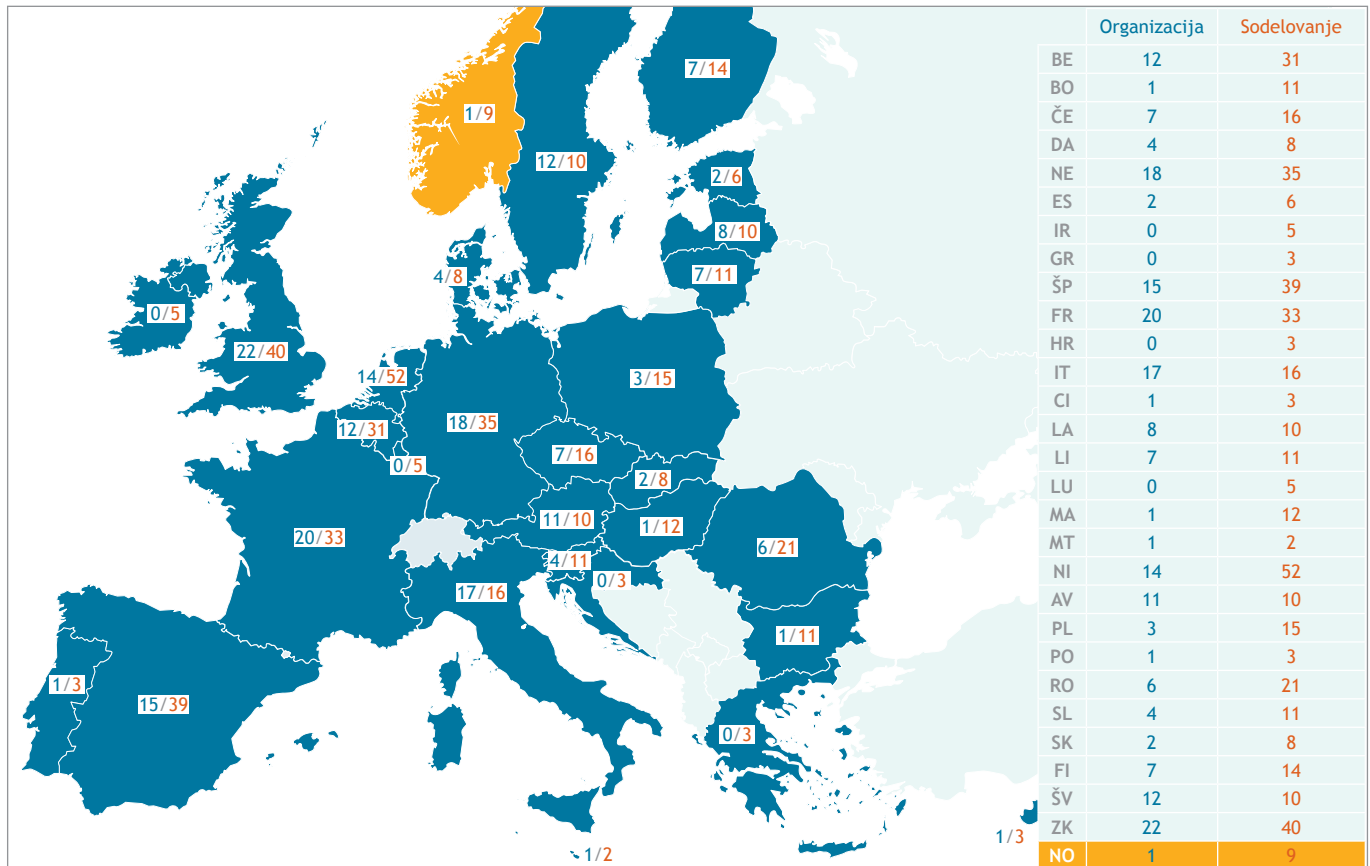
Primer je bil v letu 2014 še vedno v teku.

strinjajo o strategijah za boljše usklajevanje preiskav (npr. organizirajo skupno akcijo, ki jo po možnosti podpira koordinacijski center, tako da ustanovijo skupno preiskovalno skupino, opredelijo spore o pristojnosti ter se dogovorijo, kako te spore preprečiti ali razrešiti z morebitnim prenosom postopka, ali pa preprosto iščejo načine za preprečitev ali razrešitev težav pri izvrševanju zaprosil za medsebojno pravno pomoč ali instrumentov vzajemnega priznavanja). Poleg operativnih težav se obravnavajo ali učinkovito rešujejo tudi pravni izzivi (npr. pravosodna uporaba informacij izmenjanih s policijo, pravila bančne tajnosti, pravno svetovanje na zaslišanjih). Pri vsem tem državnim organom pomagajo visoko izobraženi strokovnjaki, večinoma prav tako tožilci ali sodniki, ki nudijo strokovno znanje, pridobljeno z njihovim delom pri Eurojustu, ter svoje državne organe podpirajo s temeljito analizo različnih preiskav, zaradi česar lahko ti vidijo večjo sliko, kamor se prilega vsak kos sestavljanka, kar lahko prikaže povsem nepričakovano ali spregledano dimenzijo njihovega dela.

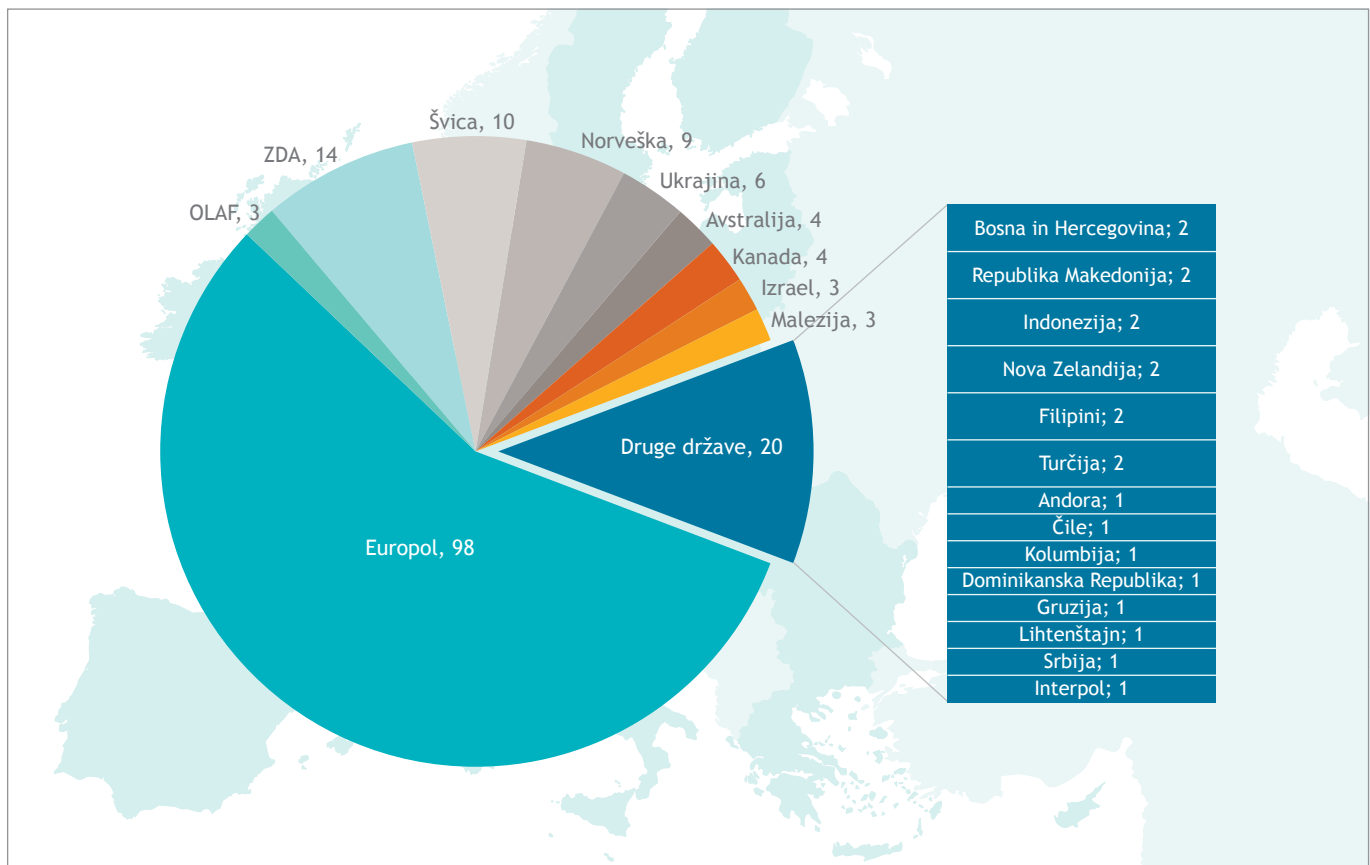
Eurojust se zaveda edinstvenosti in učinkovitosti tega orodja in zato nenehno deluje na spodbujanju in napredku. Leta 2014 je število koordinacijskih sestankov v organizaciji Eurojusta po izdatnem povečanju v letu 2011 ostalo nespremenjeno. Združeno kraljestvo, Francija in Nemčija so bile izmed držav članic največkrat države prosilke, medtem ko so bile za sodelovanje največkrat zaprosene Nizozemska, Združeno kraljestvo in Nemčija. Izmed 41 koordinacijskih sestankov na katerih so sodelovale tretje države, so ti največkrat zadevali ZDA, Švico in Norveško. Europol je sodeloval na 98 takšnih sestankih, urad OLAF na treh, INTERPOL pa na enem.

Dejstvo, da je bilo organizirano malce manjše število koordinacijskih sestankov, kljub temu, da je bilo Eurojustu predloženih več primerov, prikazuje Eurojustov nenehen trud za spodbujanje in izboljšanje tega orodja, saj izbirajo primere, v zvezi s katerimi bi bilo primerno organizirati koordinacijski sestanek. Včasih je najboljša odločitev o tem, kako se bo primer razrešil, ta, da se ne organizira koordinacijskega sestanka, saj je mogoče Eurojustove cilje doseči tudi prek cenejših možnosti. Kadar je koordinacijski sestanek potreben pa so pogosto uporabljeni organizacijski pristopi, kot so: (a) sopredsedovani sestanki, na katerih sodelujeta dve nacionalni predstavništvi ter obravnavata dva povezana primera; (b) sestanki, ki jih organizira eno samo nacionalno predstavništvo, naenkrat pa se ukvarjajo z več povezanimi primeri; in (c) videokonference, prek katerih so se lahko v letu 2014 sodelujoči udeležili devetih koordinacijskih sestankov.

Kolegij je 8. aprila sprejel *Smernice o zaupnosti in razkritju informacij v okviru Eurojustovega koordinacijskega sestanka*, ki so v pomoč pri tem, kako se ravnati v primeru občutljivih pravnih vprašanj, ki se pojavijo med koordinacijskimi sestanki.

Tretje države, sodelujoči partnerji in mednarodne organizacije, udeležene na koordinacijskih sestankih

Ponazoritveni primer

Belgijski organi so preiskovali organizirano kriminalno združbo, ki je delovala v Belgiji, Bolgariji, Romuniji in na Nizozemskem. Organizirana kriminalna združba je domnevno storila obsežno goljufijo, ki je vključevala tudi kršitev zakona o socialnem varstvu. Od leta 2007 so nizozemski in romunski državljani v belgijskem gradbenem sektorju nezakonito zaposlili približno 100 romunskih delavcev, sodeloval pa je vrtiljak belgijskih in bolgarskih podjetij. Več belgijskih gradbenih podjetij je bilo osumljenih, da so te romunske delavce uporabljali v nasprotju s prepovedjo o začasnih napotitvi zaposlenih. Romunski delavci so bili fiktivno napoteni s strani nizozemskih podjetij prek bolgarskih podjetij, ali pa lažno registrirani kot samozaposleni v belgijskih podjetjih.

Na zahtevo Belgije je Eurojust gostil dva koordinacijska sestanka. Na prvem sestanku, ki je bil izveden maja 2013, so belgijski organi obrazložili belgijsko preiskavo, ki je bila v teku. Kljub temu, da je bilo v primer vpletenih več držav, je bilo na sestanku pojasnjeno, da preiskave potekajo le v Belgiji, zato v drugih državah po vsej verjetnosti ne bo sodnih pregonov. Poleg tega je bilo belgijsko zaprosilo za nizozemsko medsebojno pravno pomoč spremenjeno. Nizozemski organi so ponudili dodatne zahtevane informacije. Bolgarski organi so razložili, da je za izvedbo zaprosila za informacije glede bolgarskih bančnih računov potrebno soglasje Vrhovnega sodišča, zaradi pravil o varovanju tajnosti, ki veljajo v Bolgariji.

Med drugim sestankom, ki je potekal februarja 2014, je bila opravljena ocena praktičnih in pravnih ovir, ki jih predstavlja izvajanje sočasnih zaslišanj in preiskav v vseh vključenih državah članicah v enem dnevu. Ena izmed morebitnih pravnih ovir so bila zaslišanja na Nizozemskem, ki jih je bilo potrebno opraviti v navzočnosti belgijskega preiskovalnega uradnika. Zaradi takšne situacije so obstajali dvomi glede skladnosti ukrepa s sodno prakso, ki jo je Evropsko sodišče za človekove pravice uveljavilo v primeru Salduz, ter je zapisana v belgijskem zakonu Salduz. Glede na to zakonodajo ima osumljenec pravico do pravnega nasveta na prvem (policijskem) zaslišanju.

Ker so prepoznali morebitne posledice te zakonodaje pri uporabi pričanj kot dokazov, so se udeleženci strinjali, da bo belgijski preiskovalni sodnik po uradni dolžnosti med zaslišanji zahteval prisotnost odvetnika. Po oceni morebitnih rezultatov sočasnih ukrepov so se udeleženci v aprilu 2014 odločili organizirati skupno akcijo ter oblikovati koordinacijski center pri Eurojustu.

Cilj skupne operativne aktivnosti je bil preprečiti skrivno sodelovanje in uničenje dokazov, ter ustaviti nadaljnje izgube belgijskih in nizozemskih organov. Rezultat sočasnih ukrepov je bilo 19 hišnih preiskav, 30 preiskav na gradbiščih in 42 zaslišanih oseb.

1.2.2 Koordinacijski centri

Koordinacijski centri nudijo edinstveno priložnost za izmenjavo informacij v realnem času in osredotočeno usklajevanje sočasnih izvedb, *med drugim*, nalogov za prijetje ter preiskav in zasegov v različnih državah. Koordinacijski centri pospešujejo pravočasen prenos dodatnih informacij, ki so nujno potrebne za izvrševanje takšnih ukrepov in novih zahtev za medsebojno pravno pomoč.

Pri Eurojustu so ustanovili deset koordinacijskih centrov za podporo skupnih akcij, organizirale pa so jih Belgija (1), Francija (1), Finska (1), Češka Republika (1), Španija

(2), Italija (2) in Nizozemska (2), s sodelovanjem drugih držav članic, med drugim Belgije (4) in Združenega kraljestva (4). Europol (9) in ZDA (2) sta prav tako sodelovala v več skupnih akcijah. Vrste obravnavanih kaznivih dejanj vključujejo preslepitve in goljufije, kibernetško kriminaliteto, nezakonito priseljevanje in neupravičen promet s prepovedanimi drogami.

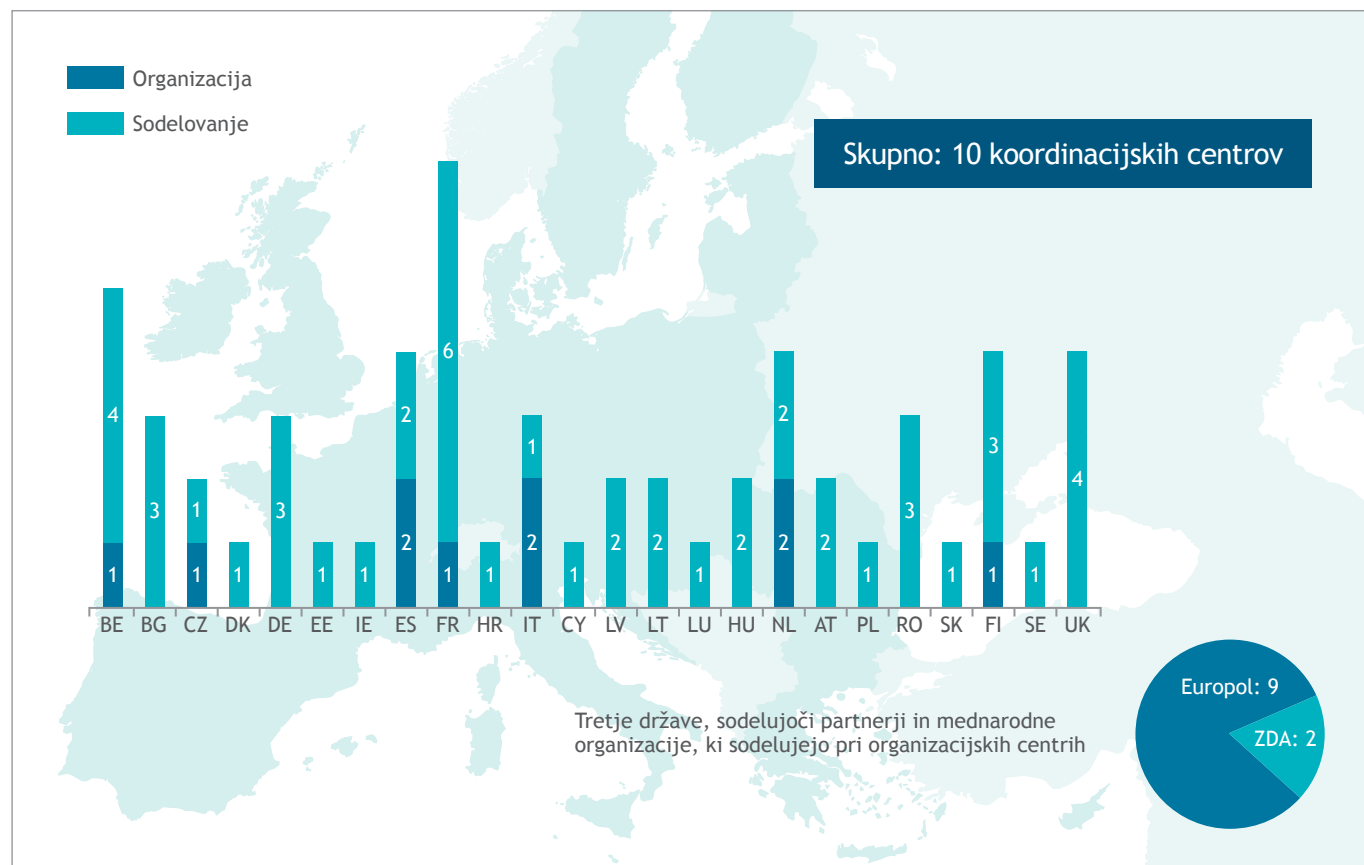
10 koordinacijskih centrov, ki so bili organizirani v letu 2014, v primerjavi s sedmimi iz leta 2013, prikazuje porast priljubljenosti tega operativnega orodja med notranjimi organi in nacionalnimi predstavništvi pri Eurojustu v boju proti čezmejnimi kaznivim dejanjem v Evropi.

Te skupne operativne aktivnosti, ki vključujejo državne tožilske organe so še dodatna potrditev dodane vrednosti Eurojusta.

Poleg svoje naravne operativne dodane vrednosti lahko koordinacijski centri igrajo pomembno vlogo pri razvoju pravosodnih dimenzij primera, še posebej pri spodbujanju

predvidevanja in pravočasne razrešitve zapletenih pravosodnih vprašanj, ki so bila postavljena pred in med dnevi skupnih akcij, kot so na primer tista, ki izhajajo iz različnih notranjih pravosodnih okvirov zaplemb in zasegov premoženja, ali postopkovnih zahtev, ki so na državnem nivoju določene za izvedbo evropskih nalogov za prijetje.

Koordinacijski centri

Ponazoritveni primer

Odkrita je bila mreža več organiziranih kriminalnih združb, ki so v različnih državah članicah vodile zapleten davčni vrtiljak z alkoholnimi pijačami. Z alkoholnimi pijačami so po Evropi trgovali prek lažnih ali navideznih organizacij, ki so bile odobrene prek ponarejenih elektronskih spremnih listin (e-AD), te pa so zakrile njihovo resnično destinacijo, kar je bilo v večini primerov Združeno kraljestvo, kjer so bile pijače nato postavljene na trg. Višina trošarin, ki so se jim s tem nezakonito izognili, je ocenjena na več deset milijon evrov.

Italijanski primer (Operativna aktivnost Cocktail) je bil predložen aprila 2013, sodelovale pa so Belgija, Francija, Nemčija, Nizozemska, Romunija, Španija in Združeno kraljestvo.

Primer se je razvijal v dveh fazah. V prvi fazi v letu 2013 je Eurojust zbiral in analiziral operativne informacije, ki jih je prejel s strani državnih organov (npr. carinskih organov in organov kazenskega pregona), da bi

odkrili metode delovanja in kazenske vzorce organiziranih kriminalnih združb, ter predstavili morebitne možnosti za pravosodni odziv. Poleg tega je Eurojust usklajeval izdajo in izvedbo zaprosil za medsebojno pravno pomoč ter organiziral dva koordinacijska sestanka.

Med drugo fazo v letu 2014 je Eurojust usklajeval pravosodne odzive, prejete na državnem nivoju proti organiziranim kriminalnim združbam, saj je organiziral dva koordinacijska centra, ki sta podpirala dve različni skupni akciji s šestmesečnim premorom.

Prvi koordinacijski center v maju 2014 je sledil seriji aretacij, preiskav in zasegov v Franciji in Nemčiji ter se osredotočil na tarče belgijske preiskave, rezultat katere je bilo pet aretacij, med drugim tudi vodij belgijske organizirane kriminalne združbe. Drugi rezultati so bili zamrznitev treh bančnih računov v Latviji, 23 preiskav in zasegi denarja, računalnikov, prenosnikov, mobilnih telefonov, vozil in drugih predmetov visoke vrednosti. Drugi koordinacijski center v novembru 2014 je bil osredotočen na tarče v italijanskih kazenskih postopkih, rezultat pa so bile aretacije 20 članov organiziranih kriminalnih združb, med drugim tudi vodij. Aretacije so bile opravljene na podlagi 14 državnih nalogov za prijetje, ki so bili izvršeni v Italiji, ter šestih evropskih nalogov za prijetje, ki so bili izvršeni v Nemčiji, Romuniji in Združenem kraljestvu. Poleg tega je bilo preiskanih tudi 30 prostorov, zasežena pa so bila tako finančna sredstva kot sredstva v obliki nepremičnin (tudi več bančnih računov) ter orožje, računalniki, vozila, mobilni telefoni in dokumenti.

Dodana vrednost koordinacijskih centrov postane očitna ob pogledu na okoliščine izvedbe evropskega nalog za prijetje, ki je bil izdan proti eni izmed glavnih tarč v tem primeru, italijanskemu državljanu, ki je živel v Združenem kraljestvu. Med skupno akcijo je bilo že vse pripravljeno za njegovo aretacijo na ozemlju Združenega kraljestva. Ko se je skupna preiskava začela pa je koordinacijski center izvedel, da je prejšnji večer potoval v Španijo. Koordinacijski center je takoj obvestil špansko predstavništvo na Eurojustu, to pa je prav tako nemudoma zaposlilo španske oblasti, ki so poskušale najti tarčo. Španske oblasti so ga aktivno iskale, vendar tarča ni bila najdena. V zgodnjih jutranjih urah sledečega dne so oblasti Združenega kraljestva izvedele, da se je tarča pojavila na seznamu potnikov na letu iz Španije v Združeno kraljestvo, ki pristane na letališču Gatwick. Ta informacija je bila prek koordinacijskega centra posredovana italijanskim in španskim oblastem. Krog je bil zaključen, tarča pa je bila po prihodu iz Španije aretirana na letališču Gatwick.

Največji izzivi tega primera so bili zapleten program goljufij, ki ga je organizirana kriminalna združba uporabljala, njihova sposobnost prevažanja velikih količin alkoholnih pijač prek držav članic, pri čemer so bili za preiskovalne organe in organe kazenskega pregona skoraj neopazni, ter različni udeleženi pravni sistemi. Med koordinacijskimi centri je Eurojust podpiral pravočasno in skupno izvrševanje ukrepov, kot so aretacije in zasegi, obenem pa so upoštevali časovni potek in postopkovne zahteve vsake države članice. Na obeh koordinacijskih centrih je Eurojust zagotovil mobilno enoto, ki je na samem kraju nudila dodatno podporo pri operativni aktivnosti.

1.2.3 Izmenjava informacij in Eurojustov sistem za vodenje primerov (CMS)

Razvoj in sprejemanje politik, povezanih s sistemom za vodenje primerov (CMS)

Sistem za vodenje primerov (CMS) je prilagojena podatkovna zbirka za shranjevanje in obdelavo podatkov v zvezi s primeri. Lajša usklajevalno delo Eurojusta, udeleženim strankam omogoča navzkrižno preverjanje in dostop do podatkov ter spodbuja spremljanje za-

konitosti obdelave osebnih podatkov. V letu 2014 sta bili razviti dve posodobljeni verziji sistema za vodenje primerov (CMS) z izboljšanimi operativnimi zmogljivostmi in uporabnostjo. V prvi polovici leta 2014 je bil izdan CMS 3.5, ki je nudil večjo izbiro funkcij za vnos in obdelavo podatkov ter večjo skladnost s pravili za varovanje podatkov. V drugi polovici leta 2014 je bila razvita in testirana druga posodobitev, verzija 4.0. CMS 4.0, ki naj bi izšel v začetku leta 2015, različnim uporabniškim skupinam nudi možnost prilagodljivega dostopa

do sistema za vodenje primerov (CMS), za uporabnike nacionalnega sistema za usklajevanje dejavnosti Eurojusta pa ustvari predpogoj za dostop do sistema za vodenje primerov (CMS). Prav tako bo posodobil avtomatsko uvažanje 'pametnega' obrazca na podlagi člena 13 ter izboljšal odzivni čas sistema. Naslednja verzija sistema za vodenje primerov bo CMS 4.1, ki bo prav tako izpeljana v letu 2015, pa vključuje pomembno posodobitev, ki bo omogočala zapis odločitev na podlagi člena 19 *Pravil o postopku obdelovanja in varovanja osebnih podatkov pri Eurojustu*.

V letu 2014 je kolegij sprejel nove politike v povezavi z uporabo in vzdrževanjem sistema za vodenje podatkov. 'Pristop do vnosa podatkov', ki je bil sprejet v juliju, je predstavil skupne standarde za vnos podatkov in enotne delovne metode za nacionalna predstavništva. 'Celostni pristop' je bil sprejet oktobra, razširil pa je koncept sistema za vodenje primerov, ki sedaj vsebuje sestavne dele, ki so bili v sistem dodani v različnih razvojnih fazah, prav tako pa nudi osnovo za vzdrževanje ter nadzor nad spremembami več sestavnih delov sistema na enoten način.

'Pametni' obrazec na podlagi člena 13

Člen 13 Sklepa o Eurojustu zahteva, da državni organi Eurojustu posredujejo vse informacije, ki jih potrebuje za izvrševanje svojih operativnih nalog. 'Pametni' obrazec na

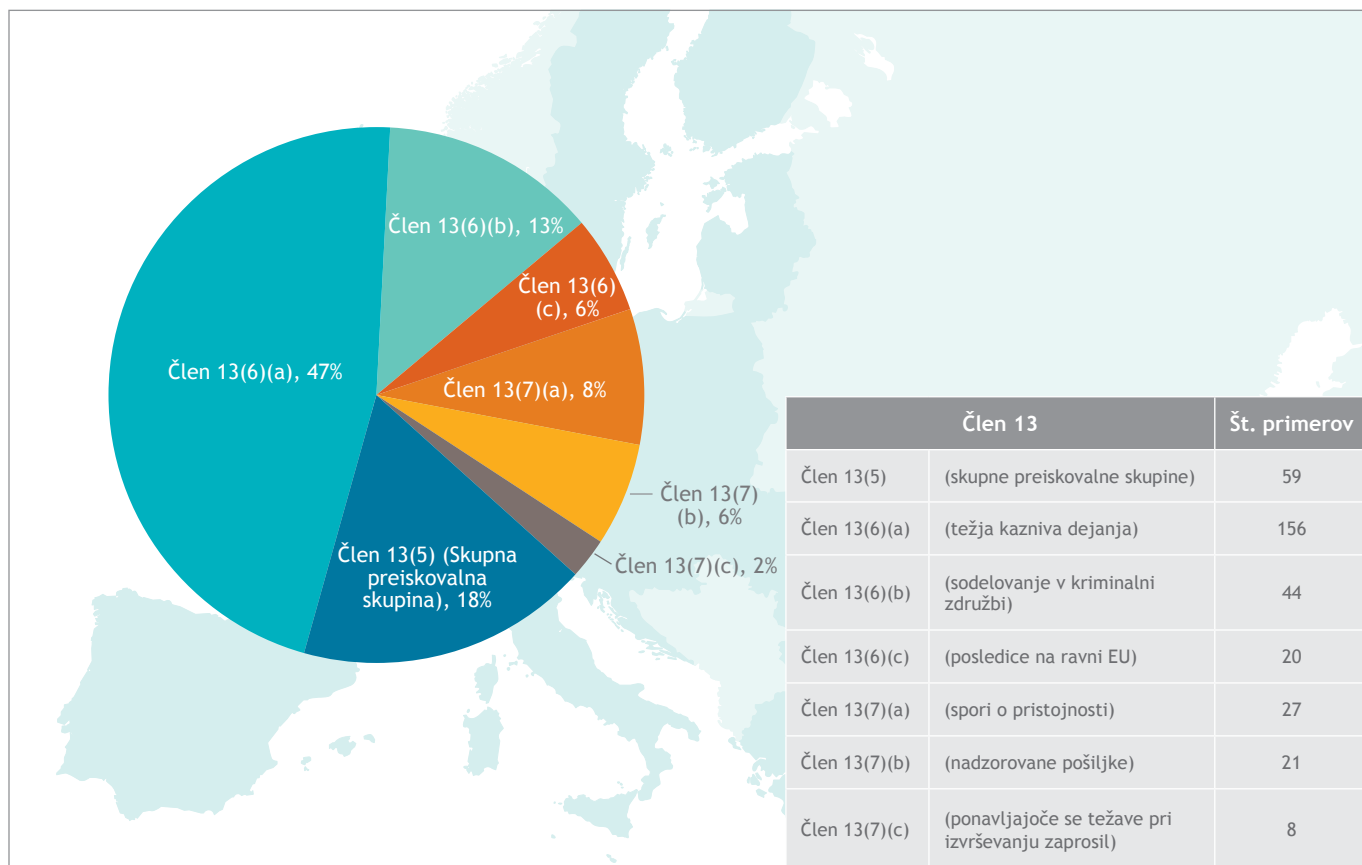
podlagi člena 13 je elektronska predloga, ki jo je Eurojust razvil za omogočanje strukturiranega prenosa takšnih informacij med državnimi organi in Eurojustom. V letu 2014 je kolegij ocenil uveljavljeni postopek in zbrane izkušnje ter razpravljajal o morebitnih napredkih pri Eurojustovi uporabi člena 13 Sklepa o Eurojustu.

Potreba po tem, da postane obrazec na podlagi člena 13 bolj prijazen uporabnikom iz državnih organov je bila poudarjena med šestim krogom medsebojnih ocenjevanj ter predstavlja enega izmed dveh rezultatov 2. srečanja nacionalnih korespondentov za Eurojust v novembru 2014. V letu 2014 so bile izdane tri posodobljene verzije obrazca. Posodobitve so Hrvaški omogočile, da je vpeljala in uvedla obrazec v sistem za vodenje primerov (CMS), prav tako pa je bilo prilagojeno besedilo v obrazcu, da je le-to postalo bolj razložno. Eurojust je ob koncu leta 2014 začel postopek za poenostavitev obrazca.

Povezave med sistemoma ENCS in CMS

V letu 2014 se je nadaljevalo delo na izvrševanju projekta varnih omrežnih povezav. Ta projekt je osredotočen na vzpostavitev varne omrežne povezljivosti med Eurojustom in vsako izmed 28 držav članic. Povezave z Belgijo, Madžarsko, Poljsko, Slovenijo, Finsko in Švedsko so postale delujoče, zaradi česar se je skupno število držav članic z vzpostavljeno in delujočo varno povezavo povečalo na 11

Število primerov na podlagi člena 13

(povezave z Bolgarijo, Češko Republiko, Latvijo, Nizozemsko in Romunijo so bile že vzpostavljene). Varne povezave omogočajo izvrševanje zahtev, ki so navedene v členu 12 (zagotavljanje sistema ENCS iz vsake države članice dostop do sistema CMS) in členu 13 (izmenjava 'pametnih' PDF predlog prek e-pošte) Sklepa o Eurojustu, ter izboljšujejo varno izmenjavo informacij med Eurojustom in državami članicami.

1.2.4 Eurojust in skupne preiskovalne skupine

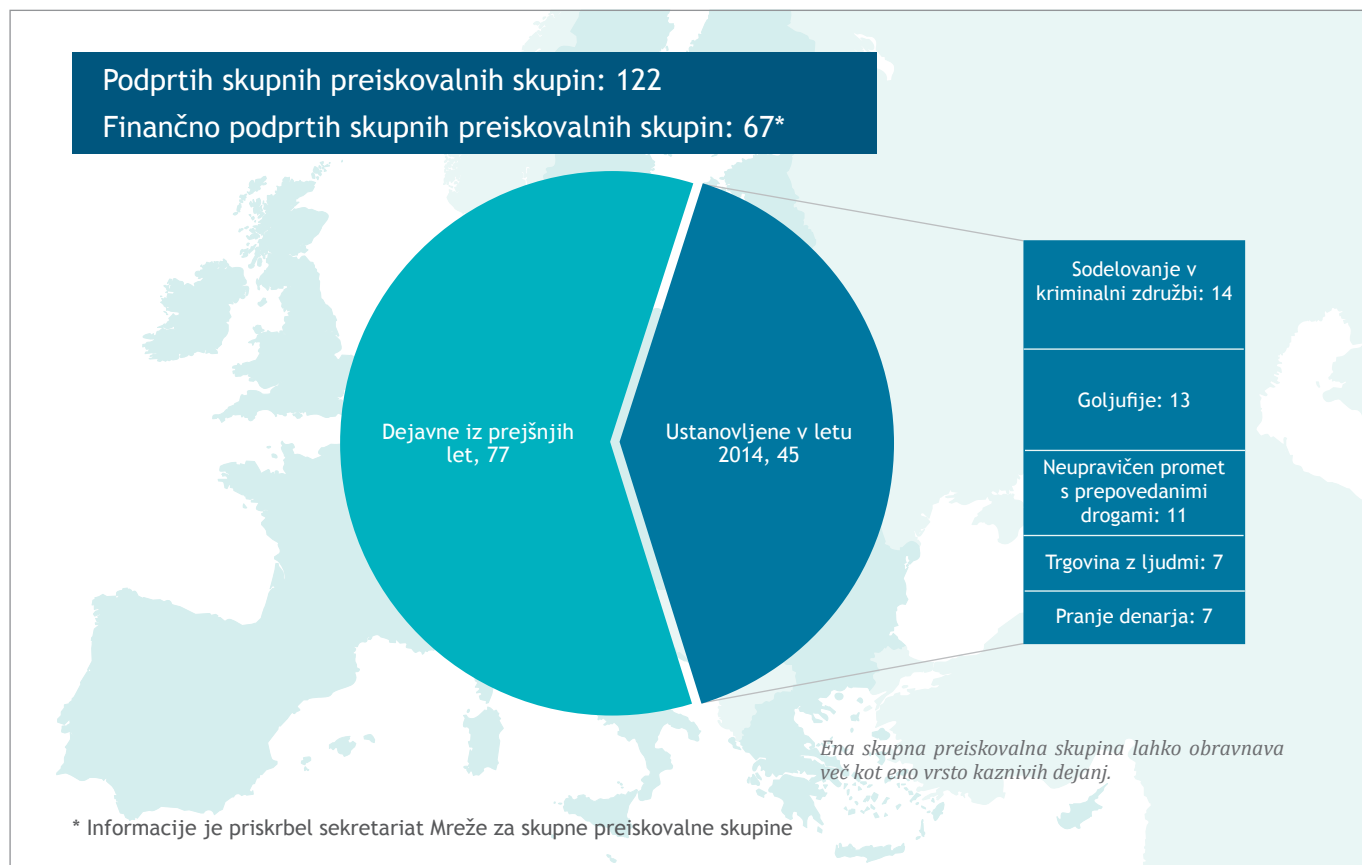
Skupne preiskovalne skupine so učinkovito operativno orodje za organe pregona in pravosodne organe pri lažšanju pravne pomoči pri čezmejnih preiskavah. Zmožnosti članov skupnih preiskovalnih skupin, da med seboj neposredno delijo informacije ter za to ne potrebujejo formalnih zahtev, ter da lahko med seboj neposredno zahtevajo preiskovalne ukrepe in udeležnost Eurojusta prek neposredne podpore in pomoči, so se izkazale kot zelo dragocene. V letu 2014 so nacionalni predstavniki podpirali 122 skupnih preiskovalnih skupin, izmed katerih je bilo 45 novoustanovljenih v letu 2014. Nacionalni predstavniki so sodelovali v skladu s svojim položajem kot pristojni nacionalni organi, ali pa v imenu Eurojusta v skladu s členom 9f Sklepa o Eurojustu.

Fiches Suédoises

Predloge *Fiches Suédoises* nudijo pregled strukture in delovanja nacionalnih sistemov za usklajevanje dejavnosti Eurojusta (ENCS) za posamezno državo članico. Eurojust to orodje redno posodablja, da podpira izvrševanje sistema ENCS ter izmenjavo izkušenj in primerov dobre prakse. Od novembra predloge *Fiches* vsebujejo člen z zbirko nacionalnih smernic v povezavi z izvrševanjem člena 13 Sklepa o Eurojustu ter porazdelitvijo primerov med Eurojustom in Evropsko pravosodno mrežo.

V skladu s členom 13(5) Sklepa o Eurojustu morajo države članice zagotoviti, da so nacionalni predstavniki obveščeni o ustanovitvi skupnih preiskovalnih skupin, ter o rezultatih dela teh skupin. Eurojust je prejel 59 obvestil. Eurojustova pomoč je vključevala: (i) pripravo sporazumov o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine ali dodatkov k obstoječim sporazumom; (ii) svetovanje glede mednarodnih pravnih okvirov in pravnih okvirov

Skupne preiskovalne skupine, ki so prejele podporo Eurojusta in glavne vrste kaznivih dejanj

EU pri ustanovitvi skupne preiskovalne skupine; (iii) zagotavljanje informacij glede različnih postopkovnih sistemov; (iv) opredelitev ustreznih primerov za ustanovitev skupnih preiskovalnih skupin; (v) organiziranje koordinacijskih sestankov v podporo skupnim preiskovalnim skupinam; in (vi) zagotavljanje pomoči glede usklajenih ukrepov.

Koordinacijski sestanki, organizirani za lajšanje dela skupnih preiskovalnih skupin, so pripomogli k razrešitvi pogostih ovir, kot so: i) razlike med pravosodnimi sistemi glede pravil o zbiranju dokazov; ii) dopustnost dokazov; iii) razkritje informacij; in iv) časovne omejitve za hrambo podatkov.

Skupne preiskovalne skupine so se razvile v hitro in prilagodljivo orodje za sodelovanje s tretjimi državami. Eurojust je nudil podporo pri delovanju sedmih skupnih preiskovalnih skupin, ki so vključevale tretje države, izmed katerih so bile tri novoustanovljene v letu 2014. Eurojust je pomagal premagati pravosodne in praktične ovire, ki so običajno povezane s sodelovanjem tretjih držav.

Ker je prepoznal potrebo po premisleku o izzivih za boljše sodelovanje s tretjimi državami je Eurojust v juniju 2014 gostil 10. letno srečanje Mreže nacionalnih strokovnjakov za skupne preiskovalne skupine, ki ga je organiziral sekretariat Mreže za skupne preiskovalne skupine. Sestanek z naslovom [*Skupne preiskovalne skupine 'Onstran EU': Proti večji uporabi skupnih preiskovalnih skupin z državami nečlanici EU*](#) je bil med drugim osredotočen na pravne in praktične vidike ustanavljanja ter vodenja skupnih preiskovalnih skupin s tretjimi državami, na specifične težave v povezavi z izmenjavo informacij in dokazov s tretjimi

državami, ter na prispevek sekretariata Mreže za skupne preiskovalne skupine k promociji in razvoju skupnih preiskovalnih skupin s sosednjimi državami.

Strokovnjaki so bili istega mnenja glede pomembnosti pomoči, ki jo Eurojust nudi pri udeležnosti tretjih držav v skupnih preiskovalnih skupinah, saj opredeljujejo ustrezne primere, vzpostavljajo in spodbujajo stike ter nudijo analize, ki lahko vplivajo na odločitev o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine. Zaradi velikih razlik med pravnimi sistemi se strokovnjaki strinjajo, da sporazum EU o skupnih preiskovalnih skupinah ni povsem primeren v povezavi s tretjimi državami ter bi ga bilo potrebno prilagoditi. Strokovnjaki so podali priporočilo, da začnejo vse države članice izvajati Drugi dodatni protokol k Evropski konvenciji o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah (1959). Strokovnjaki so še posebej poudarili pomembnost varne izmenjave informacij s tretjimi državami v okviru skupnih preiskovalnih skupin. V tem pogledu Eurojust nudi tehnično opremo, ki omogoča vzpostavitev varnega komunikacijskega kanala med sodelujočimi v skupni preiskovalni skupini.

Zadevo glede uporabe informacij in dokazov je potrebno pazljivo premisliti, še posebej v primeru tretjih držav, ki izvajajo smrtno kazen. Poleg tega mora sekretariat Mreže za skupne preiskovalne skupine spodbujati vzpostavitev stikov s partnerji (npr. Europol, CEPOL, EJTN in sekretariat Konvencije o policijskem sodelovanju v jugovzhodni Evropi) za izvedbo izobraževanj in ozaveščanje o skupnih preiskovalnih skupinah izven Evropske unije.

Strokovnjaki so ocenili arhivirane rezultate, pravne izzive in praktične težave, s katerimi se srečujejo v različnih fazah skupne preiskovalne skupine. Več ocen skupnih preiskovalnih skupin je bilo posredovanih sekretariatu Mreže za skupne preiskovalne skupine (*glej poglavje 6.2*).

Eurojustova finančna podpora operativnih aktivnosti skupnih preiskovalnih skupin

Eurojust je v okviru svojega rednega proračuna še naprej finančno in logistično podpiral operativne aktivnosti 67 skupnih preiskovalnih skupin, izmed katerih jih je 48 prvič prejelo finančno podporo.

V letu 2014 je bilo v postopku financiranja skupnih preiskovalnih skupin uvedenih precej izboljšav, med drugim je finančna podpora postala na voljo tretjim državam, ki z državami članicami sodelujejo pri skupnih preiskovalnih skupinah. Tekom leta je Eurojust prejel 12 vlog za financiranje skupnih preiskovalnih skupin, pri katerih so sodelovale tretje države. Poleg tega so finančno podporo prejele tudi skupne preiskovalne skupine, ustanovljene v okviru drugih pravnih instrumentov kot Evropska konvencija o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije iz leta 2000 in Okvirni sklep Sveta 2002/465/PNZ o skupnih preiskovalnih skupinah.

Ponazoritveni primer

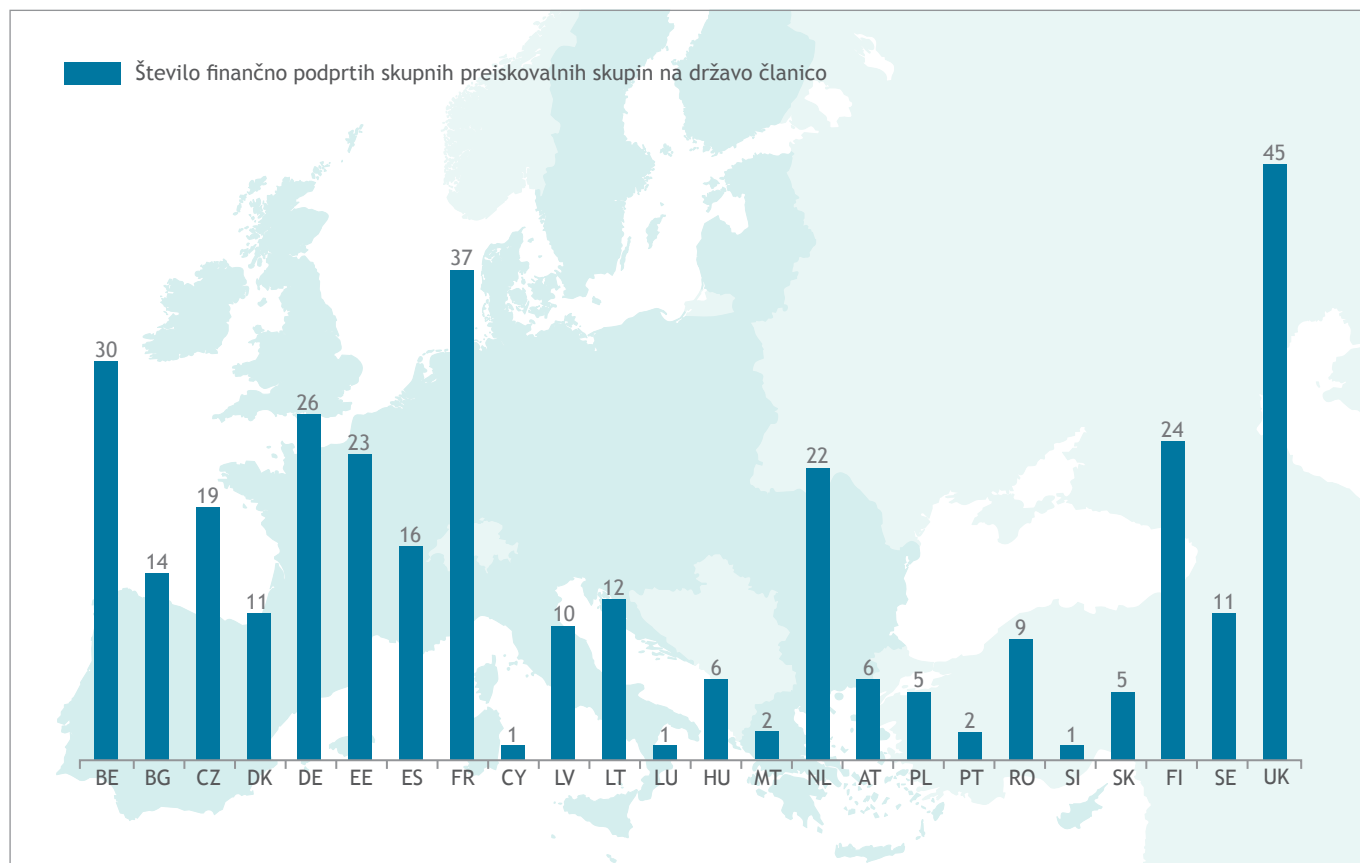
V povezavi s strmoglavljenjem letala MH17 v Ukrajini, ki se je zgodila 17. julija 2014, je bila s pomočjo Eurojusta ustanovljena skupna preiskovalna skupina med Nizozemsko, Belgijo, Avstralijo in Ukrajino, sodelovala pa je tudi Malezija. Člani skupne preiskovalne skupine so kasneje odločili, da tudi Malezija postane članica skupne preiskovalne skupine. Eurojust je gostil tri koordinacijske sestanke in pomagal pri i) določitvi zakonske osnove za skupno preiskovalno skupino, glede na tretje države, ki so udeležene; ii) pojasnitvi vlog tretjih držav glede na njihov položaj kot udeleženske ali članice skupne preiskovalne skupine; iii) pripravi sporazuma o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine; in iv) določanju primernosti tretjih držav, ki so članice ali udeleženske skupne preiskovalne skupine za prejem finančne podpore s strani Eurojusta.

Ponazoritveni primer

Ustanovljena je bila skupna preiskovalna skupina, ki naj bi uničila več organiziranih kriminalnih združb iz nekdanje jugoslovanske Republike Makedonije, ki so bile udeležene v prekuščevanju velikih količin drog, večinoma heroina in kokaina, na Nizozemsko, v Avstrijo in Nemčijo. Kot rezultat skupne preiskovalne skupine so se dejavnosti organizirane kriminalne združbe izdatno zmanjšale. Posledice sodelovanja v tem primeru so bile aretacije in obsodbe v Avstriji, Nemčiji, nekdanji jugoslovanski Republiki Makedoniji in na Nizozemskem, prav tako pa so zaplenili precejšnje količine heroina, kokaina, pripravkov za redčenje drog, marihuane in denarja.

Eurojust je v tem primeru igral ključno vlogo, saj je usklajeval preiskave v državah članicah ter spodbujal sprožitev preiskav in kazenskih pregonov v nekdanji jugoslovanski Republiki Makedoniji in na Nizozemskem. V obdobju štirih let je Eurojust skupaj organiziral osem koordinacijskih sestankov, ki so omogočali razprave o obstoječih preiskavah, primernosti ustanovitve skupne preiskovalne skupine ter opravljenih dejavnostih. Ta oblika sodelovanja se je izkazala za koristno, saj je odstranila potrebo po zaprosilih za medsebojno pravno pomoč med sodelujočimi državami članicami in tretjo državo. Organom nekdanje jugoslovanske Republike Makedonije je omogočila tudi, da so sodelujoče države članice obvestili o rezultatih nadzora telefonskih komunikacij s prisluškovanjem in snemanjem, ko je bil ta še v teku. Takšna možnost pri običajnem zaprosilu za medsebojno pravno pomoč ni obstajala. Eurojust je pomagal pri pripravi sporazumov o ustanovitvi skupnih preiskovalnih skupin ter nudil podporo glede razlage pravnih zahtev in nasvete glede posebnih določil v sporazumu o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine. V sodelovanju z udeleženi organi je Eurojust pripravil pregled osumljencev in stanja postopkov v sodelujočih državah članicah. Poleg tega je Eurojust skupnim preiskovalnim skupinam nudil tudi finančno podporo.

Eurojustova finančna podpora za skupne preiskovalne skupine (2009/12 - 2014/8)

2014

Kratek pregled leta 2013

4. - 5. junij Haag

Strateško srečanje o terorizmu

10. - 11. junij Haag

*Strateški seminar o evropskem nalogu za prijetje
ter srečanje Posvetovalnega foruma*

11. - 12. junij

Seminar trženja v Franciji

24. marec Haag

Eurojust je sodeloval na vrhu o jedrski varnosti

25. - 26. junij Haag

*10. letno srečanje državnih strokovnjakov za
skupne preiskovalne skupine*

JANUAR

FEBRUAR

MAREC

APRIL

MAJ

JUNIJ

14. februar Haag

*Obisk evroposlanca Axla Vossa, ki je
poročevalec za Uredbo o Eurojustu*

26. februar Haag

*35. redno srečanje kontaktnih točk
Evropske pravosodne mreže (EJN)*

21. - 22. maj Haag

*16. srečanje Evropske mreže za preiskavo in
pregon genocida, hudodelstev zoper človeč-
nost in vojnih hudodelstev*

15. - 16. maj

Seminar trženja na Poljskem

26. - 27. maj

*Seminar trženja na
Madžarskem*

3. november Valletta

Podpis memoranduma o soglasju med Eurojustom in Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (FRA)

21. september
7. Haaški mednarodni dan

29. - 30. september Haag
Strateško srečanje o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami

19. - 20. november Haag
Sestanek, Kibernetika kriminaliteta: soočanje z izzivi 21. stoletja

21. november Bruselj

Medijski informativni sestanek o Eurojustovem Poročilu strateškega projekta proti kaznivim dejanjem zoper okolje

JULIJ

AVGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

10. julij Haag

Podpis sporazuma o sodelovanju med Eurojustom in Republiko Moldavijo

16. - 17. oktober Haag

Srečanje Eurojustovih kontaktnih točk in tožilcev za zvezo: Dopolnjevanje, sinergija in sodelovanje

11. - 12. december Haag

Strateški seminar o začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem ter srečanje Posvetovalnega foruma

15. julij Haag

Podpis memoranduma o soglasju med Eurojustom in Evropskim nadzornim centrom za droge in narkomanijo (EMCDDA)

Eurojustovi primeri

2.1 Eurojustova obravnava primerov na prednostnih področjih kaznivih dejanj

Operativne prednostne naloge Eurojusta za obdobje 2014-2017 so zelo podobne prednostnim nalogam Evropske unije v boju proti težjim in organiziranim oblikam kaznivih dejanj, kot jih je določil Svet Evropske unije, z izjemo nezakonite trgovine s strelnim orožjem. Vendar pa prednostne naloge Eurojusta vključujejo določene vrste kaznivih dejanj, ki med ciklom oblikovanja politike EU niso bile določene kot prednostne naloge, in sicer korupcija, kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU in terorizem.

Evropske multidisciplinarne platforme za boj proti nevarnostim kriminala (EMPACT)

Vsaka izmed prednostnih nalog, ki jih je Svet EU določil za obdobje 2014-2017 je bila prevedena v večletni strateški načrt (MASP), kjer so bili navedeni tudi strateški cilji. Za izpolnitev teh strateških ciljev je bilo sproženih devet EMPACT projektov (po en projekt za vsako izmed prednostnih nalog Sveta) za usklajevanje ukrepov držav članic in agencij EU proti opredeljenim grožnjam. EMPACT projekti vsako leto določijo svoje operativne akcijske načrte (OAP) za doseg te strateških ciljev.

Eurojust je aktivno sodeloval pri pripravi in sestavljanju operativnih akcijskih načrtov za leto 2015. V tem pogledu so se predstavniki Eurojusta udeležili 33 sestankov, organiziranih v okviru vseh devetih EMPACT področij prednostno obravnavanih kaznivih dejanj, kot tudi sestanka nacionalnih EMPACT koordinatorjev v novembru (glej Svet dok. 15930/14), kot sledi: pomoč pri nezakonitem priseljevanju; trgovina z ljudmi; ponarejeno blago; goljufije na področju trošarin in „davčni vrtiljak“ na notranjem trgu Skupnosti; sintetične droge; kokain in heroin; nezakonita trgovina s strelnim orožjem; organizirana kazniva dejanja zoper premoženje; in kibernetika kriminaliteta.

Eurojustovo sodelovanje pri razvoju operativnih akcijskih načrtov za leto 2015 je usmerjalo skupno stališče, ki ga je kolegij zavzel leta 2013, ter je napovedovalo udeležnost Eurojusta na sledečih šestih področjih: sodelovanje s tretjimi državami; finančne preiskave (tudi odvzem premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora); oza-

veščanje; usposabljanje; pravne/praktične ovire; in večje število usklajenih preiskav in kazenskih pregonov.

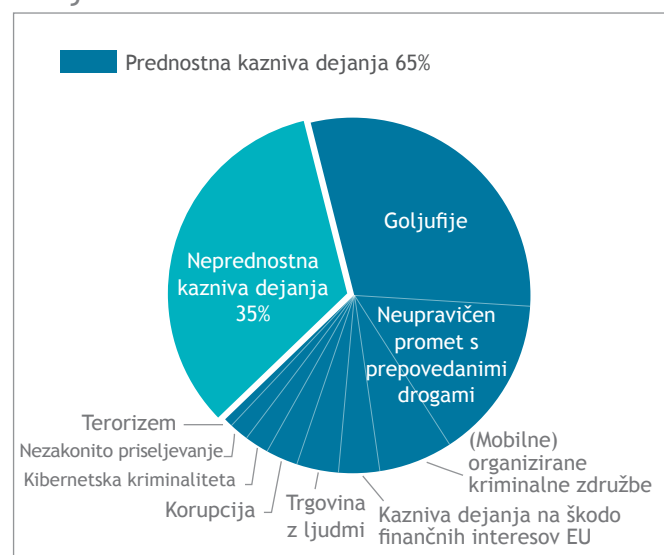
Boj proti premoženjski koristi, pridobljeni s kaznivim dejanjem

Eurojustov trud in podpora strokovnjakom v boju proti težjim oblikam kaznivih dejanj sta vključevala opredelitev, zaseg, odvzem, delitev in vračilo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem.

Okvirni sklep Sveta 2003/577/PNZ z dne 22. julija 2003 o izvrševanju sklepov o zasegu premoženja ali dokazov v Evropski uniji in Okvirni sklep Sveta 2006/783/PNZ z dne 6. oktobra 2006 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi sta pomembni orodji pri zagotavljanju, da se zločin ne izplača. Vsak sklep strokovnjakom nudi standardno potrdilo.

Za spodbujanje uporabe in skladnost s sklepi je Eurojust ustvaril [obliko potrdila](#), ki jo je mogoče urejati, strokovnjakom pa je na voljo na naši spletni strani.

Prednostno obravnavana kazniva dejanja pri Eurojustu

Prednostna področja kaznivih dejanj - splošni statistični podatki

Prednostno kaznivo dejanje	Št. primerov		Koordinacijski sestanki		Skupne preiskovalne skupine	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Goljufije	449	560	60	60	21	32
Korupcija	52	55	16	9	3	4
Kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU	31	70	8	7	1	2
Mobilne organizirane kriminalne združbe	257	128	66	13	8	13

Prednostno kaznivo dejanje	Št. primerov		Koordinacijski sestanki		Skupne preiskovalne skupine	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Neupravičen promet s prepovedanimi drogami	239	283	56	52	26	31
Kibernetska kriminaliteta	29	42	10	15	9	6
Nezakonito priseljevanje	25	32	5	10	7	9
Terorizem	17	14	3	4	1	2
Trgovina z ljudmi	84	71	24	12	15	18

2.1.1 Goljufije

Izdatna rast primerov na področju goljufij se je nadaljevala ter sledila trendu, ki se je začel v letu 2012. S skupnim številom 560 primerov, primeri na področju goljufij predstavljajo skoraj petino vseh primerov, predloženih Eurojustu v letu 2014. V primerjavi z letom 2013 je število koordinacijskih sestankov ostalo nespremenjeno (60), medtem ko se je število skupnih preiskovalnih skupin občutno povečalo (32).

Večina obravnavanih primerov na področju goljufije je bilo samostojnih kaznivih dejanj (348) ali tistih iz splošne kategorije 'druge vrste goljufij'. Glede na podkategorije je bilo največ poročil o preslepitvah (157) in goljufijah na področju DDV (141). Goljufije so običajno povezane s pranjem denarja (83), sodelovanjem v kriminalnih združbah (48) in ponarejanjem upravnih listin (41).

Eurojustova obravnava primerov prikazuje, da so bile izmed držav članic Madžarska, Avstrija in Slovenija največkrat države prosilke. Združeno kraljestvo, Nemčija in Španija pa so bile največkrat zaprosene države članice.

Poleg svoje operativne obravnave primerov je Eurojust povečal tudi svoj prispevek k trudu Evropske unije v boju proti vsem vrstam goljufij. Na podlagi tega je Eurojust gostil sestanke z delegacijami evropskega računskega sodišča, da bi ocenili učinkovitost Evropske unije v boju proti čezmejnimi goljufijam na področju DDV, ter s predstavniki Generalnega direktorata za zdravje in varnost hrane, DG SANTE (nekdanj DG SANCO), da bi se pogovorili o metodah za krepitev sodelovanja na področju goljufij, povezanih s hrano, alkoholom, pesticidi in označevanjem izdelkov.

Eurojust je sodeloval s podjetjem Arcadia International, ki je član Konzorcija za vrednotenje prehranske verige, DG SANTE pa jih je v letu 2014 pooblastil za izvedbo raziskave glede nezakonitega trgovanja in ponarejanja pesticidov, ter za izvedbo ad hoc raziskave o učinku na uradni nadzor in izvršilne ukrepe trenutnega pravnega okvira, ki velja za goljufije s hrano. Te raziskave naj bi pripomogle k

trenutnemu delu komisije, ki si želi še zaostri boj proti primerom goljufij v prehranski verigi, še posebej pa naj bi ocenile, če so ustrezne politike EU in pravni okvir zadovoljivi in učinkoviti, ali pa so potrebni nadaljnji ukrepi.

Ponazoritveni primer

Nemški organi so več let preiskovali podjetja, ki so bila osumljena sodelovanja v zapleteni goljufiji na področju DDV. Nemški državni tožilstvi v Kölnu in Augsburgu sta nizozemskim organom poslali zaprosilo za medsebojno pravno pomoč pri izvedbi preiskav. V skladu z nizozemskim zakonom o kazenskem postopku je potrebna odločitev sodišča, da se lahko dokumenti, zaseženi na Nizozemskem predajo tujemu organu, prav tako pa je udeležnim strankam ponujena možnost za vložitev pritožbe. Zaradi tega postopka so določene tarče, izmed katerih so se nekatere ravnale po pravnih nasvetih, vložile ter dobile pritožbo proti zasgom.

Da bi pospešili izvedbo več zaprosil za medsebojno pravno pomoč proti istim osebam in/ali korporacijam, je bila posledično zahtevana pomoč Eurojusta, predložen pa je bil dvostranski primer.

Koordinacijski sestanek, ki je bil na Eurojustu izveden v februarju 2014 je bil osredotočen na možnosti, kako pospešiti postopek izvedbe, obenem pa je upošteval omejitve udeleženi postopkov. Nemški in nizozemski organi, ki so bili prisotni na sestanku so se strinjali o metodah za izboljšanje sodelovanja, in sicer:

- Pošiljanje ločenih zaprosil za medsebojno pravno pomoč v primeru pozivov za predajo dokumentov in preiskav skladišč številnih korporacij, namesto obdelovanja dveh zaprosil, združenih v istem dokumentu;
- Poizvedovanje pri državnih organih glede dokumentov, pomembnih za preiskavo v Augsburgu, ki so jih nizozemski organi zasegli med eno izmed prvih preiskav teh korporacij, ter pošiljanje zaprosila za medsebojno pravno pomoč v namen prenosa teh dokumentov; in
- Preklic zaprosil za medsebojno pravno pomoč iz Kölna ter izvršitev obeh zaprosil, poslanih prek Urada generalnega državnega tožilca v Augsburgu. Kasneje bi lahko Urad generalnega državnega tožilca v Kölnu zahteval informacije, zbrane v namen primerov iz Augsburga.

Skupni interes in konstruktivni dialog sodelujočih državnih organov sta bila ključna dejavnika pri zagotavljanju pravosodnega sodelovanja med obema državama članicama, ki sta spoštovali obstoječe postopkovne zahteve.

2.1.2 Korupcija

Število primerov korupcije (55) in skupnih preiskovalnih skupin (4) za to vrsto kaznivih dejanj se je v preteklem letu malce povečalo, število povezanih koordinacijskih sestankov pa se je občutno zmanjšalo (9).

Korupcija je večinoma obravnavana kot samostojno kaznivo dejanje (26) ali v povezavi s pranjem denarja (14) ali preslepitvami in goljufijami (10).

Glede primerov korupcije so bile države prosilke največkrat Španija, Grčija, Hrvaška, Italija in Latvija. Največkrat zaprosene države članice pa so bile Združeno kraljestvo, Avstrija, Nemčija in Nizozemska.

Da bi okrepili svojo udeleženo na področju preprečevanja korupcije, so v teku ustrezni postopki za Eurojustovo povezavo s sledečimi osrednjimi točkami: korupcija v športu ter odvzem premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora.

Poleg tega se je Eurojust udeležil ter opravil predstavitev na konferenci, ki jo je organizirala Delovna skupina za

čezmejno podkupovanje v EU. Delovno skupino sestavljajo strokovnjaki na področju kazenskega pregona in tožilci iz držav članic, vodi pa jo Čezmorska protikorupcijska enota znotraj londonske policije (angl. City of London Police). Ustvarjena je bila za povezovanje agencij Evropske unije s podobnimi pristojnostmi za medsebojno deljenje informacije o sodobnih praksah ter študijah primerov, prepoznavo skupnih primerov in priložnosti za izvedbo skupnih preiskav, razvoj mrež in ustvarjanje delovnih razmerij s profesionalci na področju preprečevanja korupcije ter izboljševanje znanja EU o pravnih, pravosodnih in operativnih okvirih različnih agencij.

2.1.3 Kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU

Poleg tega, da so bila v letu 2014 predstavljena kot prednostna naloga na področju kaznivih dejanj, se je tudi število kaznivih dejanj na škodo finančnih interesov EU v Eurojustovi obravnavi primerov povečalo v primerjavi s preteklim obdobjem. V letu 2014 se je število predloženih kaznivih dejanj na škodo finančnih interesov EU (70) več kot podvojilo v primerjavi z letom 2013 (31). S kaznivimi dejanji na škodo finančnih interesov EU se je ukvarjalo sedem koordinacijskih sestankov in dve skupni preiskovalni skupini.

V okviru Eurojustove obravnave primerov, kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU vključujejo tudi tihotapljenje cigaret ter ponarejanje, poleg vseh kaznivih dejanj, ki popolnoma vplivajo na finančne interese EU. V večini primerov so kazniva dejanja na škodo finančnih interesov EU obravnavana kot skupina samostojnih kaznivih dejanj, ali v povezavi s preslepitvami in goljufijami (35) ali pranjem denarja (8).

Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Madžarska, Bolgarija, Malta in Poljska. Največkrat zaprosene države članice pa so bile Nemčija, Združeno kraljestvo in Slovaška.

Zaščita finančnih interesov Evropske unije je bila tudi predmet vprašalnika, ki je bil razposlan v vse države članice. Zbirka odgovorov je bila kolegiju predstavljena decembra 2014. Odgovori držav članic so kot največje pravne/praktične izzive pri čezmejnem sodelovanju na tem področju izpostavili sledeče dejavnike: napetosti, ki so del različnih pravnih sistemov (npr. različne zahteve glede dopustnosti dokazov na sodišču); preložena ali neuspešno izvedena zaprosila za medsebojno pravno pomoč; ter neusklajeno izvajanje odredb za hišne preiskave.

Odgovori so prav tako poudarili pomembnost Eurojustove pomoči na tem področju, še posebej njihovo pomoč pri pripravi in/ali izvedbi postopkov ali instrumentov za medsebojno pravno pomoč in razreševanju sporov o pristojnosti.

Ponazoritveni primer

Preiskava, ki so jo litovski carinski organi opravili v zvezi s podkupovanjem, ponarejanjem dokumentov in nezakonitim posedovanjem blaga, za katerega je potrebno plačilo trošarin, je pokazala, da so se litovski državljani leta 2011 pridružili organizirani kriminalni združbi, ki je nezakonito uvažala velike količine cigaret na trg Evropske unije, pri čemer so se izognili plačilu trošarin in DDV-ja. Organizirana kriminalna združba je v različnih državah članicah prevažala cigarete iz enega trošarinskega ali carinskega skladišča do drugega brez plačila davkov, saj so izkoriščali luknje v sistemu gibanja in kontrole trošarinskih izdelkov (EMCS), ki je bil ustvarjen za nadzor nad transportom trošarinskih izdelkov med državami članicami. Med preiskavo so ugotovili, da je bil del cigaret namenjen na švedski trg in v Združeno kraljestvo. Kriminalne dejavnosti, povezane s kaznivimi dejanji, zagrešenimi v Litvi, so odkrili tudi v Bolgariji, Estoniji, Nemčiji in Grčiji ter na Cipru, Danskem in Poljskem.

Eurojust je bil zaprošen, da podpre pravosodno sodelovanje, saj je bilo udeleženih veliko število držav članic, prav tako pa metode delovanja organizirane kriminalne združbe prej v Litvi ni bilo mogoče zaznati. Marca 2013 je bil sklican koordinacijski sestanek z Belgijo, Nemčijo, Švedsko in Združenim kraljestvom, osrednje teme pa so bile proaktivno pravosodno sodelovanje za preprečitev nadaljnjih zločinov z enako metodo delovanja in uničenje organizirane kriminalne združbe, kot tudi razmislek o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine.

Zaradi dejstva, da je na Švedskem že potekala preiskava podobnih kaznivih dejanj, je bil julija 2013 med Švedsko in Litvo podpisan sporazum o ustanovitvi skupne preiskovalne skupine za obdobje enega leta, njihova naloga pa je bila opredeliti in kazensko preganjati storilce. Skupna preiskovalna skupina je s strani Eurojusta prejela finančno podporo, ki so jo porabili za prevod dokumentov, uporabljenih v postopkih v obeh državah članicah. Skupna preiskovalna skupina je bila podaljšana do januarja 2015.

Štirinajst litovskih osumljencev je bilo pripeljanih pred sodišče, Litva pa je na Švedsko prenesla postopek proti dvema švedskima državljanoma, ki sta bila aretirana v Litvi. Poleg dela skupne preiskovalne skupine je pravosodno sodelovanje med vsemi udeleženimi državami članicami pripeljalo do zaslišanj pri čem po vsej Evropi ter do zasega več milijonov nezakonitih cigaret.

Litovski tožilec je dejal, da *'rezultata, doseženega do leta 2014 ne bi bilo mogoče doseči brez pravosodnega sodelovanja med sodelujočimi državami članicami.'*

2.1.4 Mobilne organizirane kriminalne združbe

Število predloženih primerov (128) in koordinacijskih sestankov (13) pri Eurojustu v povezavi z mobilnimi organiziranimi kriminalnimi združbami se je občutno zmanjšalo v primerjavi s številom, zabeleženim v letu 2013. Ta padec je povezan s spremembo metodologije, ki se za to vrsto kaznivih dejanj uporablja od 1. januarja 2014. Učinek nove metode je ta, da v to skupino tovrstnih kaznivih dejanj ne vključuje več primerov povezanih s sodelovanjem v kriminalni združbi ali organiziranega kriminala, temveč se omejuje na naslednja kazniva dejanja: organizirana kazniva dejanja zoper premoženje ter organiziran rop; kazniva dejanja v zvezi z motornimi vozili; in nedovoljeno trgovino s kulturnimi dobrinami. Število skupnih preiskovalnih skupin v povezavi s to vrsto kaznivih dejanj se je občutno povečalo (13) v primerjavi z letom 2013.

Primeri organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje temeljijo predvsem na enem izmed sledečih temeljnih ka-

znivih dejanj: organizirana kazniva dejanja zoper premoženje ter organiziran rop (58), kazniva dejanja v zvezi z motornimi vozili (15) ali nedovoljena trgovina s kulturnimi dobrinami (5). V povezavi z drugimi kaznivimi dejanji so ti zločini običajno povezani s sodelovanjem v kriminalni združbi (24) ali umorom (9).

Izmed držav članic so bile države prosilke v primerih organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje največkrat Francija, Poljska, Belgija in Češka Republika, največkrat zaprosene države članice pa so bile Francija, Italija, Danska in Romunija.

Poleg obravnave primerov na področju organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje se je Eurojust osredotočil tudi na analizo postopkovnih in pravnih težav pri postopkih zoper mobilne organizirane kriminalne združbe, specializirane za področje organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje, kot del projekta, ki so se ga lotili v okviru operativnega akcijskega načrta 2014 za EMPACT prednostno obravnavana organizirana kazniva dejanja zoper

premoženje. V ta namen je bilo v letu 2014 pripravljeno poročilo, katerega glavni cilj je bil oceniti mnenje organov kazenskega pregona o tem, do katere stopnje so pravne in postopkovne težave element širjenja mobilnih organiziranih kriminalnih združb, specializiranih za področje organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje, ter o tem, kako te težave vplivajo na policijske operativne aktivnosti proti mobilnim organiziranim kriminalnim združbam, glede na dejstvo, da redko pride do dejanskih kazenskih pregonov ali obsodb. V letu 2015 je pričakovano nadaljevanje poročila iz leta 2014, ki se bo ukvarjalo z istimi temami kot prvo poročilo, vendar iz zornega kota tožilcev in sodnikov.

Ta projekt, ki ga podpira tudi Eurojust, bo do svojega zaključka prišel v letu 2016, ko bo organiziran strateški seminar, ki bo služil kot osnova za izmenjavo mnenj in primerov dobre prakse, sodelovali pa bodo tožilci, sodniki in predstavniki EMPACT prednostno obravnavanih organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje.

2.1.5 Neupravičen promet s prepovedanimi drogami

Število primerov neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami se je občutno povečalo (283), medtem ko

se je število ustreznih koordinacijskih sestankov malce zmanjšalo (52). Število skupnih preiskovalnih skupin, ki so obravnavale to vrsto kaznivih dejanj se je v primerjavi z letom 2013 povečalo (31). Neupravičen promet s prepovedanimi drogami je druga najpogostejša vrsta kaznivih dejanj v Eurojustovi obravnavi primerov za leto 2014.

Podobno kot prejšnje leto je bila velika večina primerov neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami, predloženih v letu 2014, obravnavana kot samostojno kaznivo dejanje (223). Sodelovanje v kriminalni organizaciji (37), organiziran kriminal (19) in pranje denarja (16) so bila največkrat povezana kazniva dejanja. Nadzorovani substanci, ki sta bili največkrat tarči teh primerov sta konoplja in kokain.

Izmed držav članic so bile države prosilke v zvezi s primeri neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami največkrat Španija, Italija in Slovenija. Največkrat zaprosene države članice pa so bile Španija, Nizozemska in Italija.

Poleg svoje operativne obravnave primerov je bil Eurojust pri tem prednostno obravnavanem kaznivem dejanju še posebej aktiven na strateškem nivoju. Sodeloval je s številnimi ključnimi organi na tem področju, kot so center

Ponazoritveni primer

Od leta 2013 so v Belgiji, Franciji, Italiji, Romuniji, Združenem kraljestvu in na Nizozemskem potekale preiskave ropov zlatarn, ki so se dogajali od leta 2011 naprej. Preiskave so razkrile hierarhično in disciplinirano organizirano kriminalno združbo, ki so jo sestavljali romunski državljani, aktivna pa naj bi bila v več državah članicah. Svoje dejavnosti so pazljivo načrtovali, uporabljali so kovaška kladiva in metode odvrčanja pozornosti kot so molotovke, prenatrpane ulice in goreči avtomobili. Rope zlatarn so načrtovali na podlagi poti za pobeg. Obstaja domneva, da je bila premoženjska korist, pridobljena z ropi, v skupni vrednosti nekaj milijonov evrov, prenesena organizirani kriminalni združbi v Romunijo. Izmenjava informacij na policijskem nivoju (prek INTERPOLA, Europol in bilateralno) in forenzična analiza oblačil ter drugih predmetov, zaseženih na krajih zločina, sta omogočili, da so osumljence povezali s številnimi ropi v več državah članicah.

Eurojustu je bilo predloženih več primerov, junija 2013 pa je bil sklican koordinacijski sestanek med Združenim kraljestvom in Romunijo, rezultat katerega je bila ustanovitev skupne preiskovalne skupine med Združenim kraljestvom in Romunijo en mesec kasneje. Čez pet mesecev se je skupni preiskovalni skupini pridružila tudi Belgija. Skupna preiskovalna skupina je s strani Eurojusta prejela finančno podporo. Eurojustova podpora je članom skupne preiskovalne skupine omogočala praktičen pristop do ravnanja z dokazi ter preprost dostop do informacij, na voljo v preiskavah v teku. Kot rezultat povezav med ropi po vsej Evropi sta Italija in Združeno kraljestvo decembra 2013 gostili še en koordinacijski sestanek, katerega so se udeležile Belgija, Hrvaška, Francija, Madžarska, Italija, Nizozemska, Romunija, Slovenija, Španija in Združeno kraljestvo. Med seboj so delili najnovejše informacije o preiskavah in kazenskih pregonih. Po sestanku so si izmenjali in ocenili tudi nadaljnje informacije o novih ropih, ki so jih izvedli člani iste organizirane kriminalne združbe. Kljub temu, da v Romuniji ni bilo izvršeno nobeno kaznivo dejanje, so bile informacije, ki so jih romunski organi priskrbeli udeležnim državam članicam ključne za uspešno pravosodno sodelovanje pri tem primeru.

Več držav članic je izdalo evropske naloge za prijem in predajo, aretacije pa so bile opravljene v Belgiji, Franciji, Italiji in Združenem kraljestvu. Veliko osumljencev je bilo prijetih pri izvršitvi kaznivega dejanja, pogosto so priznali krivdo še pred sojenjem. Do konca leta 2014 je bilo v udeleženi državah obsojenih več kot 20 ljudi. Primer se je v letu 2014 nadaljeval, v letu 2015 pa sledijo nadaljnja sojenja in obsodbe.

Ponazoritveni primer

Leta 2013 so francoski carinski uradniki preiskali dva tovornjaka z nizozemskimi tablicami, ki sta prihajala iz Španije, oba voznika pa sta bila nizozemska državljana. V prvem tovornjaku so preiskovalci našli 901 kg konoplje. V drugem tovornjaku konoplje sicer niso našli, so pa odkrili skrivališče za drogo.

Francoski organi so oba nizozemska državljana aretirali, v Franciji pa se je proti njima začela preiskava zaradi domnevnega dogovora za uvoz drog. Glede na njuna pričevanja sta oba voznika delala pri isti kriminalni združbi, ki naj bi delovala v treh državah članicah. Droge sta prevzela v Španiji, Francija je bila tranzitna država, končni cilj pa je bila Nizozemska. Osumljenec je bil opredeljen kot vodja logistike te mreže za neupravičen promet s prepovedanimi drogami, kasneje pa je bilo odkrito, da na Nizozemskem potekajo vzporedne preiskave iste organizirane kriminalne združbe zaradi neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami in pranja denarja.

Eurojust je prejel zaprosilo za podporo pri usklajevanju teh vzporednih preiskav in za spodbujanje izvedbe zaprosil za medsebojno pravno pomoč, da bi se izognili težavi v zvezi z načelom *ne bis in idem*. Marca 2014 je bil organiziran koordinacijski sestanek med Francijo, Nizozemsko in Španijo. Na tem sestanku je bilo najprej dogovorjeno, da bo Nizozemska Franciji poslala zaprosilo za medsebojno pravno pomoč, s čimer bi lahko pridobili kopijo francoske kartoteke ter opravili zaslišanje z obema aretiranimi osumljencema, ter da bo Francija poslala zaprosilo za medsebojno pravno pomoč Španiji za potrditev priznanja enega izmed osumljencev in pojasnitev natančne vpletenosti podjetja, kjer sta prevzela droge.

Španski organi so potrdili lokacijo podjetja, kot tudi njegovega lastnika, nizozemskega državljana, ki je živel v Španiji, prepoznali pa so tudi njegovo povezavo z osumljenci, aretiranimi v Franciji. Nizozemski državljan je bil aretiran kot član preiskovane organizirane kriminalne združbe.

EMCDDA, skupina Pompidou in Evropska zveza tožilcev za sintetične droge in psihoaktivne substance (ENPSDP).

V tem pogledu je Eurojust sodeloval pri projektu pod vodstvom ENPSDP in Sveta Evrope (skupina Pompidou in HELP) pri postavitvi spletne strani, posvečene tožilcem, ki so strokovnjaki na področju sintetičnih drog.

Sodelovanje s centrom EMCDDA (Evropski nadzorni center za droge in narkomanijo)

Direktor Evropskega nadzornega centra za droge in narkomanijo (EMCDDA) se je 15. julija udeležil sestanka kolegija, kjer so si izmenjali mnenja o sodelovanju. Ob koncu sestanka sta predsednik Eurojusta in direktor centra EMCDDA podpisala memorandum o soglasju. Ta memorandum o soglasju bo utrl pot izboljššanemu sodelovanju med obema organoma v zadevah, povezanih z drogami, ter se bo izvrševal ob vseh skupnih dejavnostih. Te dejavnosti bodo izbrane na podlagi posameznih delovnih programov obeh partnerjev. V septembru je center EMCDDA sodeloval na strateškem srečanju o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami, kjer so opravili predstavitve z naslovom *Situacija drog v EU. Kazni in indikatorji v povezavi z drogami*, poleg tega pa so med povezano delavnico razpravljali o morebitnih rešitvah težav, ki nastanejo zaradi razlik v zakonodaji glede novih psihoaktivnih snovi in (pred)predhodnih sestavin.

Strateško srečanje o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami

Eurojust je 29. in 30. septembra v Haagu organiziral strateško srečanje o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami. Na dveh dneh intenzivnih delavnic in razprav se je skupaj zbralo 80 tožilcev in drugih strokovnjakov s področja neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami iz različnih držav članic. Svoj prispevek so ponudili tudi predstavniki iz Brazilije, ZDA in Norveške, kot tudi iz organov EU in mednarodnih organizacij, kot so Europol, center EMCDDA, Svet Evrope (skupina Pompidou) in Urad Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC).

To strateško srečanje je bilo nadaljevanje Eurojustovega strateškega seminarja o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami, ki je bil oktobra 2011 pod poljskim predsedovanjem EU organiziran v Krakowu, osrednja tema pa je bila izboljšati učinkovitost mednarodnega pravosodnega svetovanja v primerih neupravičenega

prometa s prepovedanimi drogami. Razprave na tem srečanju so še posebej obravnavale sledeča področja: nadzorovane pošiljke, nove psihoaktivne snovi in (pred)predhodne sestavine ter sodelovanje s tretjimi državami.

Poročilo o rezultatih tega srečanja, poročilo o izvrševanju akcijskega načrta o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami ter dodatno gradivo lahko najdete na spletni strani Eurojusta. Glej tudi poglavje 3.2.

2.1.6 Kibernetska kriminaliteta

Število primerov kibernetske kriminalitete, predloženih Eurojustu (42) se je občutno povečalo; število koordinacijskih sestankov povezanih s kibernetsko kriminaliteto se je povečalo za 50% (15), ustanovljenih pa je bilo šest preiskovalnih skupin. Kljub temu, da so običajno povezani s sodelovanjem v kriminalni združbi (11) ter preslepitvami in goljufijami (16), so bili v letu 2014 predloženi tudi primeri, ki kibernetsko kriminaliteto obravnavajo kot samostojno kaznivo dejanje (15).

Med državami članicami so bile države prosilke na področju kibernetske kriminalitete največkrat Romunija, Združeno kraljestvo in Madžarska, največkrat zaprosene države članice pa so bile Francija, Danska in Nizozemska.

Eurojust je povezan s projektom nezakonite trgovine na spletnih trgih (ITOM), ki je pobuda pod nizozemskim vodstvom s finančno podporo Evropske unije za spodbujanje enotnega pristopa proti nezakoniti trgovini na anonimnih trgih na internetu, in sicer prek uvedbe usklajenih posredovanj v tesnem sodelovanju z (med)narodnimi agencijami za sodni pregon, kot so Evropski center za boj proti kibernetski kriminaliteti (EC3), pravosodni organi, druge javne organizacije ter zasebni sektor v Evropski uniji.

Eurojust sodeluje tudi s projektom izobraževanja vodij usposabljanja in programa certifikacije (TOT), ki je španski projekt s finančno podporo EU, katerega namen je občutno izboljšati učinkovitost, sodelovanje in medsebojno razumevanje med organi sodnega pregona in tožilci v boju proti kibernetski kriminaliteti. Glavna cilja projekta sta organizacija tečajev 'izobraževanja vodij usposabljanja' za organe sodnega pregona in tožilce ter ustvariti okvir za certifikacijo evropskih preiskovalcev in tožilcev na področju kibernetske kriminalitete.

Sodelovanje z Evropskim centrom za boj proti kibernetski kriminaliteti (EC3)

Eurojust je še naprej podpiral delo EC3, saj so se udeleževali sestankov programskega odbora, od julija 2014

pa je imenovan član kolegija, ki pri EC3 predstavlja Eurojust ter spodbuja izmenjavo informacij. Poleg tega so bila za izboljšano sodelovanje z EC3 dokončana pogajanja, odobrena pa je bila izvedba *Sporazuma med Eurojustom in Europolom za začasno napotitev predstavnika Eurojusta v Evropski center za boj proti kibernetski kriminaliteti*.

Namen začasnega imenovanja Eurojustovega predstavnika pri EC3 je spodbuditi izmenjavo informacij, zagotoviti dopustnost dokazov v pravosodnih postopkih, spodbujati zgodnjo udeležnost Eurojusta in optimizirati delovanje pravosodne dimenzije v EC3.

Prisotnost Eurojustovega predstavnika lahko poveča učinkovitost in, kadar je primerno, odvzem premoženja v primerih kibernetske kriminalitete. Za doseg te ciljev se lahko predstavnik Eurojusta udeleži operativnih sestankov, ki jih organizira EC3, spodbuja vlogo in naloge Eurojusta pri ustanovitvi skupne preiskovalne skupine ter nudi podporo državnim organom, predvsem kadar je potrebno usklajevanje sočasnih preiskovalnih in pravosodnih dejavnosti.

Decembra je Eurojust izvedel razpis za zbiranje ponudb pri novačenju napotenega nacionalnega strokovnjaka (SNE) za primarni namen predstavljanja Eurojusta pri EC3.

Strateško srečanje o kibernetski kriminaliteti

19. in 20. novembra je Eurojust gostil strateško srečanje, poimenovano *Kibernetska kriminaliteta - kako se spopasti z izzivi 21. stoletja*, sodelovali pa so pravosodni in policijski strokovnjaki iz držav članic, ki so svoje strokovno znanje in poglede delili med interaktivnimi delavnicami. Srečanje je bilo osredotočeno na teme, povezane s kibernetsko kriminaliteto: dopustnost elektronskih dokazov, čezmejni dostop do podatkov in hramba podatkov.

Poleg Eurojustovega strateškega srečanja o kibernetski kriminaliteti je bila 21. novembra izvedena seja za izmenjavo idej za tožilce EU, ki so specializirani za področje kibernetske kriminalitete, ponudila pa je priložnost za raziskovanje metod in orodij za izboljšanje njihovega sodelovanja na tem področju. Glej tudi poglavje 3.3.

Ponazoritveni primer

Letno poročilo Eurojusta 2013 je vsebovalo primer kazenskega postopka proti organizirani kriminalni združbi bolgarskega izvora, ki je bila specializirana za goljufije in ponarejanje, še posebej prek kloniranja kreditnih kartic, tako da so na bančne avtomate nameščali elektronske čitalnike. Organizirana kriminalna združba je zbirala finančne podatke iz bančnih avtomatov v Španiji in drugih državah članicah, s katerimi so nato ustvarili lažne kreditne in debetne kartice, ki so jih uporabili za dvig velikih količin denarja iz bankomatov.

Eurojust je v aprilu 2013 gostil koordinacijski sestanek, ki so se ga udeležili španski in bolgarski organi ter Europol. Med udeleženci je bila ustanovljena skupna preiskovalna skupina za lažje sodelovanje in izmenjavo dokazov. Oktobra 2013 je bila v vzhodni Španiji izvedena skupna akcija, ki je privedla do treh hišnih preiskav, aretacij šestih posameznikov, zasega 15 naprav za kopiranje PIN kod, več naprav za zapisovanje informacij na magnetni trak kreditnih/debetnih kartic, več prenosnikov in dokumentov, ki so vsebovali lokacije bančnih avtomatov.

Ta prva uspešna akcija je skupno preiskovalno spodbudila k nadaljnjim sočasnim preiskavam, ki so potekale tako v Bolgariji kot Španiji, njihov namen pa je bil povsem razkriti strukturo združbe in omogočiti njihovo uničenje. Izmenjava informacij in dokazov prek skupne preiskovalne skupine je preiskovalnim organom omogočila, da so identificirali glavne osumljence v Bolgariji in Španiji, odkrili njihova prebivališča ter zbrali obremenilne dokaze. Naslednji korak je bila izvedba sočasnih ukrepov za aretacijo osumljencev in zbiranje nadaljnjih dokazov prek osebnih preiskav in preiskav prizorišč.

Ena izmed glavnih težav je bilo odločanje o tem, ali bodo aretacije temeljile na evropskih nalogih za prijetje, ki sta jih oba državna organa izdala na podlagi lastnih kazenskih postopkov, ali pa bo ena izmed držav članic prevzela pobudo ter po potrebi izdala evropski nalog za prijetje drugi stranki v postopku. Odločitev o zadnji možnosti bo morala biti sprejeta v zadnjem trenutku, glede na najnoveše napredke in dokaze, ki jih bo ponudila preiskava. V ta namen je bil v januarju 2014 oblikovan koordinacijski center pod vodstvom španskega in bolgarskega nacionalnega predstavništva, da bi zagotovili, da bodo pravosodne odločitve sprejete hitro in na podlagi dogovorov, ter takoj izvedene. Po nasvetu bolgarskega nacionalnega predstavništva so bili evropski nalogi za prijem in predajo, ki so jih izdali španski organi, še pred koordinacijskim centrom pripravljeni in prevedeni s pomočjo Eurojusta, saj je glede na bolgarsko zakonodajo časovna omejitev za izdajo evropskega naloga za prijem in predajo le 24 ur po prijemu zahtevane osebe. Obveščenost o tej pravosodni posebnosti in proaktiven pristop nacionalnih predstavništev sta zagotovila pravočasno izdajo evropskih nalogov za prijetje med koordinacijskimi centri.

Koordinacijski center je tesno sodeloval z EC3. Skupne akcije so privedle do 16 aretacij in preiskav 14 hiš ter dveh podjetij. Zaseženih je bilo 19 mobilnih telefonov, 21 debetnih kartic, več prenosnikov in drugih elektronskih naprav – tudi takšnih, ki so se uporabljale za krajo informacij s kreditnih kartic (angl. *skimming*). Strokovnjaki iz EC3 in Europolovi uradniki za zvezo so bili opremljeni z mobilno ekipo, ki je omogočala dodatno preverjanje, analizo in izmenjavo podatkov v realnem času. Europolovi predstavniki so bili sočasno nameščeni v Bolgariji in Španiji, kjer so nudili podporo operativni aktivnosti v teku. Dodatna akcija v februarju je pripeljala do treh aretacij in štirih hišnih preiskav. V dveh tovarnah sta bili organizirani raciji, zasežena pa je bila oprema za krajo informacij s kreditnih kartic, kot na primer prazne kartice, kamere in čitalniki kartic.

Po koncu taktičnih ukrepov se je vloga Eurojusta razširila, saj so nudili podporo pristojnim državnim organom pri razpravah o najprimernejših nadaljnjih pravosodnih ukrepih, 20. februarja pa je bil sklican koordinacijski sestanek med bolgarskimi in španskimi pravosodnimi organi, kjer so razpravljali o obstoječih dokazih, napredkih v državnih kazenskih postopkih ter o predmetnem nacionalno procesnem in kazensko materialnem pravu. Obe stranki sta se strinjali, da so španski organi v boljšem položaju za kazenski pregon zaradi naprednega stanja njihove preiskave, ki bi bila še okrepljena z dokazi, ki so bili pridobljeni v bolgarskih postopkih. V ta namen je bil dokazni material, pridobljen v Bolgariji, prenesen v Španijo. Obe stranki sta se strinjali, da bodo španski organi svojim bolgarskim kolegom izdali uradno zaprosilo za prenos vseh obstoječih postopkov, tako da bi vsem osumljencem sodili v Španiji. Med sestankom so razpravljali o formalnostih in pravnih zahtevah za predajo osumljencev, ki na sojenje čakajo v Bolgariji, prek evropskih nalogov za prijetje. ►

2.1.7 Nezakonito priseljevanje

Število primerov nezakonitega priseljevanja, predloženih Eurojustu se je v letu 2014 (32) povečalo. Ta pozitiven trend potrjuje tudi večje število povezanih koordinacijskih sestankov (10) in skupnih preiskovalnih skupin (9), pri čemer se je število prvih v letu 2013 podvojilo. Večina teh primerov se je ukvarjala s kaznivim dejanjem nezakonitega priseljevanja (22), nekateri primeri pa so bili povezani s kaznivim dejanjem sodelovanja v kriminalni združbi (5).

Izmed držav članic so bile Belgija, Združeno kraljestvo, Madžarska in Italija največkrat države prosilke na področju primerov nezakonitega priseljevanja, največkrat zaprosene države članice pa so bile Italija, Francija in Združeno kraljestvo.

Eurojust je imenoval kontaktno točko za regionalni projekt Mednarodne organizacije za migracije z naslovom *Okrepitev boja proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju priseljencev na Zahodnem Balkanu*, ter se udeležil prve delavnice, ki je potekala 17. in 19. decembra v Skopju, nekdanji jugoslovanski Republiki Makedoniji. Projekt, ki ga financira italijanska vlada, naj bi okrepil pristojnost in čezmejno sodelovanje nosilcev interesov iz Zahodnega Balkana v boju proti čezmejnemu kršitvam zakona, kot sta trgovina z ljudmi in tihotapljenje priseljencev.

Po sporočilu Evropske komisije z dne 4. decembra 2013 o delu delovne skupine za Sredozemlje je Evropski urad za podporo azilu (EASO) v maju začel testni projekt, da bi izvedeli več o pojavu pomoči osebam, ki iščejo mednarodno zaščito. Eurojust se je projektu pridružil kot opazovalec.

2.1.8 Terorizem

Čeprav se je število primerov terorizma, predloženih Eurojustu, v primerjavi z letom 2013 malce zmanjšalo (14), se je število koordinacijskih sestankov (4) in skupnih preiskovalnih skupin (2) povečalo. Obravnava primerov se je s terorizmom večinoma ukvarjala kot s posebnim kaznivim dejanjem, vendar pa so obstajali primeri, kjer je bil s primerom povezan tudi umor (2).

Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Španija, Nizozemska, Portugalska in Združeno kraljestvo, največkrat zaprosene države pa so bile Nemčija, Francija in Belgija.

Tuji borci: Vpogled Eurojusta v ta pojav in kazensko-pravosodni odziv - posodobljeno poročilo

Eurojust je v letu 2014 zbiral in analiziral pomembne informacije za posodobitev zaupnega poročila o tujih

borcih, ki so ga izdali v letu 2013. Posodobljeno poročilo je opredelilo izzive, ki izhajajo iz preiskav in sodnih pregonov prizadevnih tujih borcev in povratnikov ter naročnikov in posrednikov, prav tako pa je poudarilo nekaj ustreznih državnih praks.

Poročilo vsebuje Eurojustove razprave o morebitnih načinih za izboljšanje nekaterih metod in orodij, kar

Letno strateško srečanje o terorizmu

Strateško srečanje, ki je potekalo 4. junija, udeležili pa so se ga Eurojustovi nacionalni korespondenti za terorizem, se je ukvarjalo s temo *vloga Eurojusta v boju proti terorizmu – Eurojustovi izsledki v boju proti terorizmu*. Udeleženci so si izmenjali informacije o kaznivih dejanjih, povezanih s terorizmom ter strategijah za boj proti terorizmu, prav tako pa so razmišljali o metodah za učinkovito izmenjavo podatkov. Na srečanju so bile predstavljene najnovejše izdaje Eurojustovih publikacij, kot so Pregled obsodb za teroristična dejanja (TCM), Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake (MPJM) (glej odstavek 2.3.3), memorandum o financiranju terorizma, Priročnik CBRN-E ter Europolovo poročilo o razmerah in trendih na področju terorizma 2014.

Taktično srečanje o terorizmu

Taktično srečanje, ki je potekalo 5. junija, je obravnavalo temo *Trenutni trendi v okviru boja proti terorizmu v EU: tuji borci v Siriji – pravosodno sodelovanje med tretjimi državami na tem področju*. Jutranjega srečanja so se udeležili strokovnjaki iz držav članic, predstavniki iz ZDA, Norveške, Europa in pisarne koordinatorskega centra EU za boj proti terorizmu. Na sestanku so bili predstavljeni poročila Eurojusta o tujih borcih v Siriji ter zaključki poročila in analiza najnovejših razvojev na tem področju, vse z oznako »OMEJEN DOSTOP«. Udeleženci pa so o njih tudi razpravljali. Popoldansko srečanje pa je bilo osredotočeno na medsebojno sodelovanje s tretjimi državami za boj proti tujim borcem. Tem delu srečanja so se pridružili tudi strokovnjaki za boj proti terorizmu iz Zahodnega Balkana in Turčije ter delili svoje izkušnje v povezavi z njihovimi preiskavami in sodnimi obravnavami.

naj bi povečalo učinkovitost Evropske unije in odzive državnih kazenskopravnih politik na ta pojav. Kolegij je poročilo sprejel ter ga klasificiral kot »OMEJEN DOSTOP« za Eurojust in EU.

Eurojust je prispeval k poročilu o razmerah in trendih na področju terorizma 2014, saj so nudili podatke o obsodbah in kaznih za kazniva dejanja terorizma v državah članicah ter bistvenih spremembah v državnih zakonodajah o terorizmu.

2.1.9 Trgovina z ljudmi

V Eurojustovi obravnavi primerov trgovine z ljudmi se je zmanjšalo tako število predloženih primerov (71), kot tudi koordinacijskih sestankov (12).

Priročnik CBRN-E

Priročnik CBRN-E strokovnjakom EU nudi posebno pravno podporo pri preiskavah in kazenskem pregonu 'kemijskih, bioloških, radioloških, jedrskih in eksplozivnih' (CBRN-E) meddržavnih kaznivih dejanj na več področjih. Nudi pregled osnovne evropske in mednarodne upravne in kazenske zakonodaje, ki velja za CBRN-E snovi ter odpadke. Priročnik CBRN-E je vsako leto posodobljen ter posredovan zadevnim zunanjim akterjem.

Memorandum o financiranju terorizma

Eurojustov memorandum o financiranju terorizma vsebuje pregled pravnih aktov in smernic, sprejetih na mednarodnem nivoju in nivoju EU za boj proti financiranju terorizma, ter povzetek njihovih določb. Predstavlja tudi trenutno stanje udeležnosti Eurojusta pri pravosodnem sodelovanju na področju boja proti financiranju terorizma. Eurojust je memorandum prvič izdal v letu 2006. Četrta posodobljena verzija memoranduma je bila izdana v letu 2014, prejšnje posodobitve pa v letih 2008 in 2011.

Pregled obsodb za teroristična dejanja (TCM)

Od leta 2008 Eurojust redno izdaja Pregled obsodb za teroristična dejanja. Pregled obsodb za teroristična dejanja je notranje poročilo, ki je klasificirano kot »OMEJEN DOSTOP« za Eurojust in temelji na informacijah iz odprtih virov ter vsebuje podatke, pridobljene s strani državnih organov pri izvedbi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ. Nudi redni pregled obsodb in oprostitev v povezavi s terorizmom po vsej Evropski uniji, kot tudi analitične in statistične informacije..

Število skupnih preiskovalnih skupin, ustanovljenih v povezavi s trgovino z ljudmi se je iz 15 v letu 2013 povečalo na 18. Spolno izkoriščanje je bilo še naprej glavna vrsta Eurojustovih primerov trgovine z ljudmi, tako kot v letu 2013, večinoma pa je bilo obravnavano kot samostojno kaznivo dejanje, čeprav je bilo včasih povezano tudi s sodelovanjem v kriminalni združbi (12).

Bolgarija, Združeno kraljestvo in Romunija so bile izmed držav članic največkrat države prosilke, Romunija, Nemčija in Italija pa so bile največkrat zaprosene države.

V letu 2012 je Eurojust začel strateški projekt z imenom *Eurojustovi ukrepi proti trgovini z ljudmi* (projekt proti trgovini z ljudmi), ki je opredelil ter naslovil osnovne razloge za omejeno število kazenskih postopkov trgovine z ljudmi v Evropski uniji in težave pri pravosodnem sodelovanju pri primerih trgovine z ljudmi. Prav tako so analizirali dodano vrednost udeležnosti Eurojusta pri primerih trgovine z ljudmi ter opredelili druge ukrepe, ki bi jih lahko Eurojust sprejel v podporo državam članicam, da trgovce z ljudmi učinkovito privedejo pred sodišče.

Eurojust nadzira napredek pri izvrševanju akcijskega načrta, prav tako pa so pripravili poročilo o [vmesnem vrednotenju](#) svojih rezultatov. Razprava o tem poročilu bo potekala med strateškim sestankom o trgovini z ljudmi, ki ga bo Eurojust organiziral v letu 2015.

Za posredovanje informacij o Eurojustovih dejavnostih na tem področju je bila aprila ustvarjena spletna stran projekta proti [trgovini z ljudmi](#), na voljo pa je na spletni strani Eurojusta. Spletna stran vsebuje številne predmete, ki so pomemben del projekta, kot na [primer poročilo in akcijski načrt Eurojustovega strateškega projekta](#) ter [poročilo strateškega sestanka iz leta 2012](#).

V okviru 8. evropskega dne boja proti trgovini z ljudmi je Evropska komisija 17. oktobra izdala *Vmesno poročilo o izvedbi strategije EU za izkoreninjenje trgovine z ljudmi 2012-2016*. Vmesno poročilo vsebuje tudi *prilogo s Poročilom o skupnih ukrepih na področju trgovine z ljudmi*, ki ga je med oktobrom 2012 in oktobrom 2014 pripravilo sedem agencij na področju pravosodja in notranjih zadev (CEPOL, Evropski urad za podporo azilu, Europol, Eurojust, Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA), Frontex in Evropski inštitut za enakost med spoloma).

Kot nadaljevanje poročila komisije in dopolnilo so agencije na področju pravosodja in notranjih zadev skupaj pripravile dokument, v katerem so bili navedeni glavni ukrepi, ki so jih v tem obdobju v povezavi s trgovino z ljudmi sprejele posamezne agencije na področju pravosodja in notranjih zadev. Primer takšnega skupnega ukrepa je modul akademije CEPOL za trgovino z ljudmi, ki je bil ustvarjen s pomočjo agencij Frontex, Europol, Eurojust, Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA) in Evropskega inštituta za enakost spolov, na spletni strani akademije CEPOL pa je bil objavljen konec marca 2013.

Ponazoritveni primer

Preiskave na Nizozemskem, Madžarskem in v Belgiji so pokazale, da je skupina Madžarov udeležena v prisilno prostitucijo na Nizozemskem in v Belgiji. Ta mreža je madžarskim ženskam romskega izvora lažno obljubljala dobro plačana delovna mesta ter organizirala njihova potovanja na Nizozemsko in v Belgijo. Po prihodu so bile žrtve prisiljene v prostitucijo. Večino svojih zaslužkov so izročile članom mreže, nato pa je bil denar prenesen na Madžarsko.

Ta primer je Nizozemska sprožila v okviru EMPACT projekta v povezavi s trgovino z ljudmi iz leta 2013, ki je leta 2014 prikazal pozitivne rezultate. Kljub temu, da so na prvih štirih koordinacijskih sestankih v letu 2013 sodelovale vse zaprosene države članice – Belgija, Madžarska, Nemčija, Avstrija in Združeno kraljestvo – je kasneje postalo jasno, da so le povezave med Belgijo in Madžarsko dovolj močne, da se v teh dveh državah članicah sprožijo preiskave.

Pri Eurojustu so bili sklicani štirje koordinacijski sestanki. Tako pred in po koordinacijskih sestankih so bili organizirani tudi sestanki na 2. nivoju, kjer so sodelujoča nacionalna predstavništva obvestili o predhodnih ter prihodnjih nizozemskih preiskavah, prav tako pa so razpravljali o morebitni ustanovitvi skupne preiskovalne skupine.

Na tretjem koordinacijskem sestanku so razpravljali o pripravi sporazuma za ustanovitev skupne preiskovalne skupine, razmišljali pa so tudi o tem, katere sodelujoče stranke ga bodo pripravljene podpisati. Europolova osrednja točka Phoenix je udeležencem koordinacijskega sestanka nudila dostop do navzkrižnih poročil. Pri Europolu so bili organizirani tudi operativni sestanki za opredelitev glavnih tarč, na katere naj bi se preiskava osredotočila. Na zadnjem koordinacijskem sestanku v decembru 2013 so Nizozemska, Belgija in Madžarska podpisale sporazum za ustanovitev skupne preiskovalne skupine. Skupna preiskovalna skupina je v letu 2014 prejela finančno podporo Eurojusta.

V februarju 2014 je bil sklican dvostranski sestanek na 2. nivoju med nacionalnima predstavništvoma Nizozemske in Združenega kraljestva, da bi zagotovili tekoče nadaljevanje preiskave skupne preiskovalne skupine. Potencialna žrtev trgovine z ljudmi naj bi kmalu prispela v Združeno kraljestvo, na meji pa bi bila podvržena pregledu. Predstavništvo Združenega kraljestva je stopilo v stik s policijo Združenega kraljestva, da bi prejeli zagotovila, da bo mejni pregled le rutinski postopek, s tem pa so pomirili vse, ki so na tem sestanku izrazili svojo zaskrbljenost o tem, da bi lahko takšno dejanje ogrozilo preiskavo.

12. in 13. marca je na Madžarskem in v Belgiji potekala skupna akcija, v kateri so sočasno opravili šest hišnih preiskav. Zasežena je bila velika količina denarja v lokalni valuti, sedem luksuznih avtomobilov, nakit, mobilni telefoni, potni listi in drugi pomembni dokazi. Na Madžarskem sta bila aretirana dva osumljenca, v Belgiji pa osem. Primer je bil v letu 2014 še vedno v teku.

2.2 Eurojustova pomoč na drugih področjih kaznivih dejanj

2.2.1 Pranje denarja

Kljub temu, da pranje denarja v obdobju 2014-2017 ni eno izmed prednostno obravnavanih kaznivih dejanj Eurojusta, je bilo število primerov, predloženih Eurojustu 220, kar je občutno več kot v letu 2013 (193), ter potrjuje rast na tem področju Eurojustovega operativnega dela, ki se je začela v letu 2012 (144). Primeri pranja denarja so večinoma obravnavani v povezavi s povezanimi kaznivimi dejanji, kot so goljufije (84) ali sodelovanje v kriminalni združbi (52). Vseeno pa so osredotočeni tudi na pranje denarja kot ločeno, samostojno kaznivo dejanje (71). Izmed držav članic so bile države prosilke največkrat Francija, Španija in Italija. Španija je bila največkrat zaprosena država članica, sledita pa ji Nemčija in Združeno kraljestvo.

2.2.2 Kazniva dejanja zoper okolje

Število primerov v povezavi s kaznivimi dejanji zoper okolje, ki so bili predloženi Eurojustu (5) se je zmanjšalo v primerjavi z letom 2013 (8). Ti primeri so kazniva dejanja zoper okolje obravnavani kot samostojno kaznivo dejanje (3), ali v povezavi z goljufijami (1) ter nezakonitim trgovanjem (1). Na področju kaznivih dejanj zoper okolje so bile Nizozemska, Nemčija, Češka Republika in Švedska največkrat države prosilke izmed držav članic. Največkrat zaprosene države članice pa so bile Francija, Grčija, Irska, Latvija, Nizozemska in Poljska.

V novembru je Eurojust izdal [*Poročilo strateškega projekta proti kaznivim dejanjem zoper okolje*](#). Poročilo povzema ugotovitve strateškega projekta proti kaznivim dejanjem zoper okolje, ki ga je Eurojust začel v letu 2013. Poročilo poudarja glavne težave, s katerimi se državni organi soočajo pri kazenskih pregonih kaznivih dejanj zoper okolje ter skuša predstaviti predloge za soočanje z določenimi težavami, še posebej tistimi, ki so povezane s čezmejnimi sodelovanjem, posebej poudarjeni pa so tudi prepovedan promet z odpadki, nedovoljen promet z ogroženimi živalskimi vrstami in onesnaževanje površinskih voda. Poročilo vsebuje tudi povzetek različnih državnih organizacijskih struktur za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in dostop do strokovnega znanja v državah članicah.

V aprilu je Eurojust pripomogel k sporočilu komisije glede pristopa EU k boju proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi živalmi in rastlinami, saj so svoj prispevek poslali Generalnemu direktoratu za okolje.

2.2.3 Pomorsko piratstvo

Poleg izdaje prvega izvoda Eurojustove publikacije *Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake*

(MPJM) je kolegij v juliju 2013 odobril nadaljevanje publikacije *Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake* (MPJM) ter odprl primer za vse države članice, ki je posebej zasnovan za obravnavanje te teme.

Naslednji izvod publikacije *Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake* (MPJM) naj bi izšel aprila 2015. V skladu s cilji, zadanimi za prvo izdajo bo publikacija *Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake* (MPJM) strokovnjakom nudila orodja za pomoč pri reševanju problemov, ki nastanejo med preiskavo ter kazenskim pregonom kaznivih dejanj, povezanih s piratstvom.

Eurojust je pri pripravi naslednje izdaje publikacije *Pregled pomorskega piratstva za pravosodne strokovnjake* (MPJM) sodeloval z nekaterimi ključnimi igralci na tem področju, saj so želeli sodelovati z in slediti delu ustreznih regionalnih in mednarodnih organov, ki so aktivni na področju boja proti pomorskemu piratstvu. Med te organe spadajo Evropska služba za zunanje delovanje (EEAS), Evropska varnostna in obrambna akademija (ESDC), Organizacija združenih narodov, INTERPOL ter kontaktna točka za piratstvo ob somalijski obali (CGPCS), kateri je v letu 2014 predsedovala Evropska unija.

2.2.4 Eurojustova kontaktna točka za zaščito otrok

Predloženih je bilo devetindvajset primerov mučenja otrok. Ti primeri so bili običajno povezani s kaznivimi dejanji, kot so fotografije zlorabe otrok (7) in ugrabitve (7). Izmed držav članic sta bili Združeno kraljestvo in Španija največkrat državi prosilki, največkrat zaprosene države članice pa so bile Nemčija, Romunija, Francija in Grčija.

Eurojustovo vztrajnost v boju proti vsem oblikam zlorabe otrok še dodatno krepi delo kontaktne točke za zaščito otrok. Kontaktna točka predstavlja Eurojust v zadevah v zvezi z zaščito otrok in drugih povezanih zadevah pri državnih organih, organizacijah kazenskega pregona in drugih državnih in mednarodnih organih, aktivnih na področju zaščite otrok.

V okviru tega se je kontaktna točka udeležila strokovne konference *Pozorni na otroke v EU: Reševanje življenj ogroženih pogrešanih otrok*, ki je bila organizirana v Evropskem parlamentu, sodelovala pa je tudi na konferenci *Odvetniki v Evropi o starševski ugrabitvi otrok (LEPCA)*, ki je potekala v Haagu.

Vlogi kontaktne točke sta svetovanje in podpiranje Eurojustovih nacionalnih predstavnikov pri uporabi orodij in ukrepov, ki so posebej zasnovani za kazenske preiskave in postopke glede otrok, kot sta zaščita prič/žrtev ter INTERPOL-ova baza pogrešanih otrok.

Operativna aktivnost BlackShades: Primer leta

BlackShades je bila organizacija, ki je razvijala ter prodajala zlonamerno programsko opremo (malware), ki je kupcem omogočala, da so okužili računalnik ter daljinsko prevzeli nadzor nad delovanjem okuženih računalnikov, prav tako pa so lahko med drugim opravljali spletne napade v obliki porazdeljenih zavrnitev storitve (DDoS). FBI preiskava je razkrila povezave z več državami članicami. Primer uporabe zlonamerne programske opreme za kaznive namene prihaja z Nizozemske, kjer je 18-letni moški okužil vsaj 2000 računalnikov, prevzel nadzor nad spletnimi kamerami svojih žrtev ter fotografiral ženske in dekleta.

Do Eurojusta je pristopil nizozemski tožilec, ki je bil glede preiskave v stiku z FBI-jem in Uradom ameriškega državnega tožilstva. Čeprav so želeli ameriški organi onesposobiti BlackShades strežnik, niso imeli namena sodno preganjati tujcev v ZDA. Mednarodna preiskava v 16 državah je bila usmerjena zoper uporabnike BlackShades zlonamerne programske opreme. Zato je pravosodno sodelovanje v tej zadevi bilo očitna dodana vrednost. Nizozemska je v novembru 2013 odprla primer, še isti mesec pa je bil sklican koordinacijski sestanek. V januarju, aprilu in juliju 2014 so potekali trije koordinacijski sestanki.

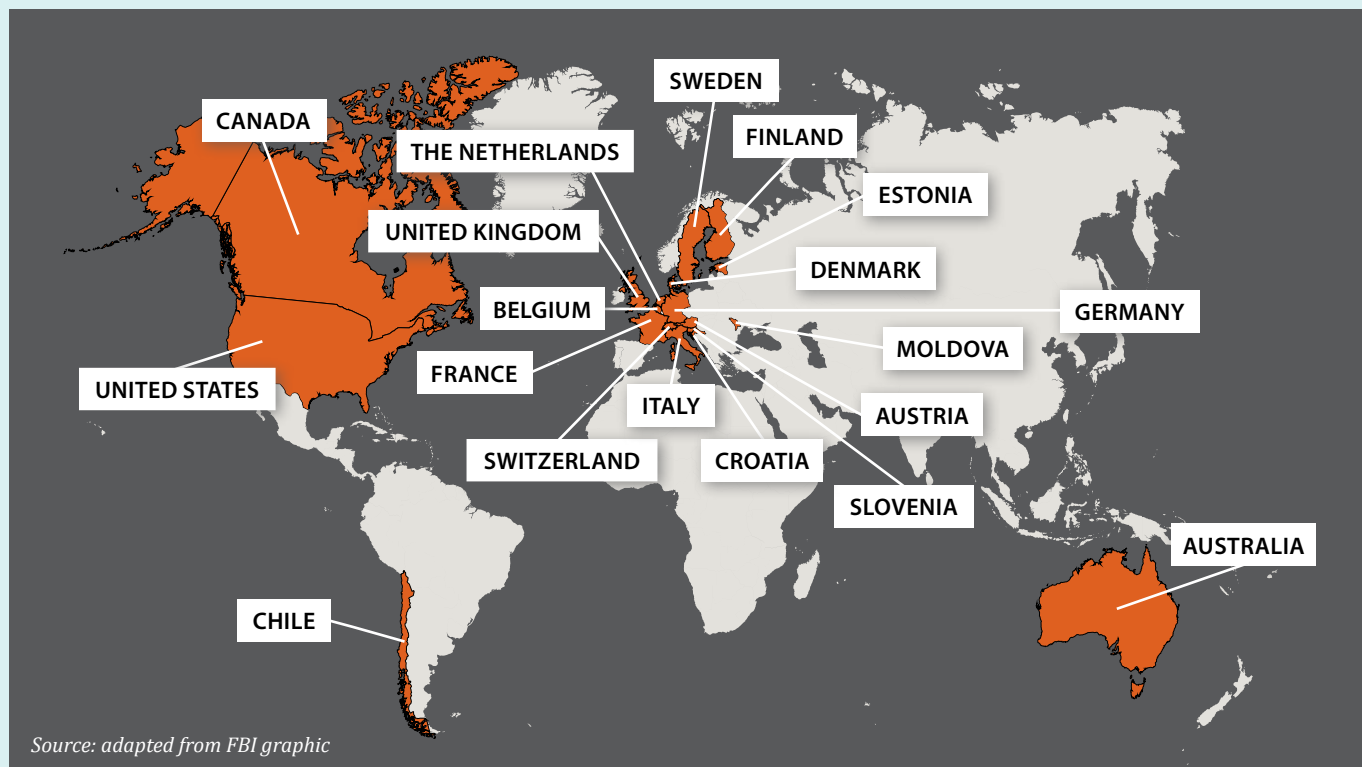
Cilj prvega koordinacijskega sestanka je bil ugotoviti, katere države bi lahko sprejele pravosodne ukrepe proti opredeljenim osebam ter raziskati možnost skupnega

pravosodnega pristopa udeleženi države. Kljub temu, da je bil organiziran v zelo kratkem času, so se sestanka udeležile Nizozemska, ZDA, Romunija, Belgija, Nemčija, Francija in predstavniki EC3 ter Europol. Nekatere države so tudi same opravljale preiskave te zlonamerne programske opreme ter so prepoznale potrebo po pravosodnem sodelovanju na mednarodnem nivoju. Očitno je bilo, da so prizadete tudi nekatere države, ki se niso udeležile sestanka, zato so bile te države povabljene na nadaljnje sestanke.

Preiskava, ki so jo vodili organi ZDA je bila že na višji stopnji, zaradi česar so na prvem sestanku predstavili svoj dvostopenjski načrt: uničenje organizacije BlackShades in mednarodno zrušenje strežnika, s čimer bi preprečili prodajo programske opreme. Koordinacijski sestanek je ZDA pri preiskavi pomagal z opredelitvijo 20 strank organizacije BlackShades.

Preiskave v udeleženi državah članicah so bile na različnih stopnjah, kar je neizogibno pomenilo, da je bilo potrebno nekaj časa za usklajevanje del različnih državnih organov. Več držav je opredelilo nekaj osumljencev, vendar pa so potrebovali več informacij za odprtje primera, ali pa za dopolnitev podatkov, ki so jih imeli na voljo. Udeleženci sestanka so bili obveščeni, da so tako osumljenci iz ZDA kot iz držav članic že znani po, ali pa povezani z drugimi kaznivimi dejanji kibernetске kriminalitete. Za eno izmed držav članic je bilo pomembno že posedovanje kopije zlo-

International cooperation in the BlackShades case

namerne programske opreme, medtem ko v drugi državi članici samo posedovanje programske opreme ni bilo dovolj ter je bilo potrebno dokazati, da je bila programska oprema ustvarjena predvsem za nezakonito uporabo.

Rezultat preiskave je bila skupna akcija v maju 2014, ki je trajala dva dni, Eurojust jo je usklajeval prek koordinacijskega centra na Eurojustu, podporo pa jim je nudil tudi EC3. Med dvema dne-

voma akcij je bilo po vsem svetu opravljenih 359 hišnih preiskav, 97 oseb pa je bilo aretiranih. Zaseženih je bilo več kot 1100 naprav za shranjevanje podatkov, ki naj bi bile uporabljene za nezakonite dejavnosti, med drugim računalniki, prenosniki, mobilni telefoni, usmerjevalniki, zunanji trdi diski in USB pomnilniški ključi. Zasežene so bile tudi obsežne količine denarja, nezakonitega orožja in drog. Oblasti so uspešno zasegle tudi domeno spletne strani BlackShades. Države, ki so sodelovale pri akcijah so bile Nizozemska, Belgija, Francija, Nemčija, Združeno kraljestvo, Finska, Avstrija, Estonija, Danska, Italija, Hrvaška, ZDA, Kanada, Čile, Švica in Moldavija.

Eurojust je udeležnim državam pomagal tako, da jim je zagotavljal preglede stanja preiskav v vsaki državi, nudil pa je tudi pravosodno pomoč. Na koordinacijskem centru, ki je deloval na Eurojustu, so bili prisotni tudi predstavniki Europolja in FBI-ja, EC3 pa je nudil analitično podporo v realnem času. EC3 je bil zadolžen tudi za pomoč pri nadaljnjih ukrepih in opredeljevanju žrtev, spodbujali pa so tudi tehnične rešitve za zaščito računalnikov pred to zlonamerno programsko opremo.

Nizozemski tožilec, ki je bil tudi odgovoren za primer, ter pomočnik nacionalnega predstavnika Nizozemske sta skupaj komentirala dosežen uspeh: *'Operativna aktivnosti BlackShades je odličen primer čezmejnega pravosodnega sodelovanja v praksi. Internet za zločince ni varno okolje. Ta primer, pri katerem je sodelovalo toliko držav članic in tretjih držav, s skupnim ciljem ustaviti nadaljnje spletne napade, prikazuje potencial mednarodnih skupnih akcij ter kaže pot za nadaljnje skupno delo. Z rezultati smo zelo zadovoljni.'*

Lodewijk van Zwieten in Koen Hermans

Na podlagi poročil sestankov in ocenjevanj, ki so potekala po koncu skupnih akcij, so bili opredeljeni nekateri pravni in praktični izzivi, ki so vplivali na trajanje in rezultat primera. Opredeljene so bile pridobljene izkušnje in primeri dobre prakse v tem primeru.

Pravne in praktične težave

- ▶ Največji izziv pri primeru je predstavljalo dejstvo, da so bile preiskave v različnih državah članicah na različnih stopnjah: na prvem koordinacijskem sestanku je postalo jasno, da bodo nekatere države potrebovale dodatno obdobje do dveh mesecev za prejem dodatnih informacij glede domnevnih kaznivih dejanj.
- ▶ Prednosti razširitve primera na več držav ter obravnave največjega števila kaznivih dejanj je bilo potrebno primerjati s slabostmi, kot so zamude s postopki v državah, kjer so bile preiskave na bolj napredni stopnji.
- ▶ Na začetku Eurojustovega primera so morale nekatere države dopolniti obstoječe podatke prek medsebojne pravne pomoči, da so imeli zadostne dokaze za pregon primera na državnem nivoju.
- ▶ Nekaterim državam je omejevalo dejstvo, da samo posedovanje programske opreme ni bilo dovolj za začetek pravosodnega postopka proti osumljencu, saj so morali dokazati, da je zlonamerna programska oprema povzročila škodo in da so bile žrtve opredeljene. Druge države so morale dokazati, da je bila programska oprema ustvarjena predvsem za nezakonito uporabo.
- ▶ Več držav je navedlo, da informacije za svoje preiskave potrebujejo čim hitreje, saj so morali izpolniti pogoje za hrambo podatkov, ki so bili različni glede na državo ter odvisni od tega, ali so bili pogoji povezani le z IP naslovi ali tudi drugimi podatki.
- ▶ V nekaterih državah je bilo odprtih več primerov proti organizaciji BlackShades, kar je še dodatno zapletlo usklajevanje tega primera. V Franciji, kjer na primer nimajo državnega tožilca za kibernetično kriminaliteto, je bilo potrebno zagotoviti usklajevanje osmih medregionalnih specializiranih sodnih oblasti, ki predstavljajo 161 tožilskih okrožij.
- ▶ V nekaterih primerih je bilo potrebno pridobiti dovoljenje za izdajo sporočil za javnost pri več kot enem organu. Obveščenost o ustreznih kontaktnih točkah in zgodnja komunikacija sta zagotovili pravočasno izdajo sporočil za javnost.

Pridobljene izkušnje

- ▶ Dva dneva skupnih akcij sta takrat izgledala kot metoda za zagotovitev najboljših možnih rezultatov.

Preiskava se zaključi z dvodnevim koordinacijskim centrom sklicanim na Eurojustu v mesecu maju 2015. Foto © Eurojust

- Vendar pa se novice na internetu širijo zelo hitro, zaradi česar bo pri nadaljnjih operativnih aktivnostih bolj pomembno časovno usklajevanje preiskav, zasegov in aretacij, še posebej takrat, kadar bodo te aktivnosti obsežne.
- ▶ Poudarjena je bila pomembnost zbiranja informacij o žrtvah in finančnih izgubah, ki jih je povzročila uporaba zlonamerne programske opreme, saj dodelitev kazni v primerih kibernetске kriminalitete, nasploh v ZDA, temelji na žrtvah in izgubah.
 - ▶ Namesto da bi se osredotočili le na preprečevalne ukrepe, so v Združenem kraljestvu izvedli veliko preventivno akcijo, da bi odvrnili manjše kupce BlackShades programske opreme od sodelovanja pri kibernetски kriminaliteti. V to dejavnost je bilo vključeno pošiljanje svarilnih e-poštnih sporočil in pisem približno 500 kupcem ter svarilni obiski agencije Združenega kraljestva za boj proti kriminalu (NCA) ter policistov pri približno 100 kupcih.
 - ▶ Za boljšo in preprostejšo izvedbo hišnih preiskav in zaslišanj glede zadevne zlonamerne programske opreme je Eurojust udeleženi organom prek svojega programa za varno omrežno izmenjavo podatkov (SIENA) posredoval FBI vodič za zaslišanja/preiskave. Zaradi zapletov, ki so povezani s pridobitvijo dokazov pri primerih kibernetске kriminalitete je bil ta vodič zelo uporaben.
 - ▶ Organizacija informativnega sestanka po koordinacijskem centru je bila zelo pomembna pri prepoznavi dodane vrednosti tega koordinacijskega orodja ter izkušenj, pridobljenih s sodelovanjem v skupnih akcijah.
 - ▶ Ocenitev primera na zadnjem sestanku je pokazala, da je Eurojustova analiza pravosodnega stanja v udeleženi državi članici v zgodnjih fazah primera pripomogla k rezultatom primera, saj je državnim organom omogočila, da so na koordinacijski sestanek prišli pripravljeni.
 - ▶ Pismo nizozemskih organov, ki je bilo posredovano prek Eurojusta ter je potrjevalo, da se lahko informacije, zagotovljene v tem primeru uporabijo kot dokaz v pravosodnih postopkih, je bilo v več udeleženi državah sprejeto kot dobrodošla podpora za postopke v teku.
 - ▶ Sodelujoče države so bile pripravljene med seboj deliti informacije, kar je izdatno pripomoglo k navdušujočim rezultatom tega primera, prav tako pa velja za ključni dejavnik v nadaljnjih primerih kibernetске kriminalitete.
- Primeri dobre prakse**
- ▶ Med prvim koordinacijskim sestankom so udeleženci poudarili pozitivne učinke organizacije sestanka na pravosodnem nivoju v zgodnji fazi primera, saj so v večini držav članic odločitve glede preiskav, zasegov in aretacij sprejete na pravosodnem nivoju. Zgodnja usklajevanja na pravosodnem nivoju je omogočila tudi združen pristop držav članic za zagotovitev zadostne količine informacij za obsodbe v več državah članicah.
 - ▶ Porazdelitev razpravnih točk pred koordinacijskim sestankom je močno pripomogla k učinkovitosti in konkretnim rezultatom sestanka.

2.3 Eurojustovi partnerji

2.3.1 Partnersko sodelovanje: Europol

Eurojust in Europol sta si še naprej prizadevala za krepitev sodelovanja in izboljšano izmenjavo informacij, kot je bilo napovedano v njenem dogovoru iz leta 2009 ter predvideno v Lizbonski pogodbi, kjer vloga Eurojusta temelji na 'informacijah, prejetih s strani držav članic in Eurola'.

Operativno sodelovanje

Eurojust je Europol vključil v 44 primerov in 98 koordinacijskih sestankov, organiziranih pri Eurojustu. Občutna rast števil Eurojustovih koordinacijskih sestankov, ki se jih je Europol udeležil (75 v letu 2013) kaže na to, da je bil Eurojustov trud za krepitev operativnih vezi precej uspešen. Ta trud je vseboval tudi redno in medsebojno izmenjavo seznamov operativnih sestankov, ki jih je organiziral Europol ter koordinacijskih sestankov, ki jih je organiziral Eurojust.

Poleg tega je Eurojust izvajal politiko, zasnovano za prejem obvestil o obdelavi Europolovih zahtev – pridobljenih prek programa za varno omrežno izmenjavo podatkov (SIENA) – za opravljanje dodatnega preverjanja osebnih podatkov v povezavi s preiskavami v teku v primerjavi z vsemi podatki sistema za vodenje primerov (CMS). Politiko je skupni nadzorni organ Eurojusta (JSB) pozitivno sprejel.

Eurojust je prispeval k vmesni oceni ogroženosti zaradi težjih oblik kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) 2015, poročilu o oceni ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) ter poročilu o razmerah in trendih na področju terorizma (TE-SAT), prav tako pa je aktivno sodeloval pri pripravi in sestavljanju večletnih strateških načrtov ter operativnih akcijskih načrtov v povezavi s ciklom oblikovanja politike 2014-2017. *Glej poglavje 2.1.*

Eurojust je v septembru spremljal tudi operativno aktivnost Arhimed ter se udeleževal vsakodnevnih informativnih sestankov pri Europolu. Arhimed je bila obsežna, skupna operativna aktivnost mednarodnih organov odkrivanja kazenskega pregona, osredotočena pa je bila na težje oblike in organizirana kazniva dejanja v Evropski uniji, med drugim tudi trgovino z ljudmi, neupravičen promet s prepovedanimi drogami in nezakonito trgovino s strelnim orožjem.

Eurojust je podpisal en nov sporazum o sodelovanju – z osrednjo točko za orožje – s čimer je skupno število takšnih sodelovanj sedaj naraslo na 21. V teku so postopki za Eurojustovo sodelovanje z osrednjimi točkami, povezanimi s terorizmom, kot tudi novimi osrednjimi točkami za potnike, proti korupciji v športu in za odvzem premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora.

Strateško sodelovanje

Predstavniki Eurojusta in Eurola so še naprej organizirali redne sestanke na delovnem in upravnem nivoju, na katerih so obravnavali teme, kot so uporaba programa za varno omrežno izmenjavo podatkov (SIENA), izmenjava informacij, sodelovanje z EC3, sodelovanje z Europolovo enoto za boj proti terorizmu, finančna podpora skupnim preiskovalnim skupinam in sodelovanje z osrednjimi točkami ter osnutek Uredbe o Europolu. Poleg tega so Europolovi uradniki sodelovali na Eurojustovih strateških seminarjih, Eurojustovi predstavniki pa so se udeleževali sestankov vodij Europolovih nacionalnih enot. V letu 2014 je bilo organiziranih tudi več sej programa izmenjave osebja med Europolom in Eurojustom za izobraževanje udeležencev o strukturi in funkcijah ter za ozaveščanje glede storitev, ki jih nudita obe ustanovi.

Skupno letno poročilo za leto 2013 (*glej* Svet dok. 11305/14) o sodelovanju med Eurojustom in Europolom je bilo Svetu in komisiji predloženo 24. junija.

2.3.2 Partnersko sodelovanje: Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

Sodelovanje med Eurojustom in uradom OLAF ureja [*praktični sporazum o ureditvah sodelovanja*](#) iz leta 2008. Eurojust in urad OLAF sta še naprej sodelovala v boju proti goljufijam, korupciji in drugim kaznivim dejanjem na škodo finančnih interesov EU, prav tako pa sta si redno izmenjevala povzetke primerov in seznam Eurojust-OLAF skupnih primerov.

Operativno sodelovanje

Eurojust in urad OLAF sta sodelovala pri štirih primerih, Eurojust pa je predložil še tri dodatne primere, povezane s primeri, ki so bili pri uradu OLAF odprti v preteklih letih. Urad OLAF je sodeloval na treh koordinacijskih sestankih, ki so obravnavali primere sleparij, goljufij na področju trošarin, carinskih goljufij in korupcije. Nizka rast števila primerov in koordinacijskih sestankov v primerjavi z letom 2013 (2 oziroma 1) prikazuje korist redne izmenjave operativnih informacij (povzetkov primerov in seznamov skupnih primerov) med obema agencijama.

Strateško sodelovanje

Na začetku leta 2014 je potekal dvostranski sestanek med predsednico Eurojusta in direktorjem urada OLAF. Sestanek je nudil možnost za razpravo o praktičnih primerih skupnih interesov in za doseg splošnega sporazuma o izmenjavi povzetkov primerov, kot je navedeno v 5. točki praktičnega sporazuma.

Redni sestanki kontaktnih točk za zvezo so se v letu 2014 nadaljevali. Ti sestanki služijo kot osnova za pripravo in formalizacijo podrobnosti glede izmenjave povzetkov primerov. Osredotočeni so na organizacijo dodatnih usposabljanj za preiskovalce iz urada OLAF glede na pozitivne povratne informacije, ki so jih prejeli po prvem usposabljanju, ki je bilo izvedeno v decembru 2013.

2.3.3 Sodelovanje z agencijami na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ)

Devet agencij na področju pravosodja in notranjih zadev (CEPOL, Evropski urad za podporo azilu, Evropski inštitut za enakost spolov, EMCDDA, Eurojust, Europol, Agencija Evropske unije za temeljne človekove pravice (FRA), [Frontex](#) in eu-LISA) je izdalo dva skupna prispevka: novi večletni program agencij na področju pravosodja in notranjih zadev, Skupna splošna razmišljanja agencij na po-

dročju pravosodja in notranjih zadev, kjer so opredelili medsektorske težave skupnih interesov, ter kako lahko sodelovanje med agencijami pripomore k učinkovitem izvrševanju novih smernic, je bil izdan v februarju (*glej Svet dok. 7313/14*). [*Druga skupna izjava, Od strateških smernic do dejanj: prispevki agencij na področju pravosodja in notranjih zadev k praktičnem razvoju območja svobode, varnosti in pravice v EU*](#) je bila izdana novembra in je na voljo na spletni strani Eurojusta. Ta druga izjava opisuje Eurojustovo vlogo in podporo pri izvajanju prednostnih nalog in ciljev EU na območju svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji. Ti dokumenti so bili predloženi Evropski komisiji, Evropskem parlamentu in Svetu Evropske unije.

Eurojust in druge agencije na področju pravosodja in notranjih zadev so prispevali tudi k javnem posvetu glede prenovljene *strategije notranje varnosti* za obdobje 2015-2020. Končno poročilo o dejavnostih agencij na

Eurojust in usposabljanja

Strateške smernice Sveta Evrope, sprejete v juniju, so poudarile potrebo po večjem številu usposabljanj strokovnjakov ter pomembnost usposabljanj za tožilce, sodnike, pravne strokovnjake, policiste in druge, kot ključni element za vzpostavitev medsebojnega zaupanja.

Eurojust je k usposabljanjem prispeval prek svojih memorandumov o soglasju z akademijo CEPOL (2010) in Evropsko mrežo centrov za izobraževanje v pravosodju ([EJTN](#)) (2008). Poleg tega je Eurojust organiziral tematske seminarje, med katerimi so strokovnjaki med seboj delili izkušnje in primere dobre prakse.

Sodelovanje med Eurojustom in Evropsko mrežo centrov za izobraževanje v pravosodju ([EJTN](#)) na področju pravosodnih usposabljanj se je nadaljevalo. Enajst tožilcev/sodnikov iz Bolgarije (2), Češke Republike, Nemčije, Estonije, Španije, Madžarske, Avstrije, Poljske in Slovenije (2) se je udeležilo programa dolgoročnega pripravništva pri Eurojustu, sodelovali pa so pri vsakodnevnem delu nacionalnih predstavništev svoje države. V juliju je Eurojust obiskal sodnik Postulski, generalni sekretar mreže centrov za izobraževanje v pravosodju. Eurojust in mreža centrov za izobraževanje v pravosodju sta se strinjala glede koristnih praktičnih izkušenj, pridobljenih med trimesečnim programom izmenjave. Prav tako sta se uradno strinjala glede skupnega razumevanja kratkoročnih (enotedenskih) študijskih obiskov in njihove ponovne uvedbe v letu 2015.

Poleg tega so člani nacionalnih predstavništev aktivno sodelovali na šestih seminarjih mreže centrov za izobraževanje v pravosodju v okviru projekta Kazenskega pravosodja I, *Mednarodno pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah v praksi: simulacije primerov izdaje evropskega naloga za prijetje in zaprosila za medsebojno pravno pomoč*. Ti uspešni seminarji, ki so potekali v Nemčiji, Bolgariji, Franciji in Italiji ter na Cipru in Slovaškem temeljijo na načelu 'učenje z delom'. Priskrbljeni so praktični primeri za vzpostavitev visoke stopnje medsebojnega zaupanja in odgovornosti med evropskimi tožilci in sodniki, ter za krepitev skupne pravosodne kulture, ki vodi do bolj učinkovitega izvajanja sodne oblasti v primerih čezmejnih kazenskih pregonov v EU.

V sodelovanju z akademijo CEPOL je bil dokončno oblikovan skupni program usposabljanja o Eurojustu. Cilj tega modula za usposabljanje je boljše razumevanje dodane vrednosti sodelovanja Eurojusta pri čezmejnih preiskavah in operativnih aktivnostih, ter posledično tudi tesnejše sodelovanje med pravosodnimi organi in organi kazenskega pregona za učinkovit boj proti težjim oblikam čezmejnih kaznivih dejanj. Tako kot v preteklih letih je sodelovanje z akademijo CEPOL privedlo do organizacije več spletnih seminarjev. Eurojust je med drugim pripomogel k usposabljanjem na področjih nezakonitega priseljevanja, zaščite otrok, organiziranih kaznivih dejanj zoper premoženje, neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami, goljufij na področju DDV in skupnih preiskovalnih skupin.

področju pravosodja in notranjih zadev v letu 2014 ter tabela rezultatov (glej Svet dok. 16286/14) sta bila v decembru predstavljena stalnemu odboru za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti (COSI). Eurojust je še naprej delil svoj delovni program z drugimi agencijami na področju pravosodja in notranjih zadev.

3. novembra je Eurojust podpisal memorandum o soglasju z Agencijo Evropske unije za temeljne človekove pravice (FRA) ob robu letnega sestanka vodij agencij za pravosodje in notranje zadeve na Malti. 15. julija je bil podpisan tudi memorandum o soglasju z agencijo EMCDDA (glej odstavek 2.1).

2.3.4 Tretje države in organizacije zunaj Evropske unije

Sporazumi o sodelovanju

V juliju je Eurojust podpisal sporazum o sodelovanju z Republiko Moldavijo, ki bo začel veljati takoj, ko se stranki pisno obvestita, da so bili vsi notranji postopki zaključeni. Podpis sporazuma o sodelovanju z Ukrajino je bil potrjen kot prednostna naloga. Eurojust je Svet obvestil o svojem načrtu za uvedbo pogajanj o podpisu sporazuma o sodelovanju s Črno goro.

Še naprej so bili vzpostavljeni stiki z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Izraelom, Srbijo in Turčijo glede dogovora

o izvajanju zakonodaje o varstvu podatkov ter proučitve možnosti o vzpostavitvi pogajanj za podpis sporazuma o sodelovanju.

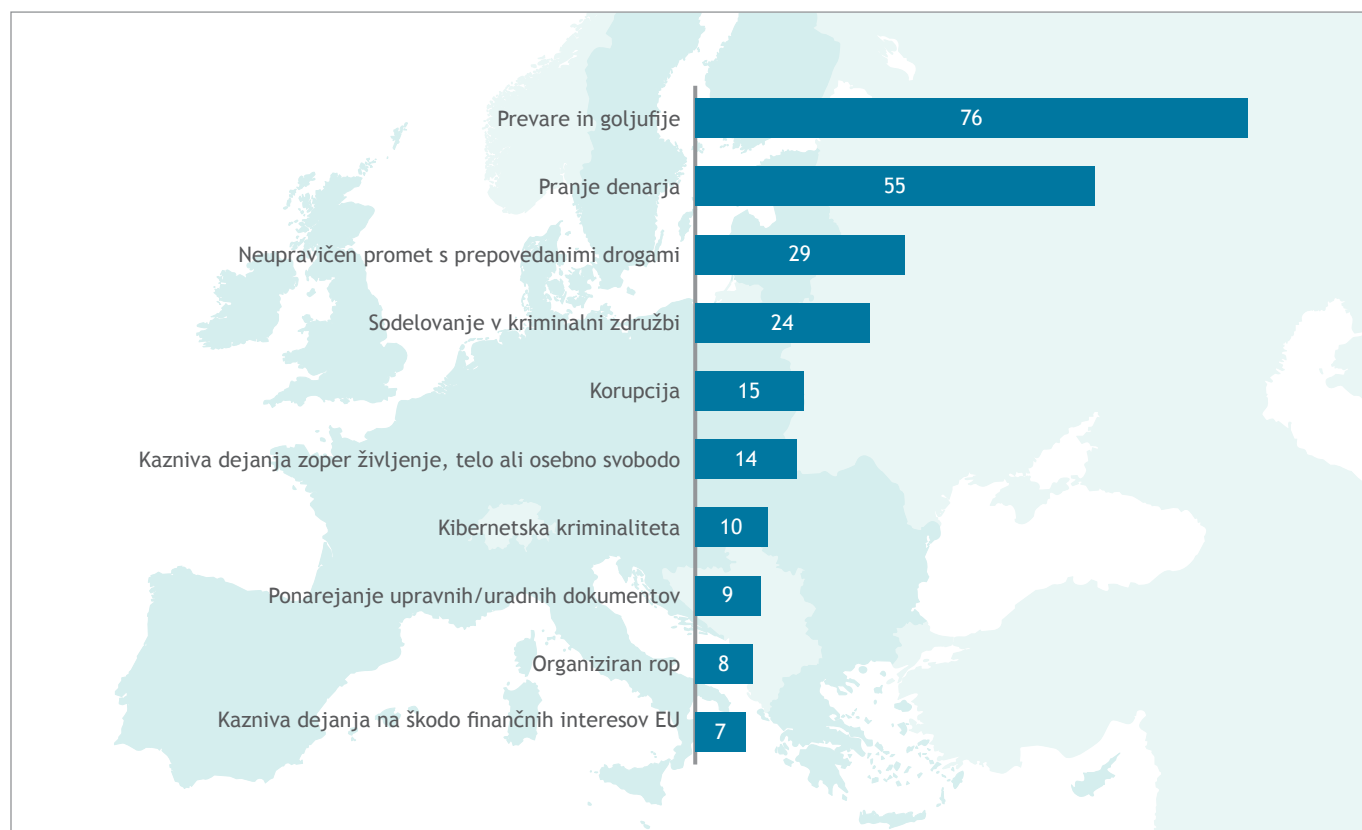
Obravnava primerov z vpletenimi tretjimi državami

Eurojust je nudil podporo pri 208 primerih, v katerih so bile vpletene tretje države. Najpogostejša oblika kaznivih dejanj v teh primerih so bile preslepitve in goljufije, pranje denarja, sodelovanje v organizirani kriminalni združbi in neupravičen promet s prepovedanimi drogami. Najpogostejše vpletene tretje države so bile Švica, Norveška in ZDA. Tretje države so poslane predstavnike na 41 koordinacijskih sestankov v organizaciji Eurojusta. ZDA (14) so bile tretja država, ki se je največkrat udeležila koordinacijskih sestankov, sledijo pa jim Švica (14), Norveška (9) in Ukrajina (6).

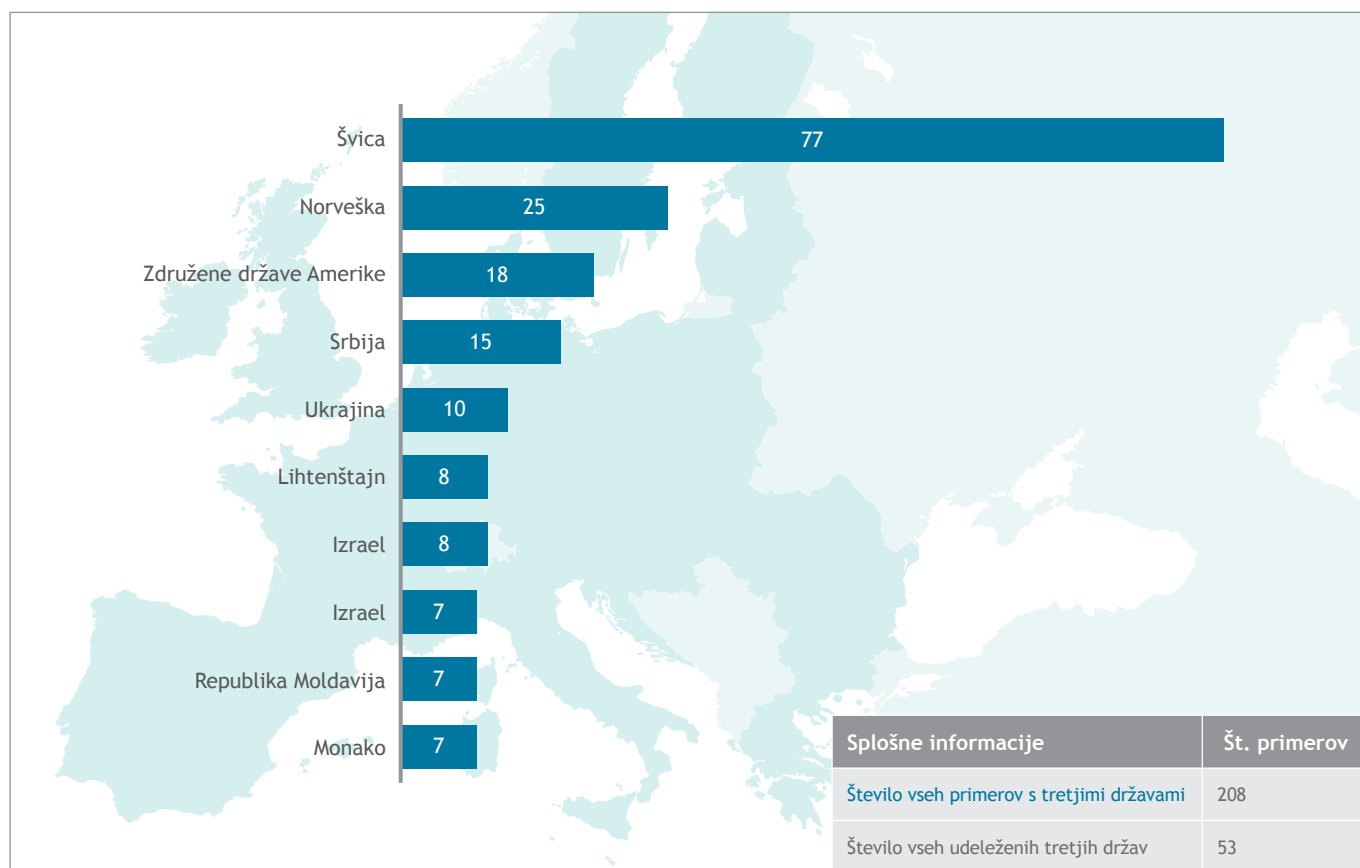
Eurojustovi tožilci za zvezo

Prisotnost tožilcev za zvezo iz Norveške in ZDA je bila koristna, saj so spodbujali pravosodno sodelovanje med pristojnimi organi držav članic in zadevnih tretjih držav. V letu 2014 sta se Eurojust in Švica dogovorila o imenovanju tožilca za zvezo pri Eurojustu, ki bo dolžnosti prevzel v marcu 2015. Tožilec za zvezo iz Norveške je predložil 52 primerov, večinoma povezanih z neupravičenim prometom s prepovedanimi drogami, goljufijo na področju DDV in umori, or-

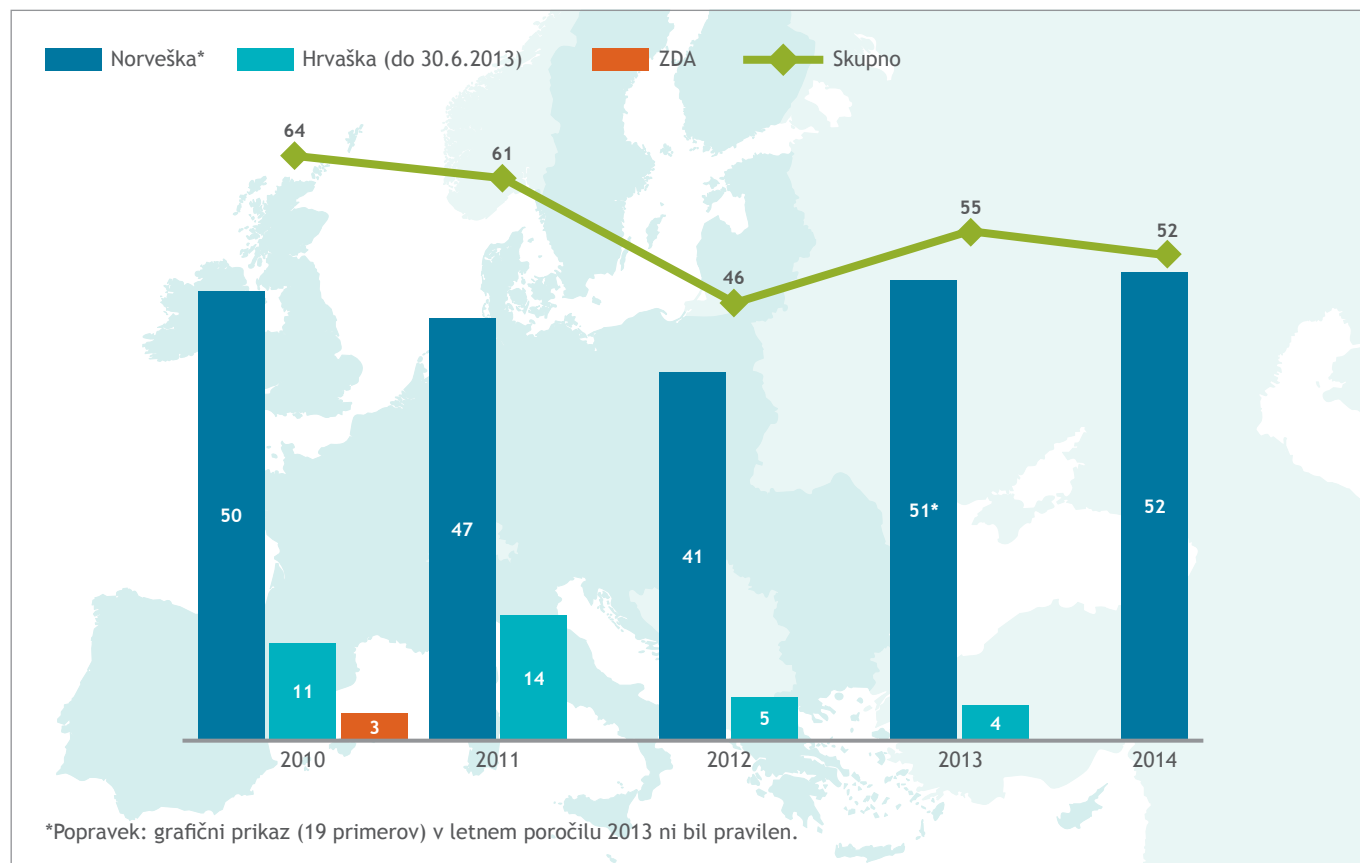
Glavne vrste kaznivih dejanj, ki vključujejo tretje države

Deset najpogostejših tretjih držav v Eurojustovi obravnavi primerov

Primeri tožilcev za zvezo v obdobju 2010 in 2014

ganiziral pa je en koordinacijski sestanek ter sodeloval na devetih. Tožilcev za zvezo iz ZDA je sodeloval na 14 koordinacijskih sestankih.

Eurojustove kontaktne točke v tretjih državah

Imenovanje kontaktnih točk v tretjih državah je orodje, ki se običajno uporablja za izboljšanje sodelovanja med državami članicami in tretjimi državami prek Eurojusta. Kontaktne točke so običajno osebe iz vrhovnega državnega tožilstva, okrožnega državnega tožilstva, državnih sodišč ali Ministrstva za pravosodje, ali pa osebe, ki zunaj svoje države zasedajo diplomatske položaje, imenujejo pa jih tretje države. Doslej je 32 tretjih držav imenovalo kontaktne točke za Eurojust. V letu 2014 sta bila v to mrežo dodana Bolivija in Peru.

Podpora zunanjih projektov

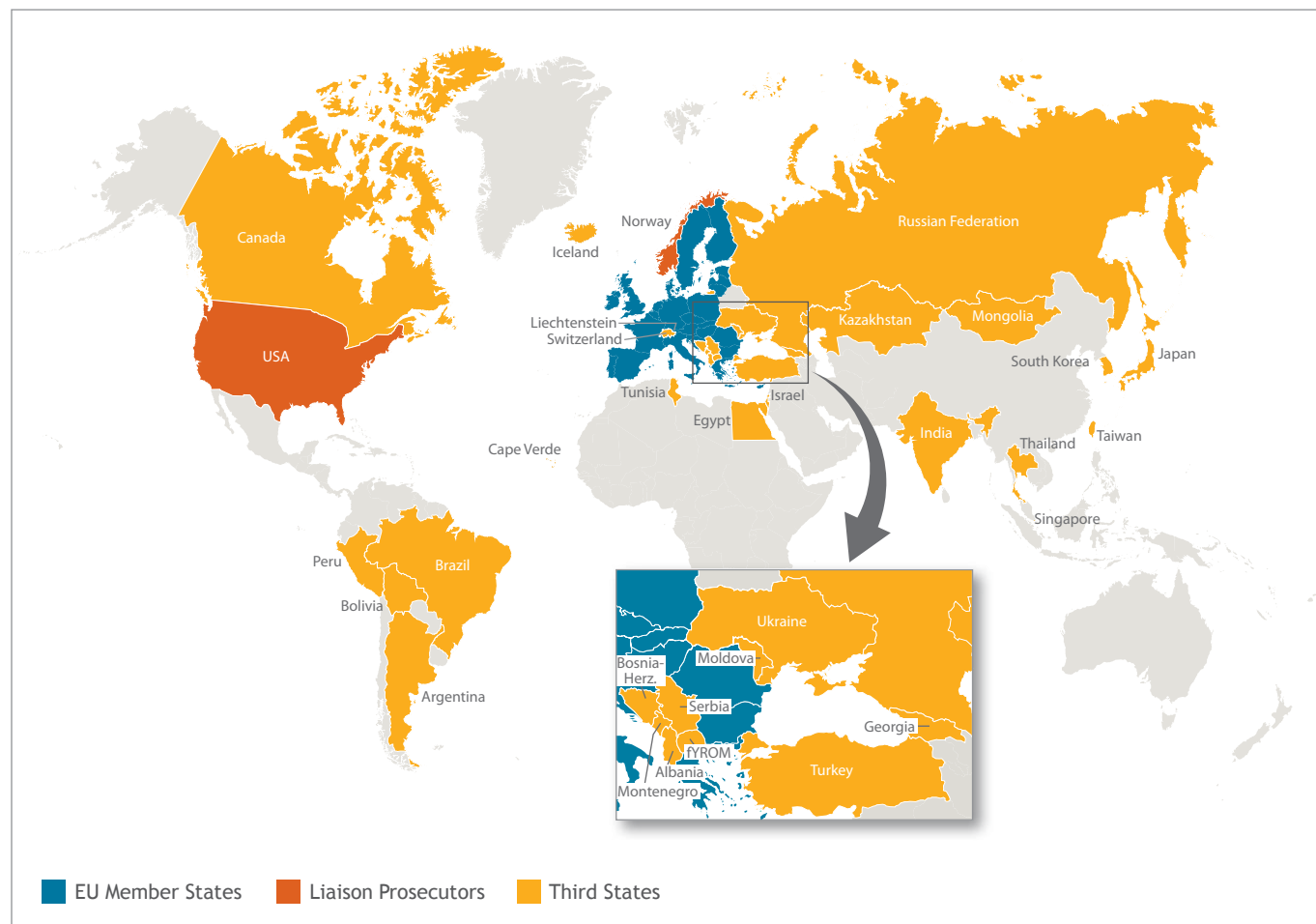
Eurojust je še naprej podpiral pobude na Zahodnem Balkanu, kot je projekt mednarodnega policijskega združenja (IPA) iz leta 2010, ki ga financira EU, poimenovan *Boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji: krepitev mreže tožilcev*, vse do zaključka projekta v aprilu 2014. Pod krovom tega projekta je bilo 20. januarja organizirano srečanje med Eurojustom in Eurojustovimi kon-

Srečanje Eurojustovih kontaktnih točk in tožilcev za zvezo iz držav članic

16. in 17. oktobra je Eurojust gostil srečanje Eurojustovih kontaktnih točk in tožilcev za zvezo iz držav članic. Cilji srečanja so bili razprava o dopolnjevanju, sinergiji in sodelovanju prek izmenjave mnenj o primerih, ozaveščanja glede vloge Eurojusta v primerih, povezanih s tretjimi državami, kar vključuje tudi izmenjavo informacij s tretjimi državami ter opredelitev morebitnih metod za izboljšavo metodologij dela.

Na srečanju se je zbralo 17 Eurojustovih kontaktnih točk ter 20 tožilcev za zvezo iz držav članic.

Eurojust contact points

taktnimi točkami iz Zahodnega Balkana, usposabljanje teh novoimenovanih Eurojustovih kontaktnih točk pa je potekalo 3. aprila na Eurojustu. Poleg tega je Eurojust sodeloval tudi na več izobraževalnih seminarjih na Zahodnem Balkanu glede varstva podatkov.

Eurojust je sodeloval tudi pri projektu boja proti trgovini z ljudmi na Zahodnem Balkanu, saj so povečali uporabo skupnih preiskovalnih skupin na lokalnem

nivoju, prav tako pa je sodeloval pri regionalnem projektu Mednarodne organizacije za migracije, *Krepitev boja proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju priseljencev na Zahodnem Balkanu*. Glej odstavek 2.2.9.

Eurojust je prispeval k delu Evropske službe za zunanje delovanje (EEAS) z zagotavljanjem informacij o svojem sodelovanju z državami partnericami evropske sosedске politike (ENP) na zakonskem in operativnem nivoju.

Ponazoritveni primer

Pomladi 2013 so organi Češke Republike in ZDA stopili v stik s švedsko policijo glede suma, da se je gradivo o zlorabi otrok (CAM), ustvarjeno na Češkem, razširilo v ZDA in drugih državah prek švedskega posrednika. Na Švedskem so se začele izvajati predhodne preiskave glede hujše otroške pornografije in sodelovanja pri hujšem spolnem izkoriščanju otrok za pornografske namene. Švedska preiskava je razkrila osumljence na Švedskem in v Španiji. Na Češkem so bile kazenske ovadbe osredotočene na trgovino z ljudmi. Glede metode delovanja je bilo razvidno, da so stranke pornografskega gradiva naročevale določene complete fotografij in videoposnetkov, izdelanih po naročilu. Stranka je plačilo opravila pri posredniku na Švedskem, ki je denar nato nakazal fotografom. Gradivo o zlorabi otrok je bilo nato v šifrirani obliki posredovano prek storitev v oblaku. Šifrirane metode komunikacije in obveščenost osumljencev o varnosti so pomenili, da je bilo tesno pravosodno sodelovanje med državnimi organi ključno za prepoznavo morebitnih napak in šibkosti osumljencev pri načrtovanju njihovih kriminalnih dejavnosti.

V povezavi z operativnim sestankom za izmenjavo policijskih informacij, ki je bil organiziran pri Europolu, je bil sklican tudi koordinacijski sestanek na Eurojustu, rezultat katerega je bila ustanovitev skupne preiskovalne skupine med Švedsko in Češko Republiko, s finančno podporo Eurojusta. Skupne preiskave so pokazale, da je bilo gradivo o zlorabi otrok bolj razširjeno, med drugim tudi v Španiji. Prek izdaje zaprosil za medsebojno pravno pomoč glede opredeljenega osumljenca je bilo vzpostavljeno pravosodno sodelovanje s Španijo. Španija se je kasneje pridružila skupni preiskovalni skupini, kar je spodbudilo sodelovanje z drugimi članicami skupne preiskovalne skupine.

Po začetnem nadzoru in posebnih preiskovalnih ukrepih, ki so vključevali analizo finančnih transakcij med osumljenci, je bila v državah, ki so sodelovale v skupni preiskovalni skupini, ter v ZDA in Franciji organizirana skupna akcija, kjer so opredelili dodatne osumljence. Aretiranih je bilo osem oseb, pridobljena in zagotovljena pa je bila občutna količina podatkov. Skupni akciji je sledilo dolgo obdobje preiskav v sodelujočih državah, ki so jih ovirali šifrirani trdi diski in nepripravljenost osumljencev za sodelovanje. Tretjim državam so bila izdana številna zaprosila za medsebojno pravno pomoč pri pridobivanju informacij o uporabi določenih digitalnih naprav s strani osumljencev.

Organiziranih je bilo tudi več dodatnih koordinacijskih sestankov za spodbujanje sodelovanja pri ukrepih, izvedenih v državah članicah, ter za razprave glede tega, katere države so v najboljšem položaju za kazenski pregon osumljencev. Med temi sestanki so organi kazenskega pregona razpravljali tudi o najboljšem načinu zbiranja dokazov v podporo nadaljnjim fazam kazenskih postopkov v različnih državah.

Nadaljnje analize, ki so jih med preiskavo izvedli državni organi, so privedle do dodatnih aretacij v Združenem kraljestvu, ZDA, Kanadi in Rusiji, opredeljenih pa je bilo veliko število otroških žrtev, ki so jih različni fotografi izkoriščali. Vsi sodelujoči tožilci in preiskovalni sodniki so se strinjali, da je bilo tesno sodelovanje med Eurojustom in Europolom ključno za uspešno delo in rezultate, dosežene v začetnih fazah primera. Primer je še vedno v teku, v letu 2015 pa so pričakovane sodne obravnave ter bolj podrobne analize rezultatov primera.

Izzivi in primeri dobre prakse

3.1 Predstavitev

Tako kot v preteklih letih je Eurojust prek svoje operativne obravnave primerov in strateških pobud še naprej prispeval k opredelitvi izzivov in primerov dobre prakse med širokim spektrom različnih stališč glede pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Ta stališča so lahko povezana z izvajanjem zaprosil za medsebojno pravno pomoč, evropskih nalogov za prijetje, sklepov o začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi ali drugih listin, ki temeljijo na načelu vzajemnega priznavanja, prepoznati pa jih je mogoče tudi v povezavi z določeno vrsto kaznivega dejanja, posebno preiskovalno tehniko ali v zvezi s sodelovanjem s tretjimi državami. Cilj je izboljšati usklajenost in sodelovanje med pristojnimi organi držav članic v kontekstu preiskave in kazenskega pregona, kjer je Eurojust pristojen za pomoč.

To poglavje obravnava izzive in primere dobre prakse v povezavi z nadzorovanimi pošiljkami, novimi psihoaktivnimi

snovmi in (pred)predhodnimi sestavinami, ter zbiranje in dopustnost dokazov v primerih kibernetске kriminalitete.

3.2 Neupravičen promet s prepovedanimi drogami

V letu 2014 so pravosodni vidiki čezmejnih nadzorovanih pošilk in sodelovanje v primerih glede novih psihoaktivnih snovi in (pred)predhodnih sestavin predstavljali dve temi strateškega projekta, [*Izboljšanje dela Eurojusta v primerih neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami*](#). Primeri dobre prakse in ovir pri pravosodnem sodelovanju na teh področjih so bili zbrani prek

Ponazoritveni primer

V letu 2013 je Eurojust prejel zaprosilo za podporo v primeru trgovine z ljudmi, v katerem sta bila udeležena Združeno kraljestvo in Švedska. V marcu 2013 je bila za obdobje enega leta ustanovljena skupna preiskovalna skupina, v aprilu 2013 pa je bil organiziran koordinacijski sestanek. Do avgusta 2014 so se pravosodni postopki v Združenem kraljestvu šele začeli, sodna obravnava na Švedskem pa je bila že zaključena. Na tej stopnji primera je Eurojust gostil še en koordinacijski sestanek za presojo sodelovanja v skupni preiskovalni skupini in za izmenjavo informacij. Posebno zanimanje je vzbudil telefonski nadzor na Švedskem ter možnost uporabe rezultatov kot dokaz v Združenem kraljestvu.

Med razpravo so bile poudarjene obstoječe razlike med pravili za kazenske postopke. Na Švedskem je telefonski nadzor dovoljen s sodno odločbo na zahtevo tožilca. Prestreženi telefonski klici so prepisani in predloženi sodišču, kasneje pa se jih med sodnim postopkom prebere ali predvaja. V tem primeru je bilo še posebej pomembno obdobje hrambe podatkov. Ob koncu primera je potrebno gradivo, ki ni bilo uporabljeno v predhodni preiskavi uničiti. Na splošno morajo švedski organi takoj ob koncu preiskave obrambi pisno razkriti časovno obdobje in telefonske številke prestreženih klicev.

V Združenem kraljestvu je uporaba telefonskega nadzora kot dokaz precej nenavadna. Organe Združenega kraljestva je zanimalo, če je mogoče informacije, ki so jih švedski organi pridobili s telefonskim nadzorom, na sodišču v Združenem kraljestvu uporabiti kot dokaz. Koordinacijski sestanki na Eurojustu so omogočali razprave o tej temi, predlagana pa je bila morebitna rešitev: švedski policist ali pravni zastopnik bi lahko dokaze predložil sodišču v Združenem kraljestvu. Pričanje bi bilo povezano z dejstvom, da je bilo za prestrežen telefonski klic zakonito zaproseno in je tehnično zakonito uporabljen, ter da je posneto gradivo rezultat ustrezno pooblaščenih ukrepov. Švedski organi so ta predlog sprejeli kot izvedljivo rešitev. Kljub temu, da niso sprejeli konkretne odločitve, so razmišljali tudi o možnosti in koristih, ki bi jih pridobili, če bi organi Združenega kraljestva potovali na Švedsko ter si ogledali vse gradivo, ki je bilo pridobljeno prek telefonskega nadzora. Ob koncu leta 2014 razprava o potrebi po pregledu gradiv še ni bila izvedena.

vprašalnikov, namenjenih pristojnim organom vseh držav članic. Sledili sta analiza in razprava s strokovnjaki glede odzivov na vprašalnike med Eurojustovim strateškim srečanjem o neupravičenem prometu s prepovedanimi drogami, ki je potekalo 29. in 30. septembra. Da bi dosegli čim več strokovnjakov iz vseh držav članic bodo rezultati zbrani v poročilu.

Nadzorovane pošiljke

Analize in razprave so poudarile občutne razlike med pravnimi sistemi držav članic glede odobritev in izvedbe nadzorovanih pošiljk. Te razlike v pravosodnem sodelovanju pogosto predstavljajo ovire, še posebej v povezavi z: (i) odobritvijo nadzorovanih pošiljk, kadar sta neznan pot ali čas pošiljke drog; (ii) pridobitvijo dovoljenja za namestitev GPS naprave v vozila, ki so osumljena prevažanja drog; (iii) opredelitvijo pristojnih organov v drugih državah članicah ali pridobitvijo njihove odobritve; (iv) zamenjavo neškodljivih snovi s prepovedanimi drogami; (v) preložitvami zasegov drog; (vi) čezmejno namestitvijo policistov pod krinko; (vii) dopustnostjo dokazov, zbranih v kontekstu nadzorovanih pošiljk; (viii) vpletenostjo obveščevalcev; (ix) namestitvijo oboroženih policistov v drugih državah članicah; in (x) deljenjem nezaupnih informacij, zbranih v kontekstu nadzorovanih pošiljk. Sodelovanje s tretjimi državami pri nadzorovanih pošiljkah je lahko pogosto težavno, izkušnje pri uporabi nadzorovanih pošiljk v skupnih preiskovalnih skupinah pa so omejene.

Morebitne rešitve teh težav so vključevale izboljšano komunikacijo in medsebojno zaupanje med pristojnimi organi držav članic; uskladitev zakonodaje o nadzorovanih pošiljkah; opredelitev pristojnih organov ter pojasnitev pravnih zahtev glede nadzorovanih pošiljk v vseh državah članicah; zbiranje mnenj o združenih zbirkah zahtev glede nadzorovanih pošiljk; večja udeležba Eurojusta in Europolu pri čezmejnih operativnih aktivnostih, še posebej pri organizaciji operativnih in koordinacijskih sestankov; opredelitev kontaktnih točk za nadzorovane pošiljke v državah članicah; analiza informacij; in pravna, taktična ter tehnična podpora.

Vprašanje v središču 1 poročila bo vsebovalo informacije o tem, ali je zaprosilo za medsebojno pravno pomoč predpogoj za odobritev nadzorovanih pošiljk v državah članicah, vsebovala pa bo tudi seznam pristojnih organov in, kjer je potrebno, osrednjih kontaktnih točk za odobritev nadzorovanih pošiljk v državah članicah.

Nove psihoaktivne snovi in (pred)predhodne sestavine

Analiza primerov neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami, ki so bili napoteni na Eurojust, je prived-

la do opredelitve resnih izzivov pri kazenskem pregonu primerov sintetičnih drog, ki vsebujejo nove psihoaktivne snovi in (pred)predhodne sestavine, še posebej, kadar te snovi niso nadzorovane na EU/mednarodnem nivoju. Pri teh primerih so zakonodaja in pristopi pogosto različni glede na državo članico, kar vodi do ponavljajočih se težav pri pravosodnem sodelovanju.

Nadaljnje specifične težave, s katerimi se soočajo strokovnjaki, ki so odgovarjali na Eurojustov vprašalnik, so povezave s prepoznavo novih snovi ter povezanim pomanjkanjem znanja in tehničnih zmožnosti.

Respondenti na vprašalnik so opredelili morebitne pristope k situaciji, v kateri določena snov v zakonodaji ni predvidena kot predhodna sestavina za droge, vendar obstajajo znaki, da se snov proizvaja ali uvaža za pripravo (sintetičnih) drog. V takšnem primeru je kazenski pregon še vedno mogoč v več državah članicah in sicer na podlagi tako imenovanega 'vzporednega pristopa', ali pa prek obravnave proizvodnje teh snovi kot 'pripravljalnega dejanja' za uporabo v kaznivih dejanjih proizvodnje drog.

V povezavi z novimi psihoaktivnimi snovmi pa v nekaterih državah članicah kazenski pregon temelji na zdravstvenih zakonih. Dodatne možnosti za kazenski pregon so bile obravnavane med namensko delavnico na strateškem sestanku, med drugim tudi uporaba upravnih zakonov (npr. odvzem dovoljenja za trgovine), zakona o varstvu potrošnikov in živilske zakonodaje. Omenjeni so bili tudi primeri dobre prakse, kot je vključitev novih psihoaktivnih snovi na začasni enomesečni seznam ter uradna vključitev po tem testnem obdobju. Veliko udeležencev je poudarilo tudi pomembnost deljenja strokovnih znanj prek držav članic (npr. forenzičnih poročil in sodb).

Vprašanje v središču 2 poročila bo vsebovalo informacije o najnovejših sodbah in pregled državnih določb ter pristopov k novim psihoaktivnim snovem in (pred)predhodnim sestavinam v državah članicah.

Poleg tega so bile težave, s katerimi se srečujejo državni organi pri sodnih pregonih primerov, ki vsebujejo nenadzorovane predhodne sestavine za droge, poudarjene med 8. sestankom Posvetovalnega foruma. Član foruma je druge obvestil o grožnji, ki jo predstavlja določena nenadzorovana predhodna sestavina za droge, ki se širi po Evropi ter se obsežno uporablja za proizvodnjo metamfetamina v državi članici. Istočasno so člani Posvetovalnega foruma prejeli zaprosilo, da podprejo pobudo za vključitev te predhodne sestavine na seznam nadzorovanih sestavin, kot je določeno v ustreznem pravnem okviru EU o predhodnih sestavinah.

3.3 Kibernetška kriminaliteta

Zbiranje in dopustnost dokazov v primerih kibernetške kriminalitete

Glede dopustnosti dokazov, zbranih v zasebnem sektorju, ali prek posebnih preiskovalnih ukrepov, ki v določeni državi članici niso dovoljeni, je potrebno upoštevati razliko med obveščevalnimi podatki in dokazi v ožjem smislu: obveščevalni podatki se lahko uporabijo za začetek preiskave, ne pa nujno kot dokaz na sodišču.

Čezmejni dostop do podatkov lahko povzroči težave pri preiskavi in kazenskem pregonu primerov kibernetške kriminalitete, še posebej ker je praksa v državah članicah zelo različna (kot tudi v povezavi z neskladno uporabo Konvencije Sveta Evrope o kibernetški kriminaliteti ETS št. 185, Konvencija o kibernetški kriminaliteti). Nekatere zahtevajo sodni nalog, nekatere pa zaprosilo za medsebojno pravno pomoč, saj bi bile informacije shranjene na strežniku v drugi državi. Opredeljeno je bilo tudi vprašanje o pristojnosti v primerih, kadar so informacije shranjene 'v oblaku'.

Pri premagovanju teh težav bi lahko pomagala obsežna razlaga razpoložljive zakonodaje, v tem smislu, da bi lahko bila pristojnost uveljavljena na podlagi fizične lokacije naprave, ki omogoča dostop do relevantnih podatkov. Opaziti je mogoče tudi različne pristope v državah članicah glede pravosodnih instrumentov, ki se uporabljajo za zbiranje dokazov, shranjenih na računalniku, saj bi bilo to v nekaterih državah del hišne preiskave, za katero bi bil v določenih primerih potreben sodni nalog. Razlike so opazne tudi v metodah, ki bi jih tožilci uporabili za zbiranje informacij iz 'klepetov': ponovno se v državah članicah uporabljajo različni pristopi, saj bi se nekateri oprli na zakon, ki ureja telekomunikacije in bi morali uporabiti sodni nalog, drugi pa bi potrebovali posredovanje tožilcev (in ne nujno sodnika). Na splošno je lahko praksa neposrednega stika in spontane izmenjave informacij, še po-

sebej med pristojnimi organi (kot je navedeno v členu 26 Konvencije o kibernetški kriminaliteti) zelo uporabna pri naslavljanju in opredeljevanju teh težav.

Izziv lahko predstavlja tudi, kadar so vsebinski podatki v lasti zasebnih podjetij, še posebej ker se sedež podjetja pogosto nahaja v tretji državi. V takšnih primerih so za zbiranje ustreznih podatkov običajno potrebni zamudni postopki, kar posledično ovira preiskavo in kazenski pregon primerov kibernetške kriminalitete, še posebej v povezavi z nestalnostjo takšnih podatkov. V takšnih okoliščinah lahko ena sama kontaktna točka za komunikacijo s temi podjetji v državi članici olajša sodelovanje. Poleg tega je lahko zelo uporabno tudi, če sedež podjetja v tretji državi uradno pooblasti svoje podružnice v državah članicah, da se lahko neposredno odzivajo na zahteve tožilcev. Zaradi njihovega značaja – in ključne vloge, ki jo igrajo zasebna podjetja – morajo oblasti vedno vzpostaviti multidisciplinarni pristop k preiskavi in kazenskem pregonu primerov kibernetške kriminalitete.

Pomembna je tudi uporabnost skupnih preiskovalnih skupin, še posebej kadar so ustanovljene v zgodnji fazi preiskave, kot tudi potreba po vključevanju tožilcev na samem začetku vsakega primera, predvsem kadar so na kocki zasegi, ali za spodbujanje dopustnosti dokazov na sodišču. Podobno lahko Eurojust podpira državne organe, zlasti kadar je udeležen v zgodnji fazi preiskave, na primer kadar je potrebno začeti preiskave v drugih državah članicah ali celo tretjih državah, ter s podporo državnih organov držav članic pri usklajevanju vzporednih preiskav.

Zbiranje in dopustnost dokazov v primerih kibernetške kriminalitete je bila ena izmed tem, o kateri so strokovnjaki razpravljali med Eurojustovim seminarjem z naslovom *Kibernetška kriminaliteta: soočanje z izzivi 21. stoletja*, ki je potekal 19. in 20. novembra. Glej tudi odstavek 2.2.6.

Eurojustov poudarek leta:
evropski nalog za prijetje

Ni naključje, da je evropski nalog za prijetje predmet Eurojustovega poudarka leta. V letu 2014 je Eurojust še naprej prispeval, tako na operativnem kot na strateškem nivoju, k hitrejši uporabi tega instrumenta, ki uveljavlja načelo vzajemnega priznavanja. Delovanje evropskega naloga za prijetje je bilo v letu 2014 tudi predmet razprav na evropskem nivoju. Eurojust je skušal obeležiti 10 let njegove uporabe ter je prispeval k razpravi z organizacijo strateškega seminarja v sodelovanju z grškim predsedovanjem EU, z naslovom *Evropski nalog za prijetje: kako naprej?*

V letu 2014 je bilo Eurojustu predloženih 266 primerov glede izboljšav pri izvajanju evropskih nalogov za prijetje, kar je predstavljalo 14,5 odstotkov vseh primerov. Predstavništvo Združenega kraljestva je opravilo največ zaprosil, sledita pa mu predstavništvi Poljske in Bolgarije. Predstavništvo Združenega kraljestva je prav tako prejelo največ zaprosil, sledita pa mu predstavništvi Italije in Španije.

V letu 2014 je bilo Eurojustu predloženih 266 primerov glede izboljšav pri izvajanju evropskih nalogov za prijetje, kar je predstavljalo 14,5 odstotkov vseh primerov. Predstavništvo Združenega kraljestva je opravilo največ zaprosil, sledita pa mu predstavništvi Poljske in Bolgarije. Predstavništvo Združenega kraljestva je prav tako prejelo največ zaprosil, sledita pa mu predstavništvi Italije in Španije.

Druga praktična težava je bila povezana z zbiranjem praktičnih in pravnih informacij o izvajanju člena 24 Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje (preložena ali pogojna predaja) v državah članicah, namreč ali je bila ta določba v celoti izvedena ter katere pogoje so pravosodni organi držav članic uveljavljali pri odobritvi takšne 'začasne predaje'.

Eurojust je še naprej igral ključno vlogo pri izboljšanju usklajevanja držav članic v kazenskih zadevah (člen 3(1)(b) Sklepa o Eurojustu), še posebej so: i) spodbujali izvajanje evropskih nalogov za prijetje ter izmenjavo informacij med državnimi organi; ii) vzpostavljali komunikacijske linije med državnimi organi z namenom pojasnjevanja različnih uporab določb Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje na državnem nivoju; iii) pojasnjevali pravne zahteve organov, tako tistih, ki so nalog izdali, kot tudi tistih, ki ga izvajajo; iv) svetovali pri sestavljanju evropskih nalogov za prijetje, tako pred njihovo izdajo, kot tudi pri ponovni sestavi; in v) usklajevali izdajo in izvajanje evropskih nalogov za prijetje ter prispevali k preprečevanju morebitnih sporov o pristojnosti.

Nekatere pravne in praktične težave, s katerimi se je Eurojust soočal pri obravnavi primerov z evropskim nalogom za prijetje v letu 2014, so zadevale:

- i) težave, povezane z različnimi opredelitvami in praktično uporabo načela specialnosti (člen 27, odstavki 2, 3(g) in 4 Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje) v primerih kjer, poleg predaje, tretja država članica zaprosi državo članico izdajateljico za zaslišanje predane osebe, to zaprosilo pa je zavrnjeno na osnovi, da bi se bilo potrebno za soglasje o izvedbi 'zaslišanja osumljenca' obrniti na državo članico izvršiteljico, medtem ko v tretji državi članici 'zaslišanje' osumljenca ni enako kot 'kazenski pregon', zaradi česar soglasje ni potrebno;
- ii) dodatne težave, povezane z načelom specialnosti (člen 27(4) Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje) v primerih kjer, poleg predaje, država članica izdajateljica zaprosi za soglasje države članice izvršiteljice v okviru člena 27(4) Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje, ki bi prvi omogočil, da zoper predano osebo čim hitreje vloži obtožnico (bližalo se je zastaranje primera) zaradi ločenega, nepovezanega kaznivega dejanja ter to osebo privede pred sodišče na podlagi te ločene obtožbe; ker je bilo soglasje zavrnjeno, še vedno potekajo razprave z namenom ugotavljanja sredstev, ki so na razpolago državi članici izdajateljici ter bi omogočili vsaj odložitve zastaranja kazenskega pregona;
- iii) težave, povezane z zakonskimi zahtevami nekaterih držav članic za zaslišanje zahtevane osebe, preden lahko izdajo evropski nalog za prijetje, ter težave, ki nastanejo, kadar lokacijo te osebe poznata tako država članica, ki vodi preiskavo, kot država članica, v kateri se oseba nahaja, vendar pa je še ni mogoče aretirati;
- iv) različne opredelitve vrste zagotovila, predvidenega v členu 5(3) Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje (vrnitev osebe v državo članico izvršiteljico za prestajanje kazni, ki mu je bila odrejena v državi članici izdajateljici), ki ga zahteva država članica izvršiteljica, ter povezan spor glede tega, katera država članica (izdajateljica ali izvršiteljica) naj bi nato krila stroške vrnitve po končanem sojenju (različni pogledi na morebitno ustrezno pravno podlago: Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje, Okvirni sklep Sveta 2008/909/PNZ o uporabi načela vzajemnega priznavanja v sodbah glede kazenskih zadev, za katere se izrekajo zaporne kazni, ali ukrepov, ki vključujejo odvzem prostosti v namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji);
- v) težave, povezane s preklicem evropskega naloga za prijetje, kadar razlogi za preklic v državi članici izvršiteljici niso znani, v izvršitev naloga pa je bilo vloženo obilo truda in sredstev;

vi) težave s sorazmernostjo, ki nastanejo pri evropskem nalogu za prijetje, ki je bil izdan glede ponovnega sojenja za lažje kaznivo dejanje; in

vii) težave, povezane z varstvom temeljnih pravic, namreč vprašanje o tem, ali so pogoji v zaporu primerni za osebo, ki trpi zaradi duševne bolezni, ter pripravljenost države članice izdajateljice, da zagotovi dodatne informacije glede jamstev o pogojih v zaporu.

Eurojust je še naprej razvijal svojo podporo državam članicam v povezavi s konkurenčnimi evropskimi nalogi za prijetje (člen 16(2)) Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje). Kot je navedeno v tej določbi lahko izvršitveni pravosodni organi Eurojust zaprosijo za nasvet o mestu predaje osebe, ki je predmet evropskih nalogov za prijetje, izdanih s strani dveh ali več držav članic. V letu 2014 je Eurojust prejel uradna zaprosila za nasvet v štirih takšnih primerih. Eurojust je nasvet in strokovno znanje nudil v zgodnji fazi primera, in sicer prek pogajanj ali neposrednega stika z organi na Eurojustovih koordinacijskih sestankih. Koordinacijski sestanki služijo kot ključno prizorišče, saj omogočajo razprave o trenutnem stanju in obstoječih težavah v primeru ter dogovore o strategiji, kot so prednosti evropskih nalogov za prijetje, ter v primeru vzporednih preiskav in kazenskih pregonov za ista dejanja, dogovore za preprečitev načela *ne bis in idem* ter sporov o pristojnosti.

Glede prekoračitev rokov za izvedbo evropskih nalogov za prijetje, člen 17(7) Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje navaja, da v izrednih okoliščinah, kadar država članica ni sposobna upoštevati roka, ki je določen v členu 17, o tem obvesti Eurojust ter navede svoje razloge za zamudo. V letu 2014 je bilo tako na Eurojust sporočenih 123 prekoračitev rokov. Izmed teh primerov je bilo pri šestih potrebno nadaljnje ukrepanje. Že peto zaporedno leto je Irska poročala o najvišjem številu kršitev. Druge primere so predložili Češka Republika, Španija, Latvija, Bolgarija, Hrvaška in Združeno kraljestvo.

Eurojust je sestavil *Poročilo o Eurojustovi obravnavi primerov na področju evropskega naloga za prijetje* za obdobje 2007-2013. Poročilo je bilo naslovljeno Svetu Evropske unije in Evropski komisiji, dotaknilo pa se je vloge Eurojusta na področju evropskega naloga za prijetje, tako na operativnem kot strateškem nivoju, ter praktične in pravne težave, ki jih je Eurojust opredelil pri izvajanju evropskega naloga za prijetje, in sicer težave, ki se nanašajo na obseg in vsebino evropskega naloga za prijetje, razloge za nepriznavanje in zagotovila, postopek predaje in učinke predaje (glej Svet dok. 10269/14).

Eurojust je sestavil tudi *Opombo o prijavah Eurojustu glede kršitev rokov za izvedbo evropskih nalogov za prijetje* (člen 17(7) (prvi stavek)) okvirnega sklepa o

Strateški seminar o evropskem nalogu za prijetje

10. junija je Eurojust v sodelovanju z grškim predsedovanjem Evropski uniji organiziral strateški seminar z naslovom *Evropski nalog za prijetje: kako naprej?* v kombinaciji s 7. srečanjem Posvetovalnega foruma, ki ga je 11. junija s pomočjo Eurojusta gostil grški državni tožilec. Cilj seminarja je bil spodbuditi pravosodne strokovnjake k izmenjavi mnenj o težavah in primerih dobre prakse, povezanih z delovanjem evropskih nalogov za prijetje in predajo, upoštevajoč vlogo Eurojusta pri spodbujanju hitrega izvrševanja in gladkega delovanja evropskih nalogov za prijetje. Obeh dogodkov so se udeležili sodelujoči iz vseh držav članic, agencij EU in Eurojusta.

Sklepi vseh štirih delavnic, ki so potekale med seminarjem o evropskem nalogu za prijetje: (i) obseg in vsebina ENP; ii) razlogi za nepriznavanje in zagotovila; iii) postopek predaje; in iv) učinki predaje, so bili predstavljeni 11. junija med Posvetovalnim forumom, služili pa so kot osnova za nadaljnje razprave članov Posvetovalnega foruma. Splošni ugotovitvi članov Posvetovalnega foruma glede ENP sta bili, da i) je ENP vzor na področju kazenskega pravosodja EU, veliko prispeva pri ustvarjanju območja svobode, varnosti in pravice ter lahko služi kot primer za druge instrumente vzajemnega priznavanja; in ii) kljub splošni pozitivni oceni ENP je mogoče njegovo

evropskem nalogu za prijetje). Opomba je bila naslovljena Svetu Evropske unije in Evropski komisiji (glej Svet dok. 10270/14). Na podlagi izkušenj Eurojustovih nacionalnih predstavništev v povezavi s prijavami državnih organov glede takšnih kršitev se Opomba dotakne storitev, ki jih lahko Eurojust na operativnem in strateškem nivoju nudi za spodbujanje držav članic k spoštovanju njihove dolžnosti, da Eurojust obvestijo o takšnih kršitvah ter njihovih razlogih, naslovi pa tudi glavne težave, opredeljene v povezavi s temi obvestili.

delovanje še izboljšati, s težavami, ki so bile naslovljene med delavnicami pa se bo lažje spopasti prek instrumentov prava ter razvoja praktičnih orodij, in ne prek zakonodajnih sprememb.

Glede vloge Eurojusta so člani Posvetovalnega foruma ugotovili, da je igral in mora tudi v prihodnosti igrati ključno vlogo pri uporabi ENP, saj *i)* izboljšuje medsebojno razumevanje med pravnimi sistemi držav članic in spodbuja ter omogoča posvetovanje med državami članicami; *ii)* usklajuje državne organe ter jim nudi ustrezne pravne informacije; in *iii)* nudi pomoč pri prevajanju evropskih nalogov za prijetje.

Eden izmed sklepov je bil tudi, da bi bilo potrebno Eurojustovo vlogo kot središče pravnega in praktičnega strokovnega znanja na področju evropskih nalogov za prijetje še okrepiti.

Eurojust je razvil tudi uporabna orodja, ki lahko strokovnjakom pomagajo pri zapletenih primerih z evropskimi nalogi za prijetje, *npr.* Eurojustove Smernice za odločanje o konkurenčnih ENP-jih (izdane v Letnem poročilu Eurojusta 2004), ter bo še naprej zagotavljal najnovejše informacije o evropski sodni praksi, ustavnih vprašanjih ter ponavljajočih se praktičnih težavah, povezanih z uporabo ENP.

Poročilo seminarja in sklepi 7. srečanja Posvetovalnega foruma so bili objavljeni kot dokument Sveta 13581/14, na voljo pa so tudi na spletni strani Eurojusta.

Ponazoritveni primer

Italija je izdala evropski nalog za prijetje tunizijskega državljana, ki je bil predhodno obsojen v primeru neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami v letih 2009 in 2010. Oseba je bila v marcu 2014 aretirana in pridržana na letališču v Belgiji. Po aretaciji je Belgija prejela nov evropski nalog za prijetje, ki ga je izdal Luksemburg. Evropski nalog za prijetje je bil izdan v okviru preiskave neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami, vključno s heroinom, kokainom in konopljo, iz let 2013 in 2014. Belgijsko nacionalno predstavništvo pri Eurojustu je bilo zaproseno za pomoč pri vprašanju o tem, kateri izmed obeh konkurenčnih evropskih nalogov za prijetje bo dobil prednost v tem primeru, zaradi česar je bil odprt primer proti Italiji in Luksemburgu.

Pri odgovarjanju na vprašanje je bilo potrebno upoštevati, da je bila po italijanskem evropskem nalogu za prijetje zahtevana oseba v Italiji obsojena in je sodba postala pravnomočna, luksemburške oblasti pa so imele razloge za sum, da je ta oseba vodja kriminalne združbe za prodajo drog. Če Italija osumljenca ne bi predala Luksemburgu, bi lahko to škodovalo preiskavi, vplivalo pa bi tudi na ugotavljanje vlog vseh posameznikov, vpletenih v tej združbi.

Belgijski organi kazenskega pregona so Eurojustu poslali uradno zaprosilo na podlagi člena 16(2) Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje. Organiziran je bil sestanek na 2. stopnji med nacionalnimi predstavništvi Belgije, Italije in Luksemburga, Eurojust pa je bil zaprosen za svetovanje glede prednosti, ki jo bo deležen eden izmed evropskih nalogov za prijetje. Pravna pomoč je bila nujne narave, saj je bilo belgijsko sodišče svojo odločitev glede italijanskega ENP dolžno sporočiti v nekaj dneh od prejema zaprosila, Eurojust pa je svoje mnenje o konkurenčnih ENP pravočasno sporočil. Na podlagi dejstev primera je Eurojust priporočil, da naj bo zahtevana oseba najprej predana Luksemburgu. Kasneje lahko Luksemburg zahtevano osebo preda Italiji za izvršitev zaporne kazni na podlagi člena 28 Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje.

Bruseljsko sodišče prve stopnje, kot tudi pritožbeno sodišče, sta prednost namenila ENP, ki so ga izdale luksemburške oblasti. Eurojust je v primeru nudil nadaljnjo podporo, saj je pomagal pri italijanskem ENP, ki je bil poslan luksemburškim oblastem, ki so zagotovile, da je lahko Luksemburg zahtevano osebo predal Italiji.

EAW Strategic Seminar, 10 June 2014

Freezing & Confiscation Strategic Seminar, 11 December 2014

Eurojustova uprava

Podpora za operativno in strateško delo

Eurojustova uprava podpira delo kolegija in upravnega odbora Eurojusta. V letu 2014 je bilo organiziranih 28 operativnih sestankov kolegija in 10 sestankov upravnega odbora. Ob koncu leta je Eurojust deloval v sestavi približno 260 posameznikov.

Nacionalna predstavništva so deležna pomoči pri ukvarjanju s primeri in pri pripravi ter vodenju koordinacijskih sestankov in koordinacijskih centrov. Eurojustova uprava jim med drugim zagotavlja prehodne zapiske primerov, druge zapiske ali analitična poročila, dokumente koordinacijskih centrov, analizo sodb, kot tudi pravne informacije, mnenja in nasvete o uporabi instrumentov pravosodnega sodelovanja. Pomoč nacionalnim predstavništvom v letu 2014 je bila nudena tudi pri pripravi prvih poglavij operativnega priročnika in smernic o fizičnih kartotekah, ki jih je kolegij sprejel z namenom izboljšanja in uskladitve Eurojustovih notranjih praks in področja operativnega dela.

Poleg tega nudi uprava neposredno podporo pri vodenju Eurojustovih strateških projektov, torej tistih, ki izboljšujejo delo Eurojusta v primerih neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami ali pa strateški projekt proti trgovini z ljudmi. Uprava kolegij podpira pri načrtovanju, zasnovi in vodenju Eurojustovih strateških seminarjev, strateških sestankov in taktičnih sestankov, kot tudi polletnih srečanj Posvetovalnega foruma. Podporo nudijo tudi prek strokovnih nasvetov nosilcem interesov in agencijam EU, tudi v povezavi s ciklom oblikovanja politike EU.

Uprava poleg tega kolegij podpira tudi pri dejavnostih za krepitev Eurojustovega sodelovanja s partnerskimi agencijami na področju pravosodja in notranjih zadev, tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami. Podprt je tudi bodoči razvoj Eurojusta: v letu 2014 je uprava kolegiju pomagala pri nadzoru in analizi tekočih pogajanj o osnutku Uredbe Eurojusta, Europolu in Urada evropskega javnega tožilca, ter pri pripravi povezanih Eurojustovih mnenj in prispevkov.

Proračun in osebje

Eurojustov proračun za leto 2014 je bil 33,6 milijona EUR. Finančna učinkovitost je še dodatno utrdila trend izboljšave, saj je bila povprečna stopnja izvrševanja proračuna v zadnjih štirih letih 98,0-odstotna. V letu 2014 je Eurojust dosegel 99,8-odstotno stopnjo izvrševanja proračuna. V skladu z zahtevo proračunskega organa za 5-odstotno zmanjšanje števila položajev je Eurojust opredelil štiri proste položaje, ki so v letu 2014 služili prav tem namenu, v skladu s strategijo organizacije, da za dosego teh krčenj ne bodo prekinjali obstoječih pogodb o zaposlitvi.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboyser, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla Garcia Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJN Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Vincent Jamin, JIJs Network Secretariat

Kolegij in upravni odbor

Kolegij je izvajal notranje ocenjevanje izvrševanja ukrepov, ki so bili v letu 2013 sprejeti za povečanje učinkovitosti in zmogljivosti njihovega dela. Ocena je bila pozitivna: število plenarnih zasedanj kolegija se je zmanjšalo, občutno manj časa pa je bilo namenjenega tudi zadevam, povezanim z upravnim odborom; izboljšali so se tudi načrtovanje dejavnosti kolegija, uporaba pripravljanih posvetovalnih postopkov, ki omogočajo izražanje pisnih mnenj ter uporaba pisnih postopkov sprejemanja odločitev.

Novi prostori Eurojusta

Delo na Eurojustovih novih prostorih se je nadaljevalo v letu 2014, zaključila pa se je pogodba za 'Gradnjo in vzdrževanje', ki je veljala 15 let (plus petletno podaljšanje). V zadnjem četrtletju se je začelo izvajati delo na terenu, začel pa se je tudi interni projekt notranjega oblikovanja, pri katerem so sodelovali vsi zaposleni pri Eurojustu.

Združeno letno poročilo o dejavnostih

Združeno letno poročilo upravnega direktorja o dejavnostih 2014, ki je v času izdaje tega letnega poročila v pripravi, vsebuje podrobne informacije o upravnih dosežkih uporabe Eurojustovega letnega delovnega programa 2014 (na voljo na spletni strani Eurojusta), o vodstvu in sistemu notranjega nadzora s poudarkom na rezultatih, doseženih z uporabo ciljev in dejavnosti, načrtovanih v letnem delovnem programu, ter o uporabi človeških in finančnih virov, dodeljenih v ta namen.

Zunanja komunikacija

Eurojust je predstavil nov pristop h komunikaciji za boljše spodbujanje dejavnosti Eurojusta, osredotočen na šest področij: (i) podjetniška komunikacija in identiteta, npr. promocija lastne znamke, trženje in postavitve; (ii) zunanji odnosi in odnosi v EU; (iii) razvijanje odmevnosti in medijske pokritosti po Evropi; (iv) krepitev Eurojustovih digitalnih komunikacij; (v) publikacije, npr. raziskave, poročila in brošure; in (vi) zunanja komunikacija. V okviru

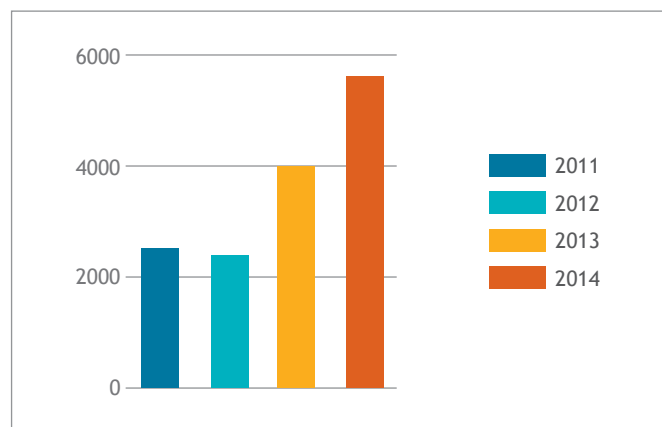
novega pristopa sta bili na spletu objavljeni dve novi rubriki, *V središču* in *Zgodbe o uspehu*, katerih namen sta promocija in ponovna predstavitev ključnih zgodb v daljšem časovnem obdobju. Eurojust redno objavlja sporočila za javnost o svojem operativnem delu, prav tako pa objavlja novice o svojih tekočih neoperativnih dejavnostih. Ob namenu seznanjanja o teh dejavnostih se je število novic v letu 2014 obsežno povečalo.

Poleg tega je Eurojust v državah članicah uvedel seminarje trženja in kampanje. Seminarji so po sami naravi bolj praktični kot kampanje, saj bolj temeljito predstavijo Eurojustovo obravnavo primerov in načine, kako lahko Eurojust pomaga strokovnjakom, medtem ko kampanje nudijo bolj splošen pregled dela, ki ga opravlja Eurojust. Seminarji trženja in kampanje so del tekoče Eurojustove pobude za poudarjanje dela, ki ga opravlja Eurojust ter obveščanje strokovnjakov iz držav članic o koristi in učinkovitosti, ki ju Eurojust nudi pri čezmejnih primerih.

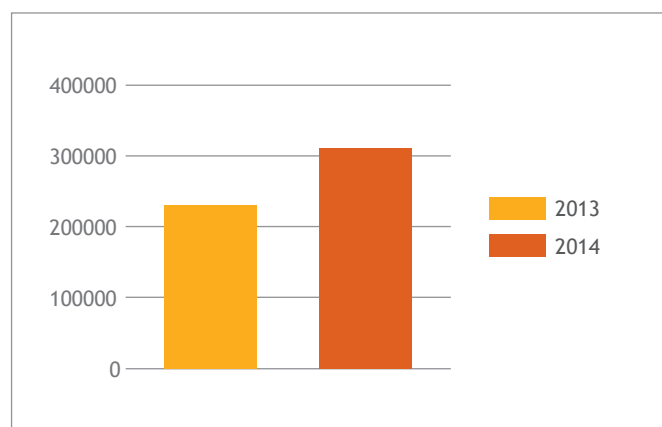
Močan profil izboljšuje zaupanje, verodostojnost in prepoznavnost, ter je predpogoj za razmerja z nosilci interesov, še posebej s strokovnjaki. V letu 2014 je bilo v medijih objavljenih 5619 člankov, ki so omenjali Eurojust, v primerjavi z lanskim letom, ko je bila ta številka 3982.

Tekom leta 2014 je Eurojust sestavljal strateška poročila, *Eurojustove novice* in kataloge podjetja. Eurojustove publikacije so na voljo na spletni strani.

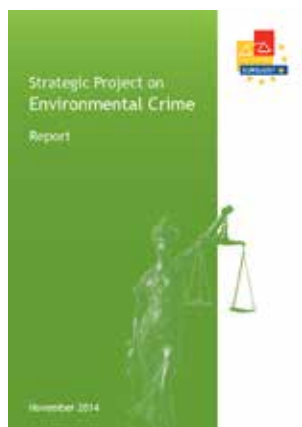
Medijska pokritost po svetu

Obiskanost spletne strani

Primeri Eurojustovih publikacij

Eurojust in mreže strokovnjakov

Eurojust gosti sekretariate Evropske pravosodne mreže (EJN), Mreže za skupne preiskovalne skupine in Mreže za genocid ter spodbuja vzajemno delovanje nacionalnih predstavništev ter Mrež na njihovem skupnem, temeljnem področju. Sekretariati črpajo upravna sredstva Eurojusta ter tem Mrežam nudijo svoje storitve. Eurojust podpira tudi dejavnosti Posvetovalnega foruma.

6.1 Evropska pravosodna mreža (EJN)

EJN je mreža kontaktnih točk za spodbujanje pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, ki je bila ustanovljena v letu 1998. Sekretariat pri Eurojustu je bil ustanovljen leta 2003.

Sestanki V letu 2014 sta potekali dve plenarni zasedanji, junija v Atenah na temo ENP ter novembra v Rimu glede sodelovanja s tretjimi državami. Plenarni zasedanji je prvič neposredno organiziral sekretariat EJN v sodelovanju s predsedstvi EU ter s podporo Eurojusta. Poleg tega so bili regionalni sestanki organizirani v Avstriji in Sloveniji ter na Finskem in Madžarskem, državni sestanki pa so potekali v Belgiji, Nemčiji in Romuniji za razprave ter izboljševanje pravosodnega sodelovanja pri vprašanih regionalnega ali državnega značaja. Na teh sestankih so sodelovali tudi predstavniki udeleženih nacionalnih predstavništev.

Skupni EJN/Eurojust dokument EJN in Eurojust sta odobrila [skupni dokument](#), *Pomoč pri mednarodnem sodelovanju v kazenskih zadevah za strokovnjake*, kjer so za pravosodne strokovnjake iz držav članic povzete storitve in pomoč, ki jih lahko nudita EJN in Eurojust. Eden izmed ciljev skupnega dokumenta je zagotoviti, da EJN in Eurojust obravnavata primere, ki spadajo pod njuno pristojnost. Dokument bo na voljo v vseh uradnih jezikih EU.

Predsedujoči trio EJN Država članica, ki trenutno predseduje EU, s pomočjo prihodnjih dveh predsedstev EU (Predsedujoči trio EJN) tesno sodeluje s sekretariatom EJN. Za okrepitev prednostnega razmerja med EJN in Eurojustom sta se predsedujoči trio EJN in sekretariat EJN v decembru srečala s predsedstvom Eurojusta ter upravnim direktorjem za izmenjavo mnenj ter razpravo o področjih skupnih interesov.

EJN spletna stran V pripravi je pravosodni atlas, ki bo vseboval pristojne organe za vse instrumente medsebojnega priznavanja glede pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, kot tudi tradicionalna zaprosila za medsebojno pravno pomoč.

Usposabljanja Sekretariat EJN je organiziral peto usposabljanje kontaktnih točk EJN v angleškem jeziku za boljše poznavanje različnih pravnih sistemov, izboljševanje skupnega jezikovnega znanja, vzpostavitev in vzdrževanje tesnejših odnosov ter krepitev medsebojnega zaupanja.

Portal e-pravosodje Spletna stran EJN bo vključena v portal e-pravosodje, ki bo v prihodnosti predstavljal elektronski vmesnik na območju svobode, varnosti in pravice.

6.2 Mreža za skupne preiskovalne skupine

Mreža za skupne preiskovalne skupine je mreža nacionalnih kontaktnih točk ustanovljena za spodbujanje izmenjave informacij in primerov dobre prakse med državami članicami glede skupnih preiskovalnih skupin. V letu 2014 je praznovala svojo deseto obletnico. Sekretariat pri Eurojustu je bil ustanovljen v januarju 2011.

Letno srečanje 10. letno srečanje nacionalnih strokovnjakov za skupne preiskovalne skupine je potekalo 25. in 26. junija. Osrednja tema tega srečanja so bili najnovejši napredki na področju skupnih preiskovalnih skupin, kot na primer razvoj skupnih preiskovalnih skupin s tretjimi državami.

Projekti Uvedenih je bilo več projektov za izboljšano podporo strokovnjakom za skupne preiskovalne skupine, kot so predloge *Fiches Espagnoles*, namen katerih je zbiranje povzetkov državne zakonodaje držav članic, ki so pomembni pri ustanovitvi in delovanju skupnih preiskovalnih skupin, ter zagotoviti, da so ti povzetki na voljo strokovnjakom. Da bi zagotovili homogenost predlog *Fiches* so bile ustvarjene šablone, prvi štirje nacionalni povzetki, ki so pokrivali špansko, bolgarsko, belgijsko in švedsko zakonodajo pa so bili decembra izdani prek zaupnega območja Mreže za skupne preiskovalne skupine na Eurojustovi spletni strani. Na 9. letnem srečanju je bil sprejet projekt o obrazcu za ocenjevanje skupnih preiskovalnih skupin, ki bo strokovnjakom v pomoč pri ocenjevanju dela skupnih preiskovalnih skupin. Interaktivna verzija obrazca je na voljo od aprila. Prejeta so bila tudi prva opravljena ocenjevanja, ki so trenutno v analizi. Cilji projekta – ki bodo podprti z vzpostavitvijo podatkovne baze – so zagotoviti boljši vpogled v prakse skupnih preiskovalnih skupin na nivoju EU ter prispevati k splošni oceni tega orodja.

Usposabljanja Mreža skupnih preiskovalnih skupin igra pomembno vlogo pri spodbujanju skupnih preiskovalnih skupin ter prepoznavanju novih trendov pri sodelovanju skupnih preiskovalnih skupin. Sodelovanje

pri usposabljanjih, organiziranih zunaj in znotraj Evropske unije temelji predvsem na uspešnem partnerstvu z akademijo CEPOL in EJTN.

Zaupno območje Mreže za skupne preiskovalne skupine Zaupno območje Mreže za skupne preiskovalne skupine je spletna platforma, ki deluje kot edino zbirališče informacij, povezanih s skupnimi preiskovalnimi skupinami, predvsem zakonodaj in ocenjevanj. V letu 2014 je bilo prenovljeno in je bolj prijazno uporabnikom, izboljšan pa je tudi dostop do informacij.

Financiranje skupnih preiskovalnih skupin Izvršen je bil nov postopek financiranja skupnih preiskovalnih skupin za bolj učinkovito podporo strokovnjakom (npr. prek preprostejših obrazcev, večje prilagodljivosti pri izvrševanju dodelitev ter kritja stroškov tretjih držav). Priprava novih obrazcev za prijavo, ki vsebujejo avtomatske izračune ter nadzor nad zgornjo denarno mejo, je bila dokončana ob koncu leta 2014. Financiranje dejavnosti skupnih preiskovalnih skupin je del Eurojustovega proračuna od septembra 2013. Sekretariat Mreže za skupne preiskovalne skupine je prejel ter obdelal 146 novih prošelj, kar potrjuje precejšnje zanimanje strokovnjakov in uporabnost tega programa financiranja.

6.3 Mreža za genocid

Mreža za genocid je bila ustanovljena leta 2002 za zagotovitev tesnega sodelovanja državnih organov pri preiskavi in kazenskem pregonu teh kaznivih dejanj. Sekretariat Mreže za genocid je bil pri Eurojustu ustanovljen julija 2011.

Letna srečanja Eurojust je gostil 16. in 17. srečanje Mreže za genocid. Ta srečanja strokovnjakom nudijo edinstven forum za izmenjavo informacij, primerov dobre prakse in izkušenj, ter tako sodelujejo in si pomagajo pri preiskavah in kazenskih pregonih genocida, hudodelstev zoper človečnost ter vojnih hudodelstev. Osrednje teme srečanja so bile spolne zlorabe in kazniva dejanja na podlagi spola, finančne preiskave in odvzem premoženjske koristi in premoženja nezakonitega izvora pri grozodejstvih ter posledice trenutnih spopadov v Siriji.

Strateški dokument Za krepitev preiskav in kazenskih pregonov mednarodnih kaznivih dejanj je Mreža za genocid izdala *Strategijo Mreže EU za področje genocida za boj proti nekaznovanosti za genocid, hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva v Evropski uniji in njenih državah članicah*, ki je na voljo na Eurojustovi spletni strani. Strategija povzema povezavo teh kaznivih dejanj z območjem EU ter omenja izzive, s katerimi se preiskovalci in tožilci srečujejo zaradi določenega konteksta, narave in pravnega okvira

mednarodnih kaznivih dejanj. Poleg tega dokument vsebuje tudi obširno zbirko ukrepov, ki jih morajo ustanove EU ter države članice sprejeti v podporo državnim organom v boju proti nekaznovanosti, poleg tega pa bodo pomagali storilce privedi pred sodišče in zagotoviti pravico žrtvam.

Usposabljanje Sekretariat Mreže za genocid je v sodelovanju s civilno družbo v oktobru gostil drugi seminar o pravicah žrtev hudih oblik mednarodnega kriminala v državah članicah. Cilj seminarja je bilo deljenje primerov dobre prakse in strokovnega znanja z državnimi organi glede številnih vidikov pravic žrtev, kot so pravica do udeležbe, varstva, podpore in nadomestila. Seminarja so se udeležili tudi predstavniki nacionalnih predstavništev na Eurojustu.

6.4 Posvetovalni forum

V letu 2010 je bil ustanovljen Posvetovalni forum generalnih državnih tožilcev in direktorjev javnih tožilstev držav članic EU (Posvetovalni forum) za krepitev mednarodnega pravosodnega sodelovanja in medsebojnega zaupanja, deljenja izkušenj ter zagotavljanja strokovnih prispevkov agencijam EU za razvoj območja svobode, varnosti in pravice. Eurojust je še naprej zagotavljal pravno, upravno in finančno podporo dejavnostim Posvetovalnega foruma.

Posvetovalni forum je v letu 2014 s podporo Eurojusta gostil svoje 7. in 8. srečanje. V juniju je bilo srečanje pod grškim predsedstvom organizirano v kombinaciji z Eurojustovim strateškim seminarjem, *Evropski nalog za prijetje: kako naprej?* Posvetovalni forum je dosegel sklepe o pravnih in praktičnih rešitvah, ki bodo pripomogli k boljšem izvajanju ENP in boju proti korupciji. **Rezultat srečanja** in **sklepi Posvetovalnega foruma** so na voljo na Eurojustovi spletni strani, posredovane pa so bile ustreznim agencijam EU za prispevek k debati na nivoju Evropske unije (*glej* Svet dok. 13581/14).

Med decembrskim srečanjem pod italijanskim predsedstvom je Posvetovalni forum razpravljal o začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, ter o tem, kako izboljšati medsebojno priznavanje. Razpravljali so tudi o izzivih in primerih dobre prakse pri preiskavah in kazenskih pregonih primerov trgovine z ljudmi in tihotapljenja nezakonitih priseljencev po morju. To srečanje je bilo organizirano v kombinaciji z Eurojustovim strateškim seminarjem, *Proti boljšemu sodelovanju pri začasnih zavarovanjih zahtevka za odvzem in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem: swtrokovni pristop*. **Rezultat srečanja in sprejeti sklepi** bodo posredovani ustreznim agencijam EU v začetku leta 2015.

Meetings of the Consultative Forum

Ocenjevanje in prihodnji vidiki

Tematika

Šesti krog medsebojnih ocenjevanj

Obiski za ocenjevanje (od maja 2012 naprej) držav članic, izvedeni v okviru šestega kroga medsebojnih ocenjevanj o praktičnem izvajanju in delovanju Sklepa Sveta 2002/187/PNZ z dne 28. februarja 2002 o ustanovitvi Eurojusta za okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala ter Sklepa Sveta 2008/976/PNZ o Evropski pravosodni mreži v kazenskih zadevah (Šesti krog), so se zaključili v maju. Preostala poročila o državah članicah je Delovna skupina za splošne zadeve, vključno z ocenjevanjem (GENVAL) sprejela v novembru, končno poročilo šestega kroga pa je Svet Evropske unije sprejel 17. decembra. Za začetek izvajanja priporočil, ki jih je Eurojust prejel, je kolegij prevzel aktivno vlogo ter sprejel akcijski načrt in časovni okvir za izvedbo na podlagi vnaprej določenih prioritet. Pred končnim poročilom so navedli več ukrepov, kot tudi pripravo na 2. sestanek nacionalnih korespondentov Eurojusta.

Zunanje ocenjevanje izvajanja Sklepa o Eurojustu

Člen 41a Sklepa o Eurojustu določa, da mora kolegij naročiti neodvisno zunanje ocenjevanje izvajanja Sklepa o Eurojustu ter dejavnosti, ki jih je Eurojust izvajal pred 4. junijem 2014 in vsake 4 leta zatem. Določa tudi, da mora vsako ocenjevanje ovrednotiti učinek Sklepa o Eurojustu, Eurojustove rezultate v smislu doseganja ciljev, ki so navedeni v Sklepu o Eurojustu ter Eurojustovo učinkovitost in zmogljivost. 18. februarja 2014 je kolegij v dogovoru s komisijo izdal natančna pravila.

S sklepom kolegija iz januarja 2014 je bil ustanovljen usmerjevalni odbor. Usmerjevalni odbor mora ocenjevalcu zagotavljati pravočasne komentarje glede ocenjevalnih poročil ter kolegij redno obveščati o napredku ocenje-

2. sestanek nacionalnih korespondentov Eurojusta

Sestanek nacionalnih korespondentov Eurojusta je potekal 27. novembra na Eurojustu. Udeleženci so delili svoje izkušnje in primere dobre prakse glede nacionalnih smernic o porazdelitvi primerov med Eurojustom in Evropsko pravosodno mrežo (glej poglavje 6.1), razpravljali so o *Fiches Suédoises* in uporabi Eurojustovega 'pametnega' obrazca na podlagi člena 13, izrazili pa so tudi svoje poglede na povratne informacije, ki jih mora Eurojust zagotoviti v skladu s členom 13a (glej poglavje 1.3).

Eurojust Extranet

Eurojust Extranet je bil predstavljen ob priložnosti sestanka nacionalnih korespondentov Eurojusta. To je zaupno območje za nacionalne korespondente na Eurojustovi spletni strani, ki vsebuje različne dokumente, ki so relevantni za delo strokovnjakov, kot so nacionalne smernice o porazdelitvi primerov med Eurojustom in Evropsko pravosodno mrežo, nacionalne smernice o izvajanju člena 13 Sklepa o Eurojustu in predloge *Fiches Suédoises*.

vanja. Usmerjevalni odbor mora prispevati tudi h kakovostni oceni končnega ocenjevalnega poročila, glede na vnaprej določen kriterij, obenem pa mora obdržati neodvisnost ocenjevalca, ocenjevalno poročilo za razpravo predstaviti kolegiju ter sestaviti načrt za razširitev končnega ocenjevalnega poročila.

22. septembra 2014 je Eurojust podpisal pogodbo s podjetjem Ernst and Young Accountants LLP kot zunanjim svetovalcem. Postopek ocenjevanja je sestavljen iz treh faz: ustanovitev, zbiranje podatkov ter analiza in poročanje. Prvi korak ocenjevalnega postopka je bil dokončan v decembru 2014 s sprejetjem poročila o ustanovitvi. V decembru 2014 je bilo izdano končno poročilo o ustanovitvi, faza ustanovitve pa je bila zaključena. Naslednji korak je faza zbiranja podatkov, ki se bo začela v januarju 2015. Zadnja faza bo dokončana junija 2015. Končno ocenjevalno poročilo bo v juliju 2015 posredovano Evropskemu parlamentu, kolegiju in komisiji, na voljo pa bo tudi za javnost.

Eurojustova večletna strategija

Eurojust je izdal svoj večletni strateški načrt (MASP) 2012-2014, kjer so načrtali smer, po kateri se bodo soočili z izzivi, ki prihajajo. V večletnem strateškem načrtu so bili navedeni strateški cilji, ki jih je mogoče doseči z izvajanjem večletnih strateških nalog. Te strateške naloge so bile v Eurojustovih letnih delovnih programih povezane z Eurojustovimi operativnimi aktivnostmi, ti delovni programi pa posledično služijo kot osnova za sestavljanje programov glede proračuna in sredstev. Večletni strateški načrt pokriva obdobje od 2012 do 2014, kolegij pa se ga je odločil podaljšati do leta 2015. Dokument je na voljo na Eurojustovi spletni strani.

13. maja je kolegij sprejel novo večletno strategijo (MAS) 2016-2018. Eurojust čaka ključna faza v njegovem razvoju: sprejetje Uredbe o Eurojustu ter ustanovitev Urada

evropskega javnega tožilca. Eurojustova večletna strategija 2016-2018 navaja smer, ki jo bo Eurojust ubral v luči teh izzivov, ter poudarja potrebo po tem, da Eurojust še naprej krepí svoje operativne zmožnosti ter se prilagaja spreminjajočemu okolju. Besedilo je na voljo na Eurojustovi spletni strani ter je povzeto spodaj.

Uredba o Eurojustu

Kot je predvideno v členu 85 Pogodbe o delovanju Evropske unije (TFEU) je Evropska komisija julija 2013 predstavila predlog za novo Uredbo o Eurojustu, katere cilji so okrepiti Eurojust ter izboljšati njegovo učinkovitost. Za predlagano Uredbo o Eurojustu veljajo običajni zakonodajni postopki.

Aprila 2014 je kolegij Delovni skupini Sveta za sodelovanje v kazenskih zadevah (COPEN) predložil pisni prispevek glede tega predloga, v katerem so odgovorili na vprašanja o predsedovanju ter podali Eurojustova stališča ter opažanja glede pomembnih vidikov predloga. Obravnavane teme so bile, med drugim, naloge in poobla-

stila, operativno delovanje, položaj in pravice nacionalnih predstavnikov, struktura in upravljanje, nujna koordinacijska enota, nacionalni sistemi za usklajevanje dejavnosti Eurojusta, izmenjava informacij, skupne preiskovalne skupine, varstvo podatkov ter bodoče razmerje z Uradom evropskega javnega tožilca (*glej* Svet dok. 8488/14). V juniju 2014 je Eurojust ponudil dodatne informacije glede sistema za varstvo podatkov (*glej* Svet dok. 10622/14).

V decembru 2014 je Svet sprejel 'delni splošni pristop', ki je obsegal celotno besedilo osnutka Uredbe, razen določb, povezanih z Uradom evropskega javnega tožilca, varstvom informacij ter pravil o zasebnosti in varnosti zaupnih in nezaupnih občutljivih informacij.

Posledice člena 86 Pogodbe o delovanju Evropske unije, kjer je navedeno, da se lahko v prihodnosti Urad evropskega javnega tožilca ustanovi 'iz Eurojusta' so še vedno predmet razprave. Komisija je reformo predlagala kot 'paket': uredba o 'Lizbonizaciji' Eurojusta na eni strani in ustanovitev Urada evropskega javnega tožilca na drugi.

Naša vizija – Kam želi Eurojust?

Vizija Eurojusta na območju svobode, varnosti in pravice je razvoj in izboljšanje pravosodnega sodelovanja, usklajenosti in medsebojnega zaupanja v Evropski uniji v boju proti težjim organiziranim čezmejnimi kaznivim dejanjem in terorizmu ter zagotavljanje spoštovanja pravne države.

Med obdobjem 2016-2018 bo imel Eurojust tri glavne strateške cilje:

1. cilj – Operativno delo

Eurojust bo deloval kot središče za operativno pravosodno podporo v Evropski uniji, proaktivno bo spodbujal in omogočal sodelovanje in usklajevanje pristojnih organov držav članic v primerih težje oblike čezmejnih kaznivih dejanj, nudil pa bo kakovostne storitve in nasvete, ki bodo ustrezali potrebam nosilcev interesov ter dosegali odlične operativne rezultate.

2. cilj – Strateško delo

Eurojust se bo še naprej razvijal in bil priznan kot središče pravosodnega in pravnega strokovnega znanja v Evropski uniji, ki nosilcem interesov nudi nasvete na podlagi operativnih izkušenj pri pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah.

3. cilj – Organizacijski razvoj

Eurojust se bo še naprej razvijal in bil priznan kot učinkovita, zmogljiva, zelo profesionalna in prilagodljiva organizacija, usmerjena k svojim strankam.

Nadaljnje dejavnosti v zvezi s sklepi Sveta

2. junija je Svet agencij na področju pravosodja in notranjih zadev sprejel sklepe o dvanajstem letnem poročilu Eurojusta. Eurojust tako kot v preteklih letih poroča o izvajanju teh sklepov. V spodnji tabeli je navedeno, kje je mogoče najti

več informacij o področjih, v zvezi s katerimi je Svet podal priporočila. Poleg tega je spodaj predstavljena tabela s temami, poudarjenimi med sklepi, ter ustreznimi Eurojustovimi dejavnostmi.

Priporočilo Sveta	Nadaljnje ukrepanje
Obvestiti Svet o predvidenih rezultatih imenovanja tožilcev za zvezo za operativno delo Eurojusta ter o konkretnih načrtih v ta namen.	Nadaljevale so se razprave o imenovanju tožilcev za zvezo za tretje države ter razprave o težavah s proračunom, začele pa se bodo priprave za osnovanje okvira.
Še naprej izboljševati učinkovitost sistema za vodenje primerov (CMS) ter izpolniti potrebne tehnične zahteve pri ustreznih državah članicah.	<i>Glej poglavje 1.3.</i> Ob koncu leta 2014 je bilo vzpostavljenih in delujočih enajst varnih povezav.
Izpolnjevati dolžnosti, ki izvirajo iz členov 13 in 13a ter še naprej delovati na uporabnikom prijazen način, ki državam članicam omogoča organiziran prenos informacij Eurojustu.	<i>Glej poglavje 1.3</i> Eurojust je ob koncu leta 2014 sprožil postopek za poenostavitev obrazca.
Obvestiti Svet o rezultatu ocenjevanja nujne koordinacijske enote.	Nujna koordinacijska enota je orodje za uporabo v nujnih primerih ali posebnih okoliščinah. Izven običajnih delovnih ur je z nacionalnimi predstavništvi mogoče stopiti v stik neposredno prek njihovih mobilnih telefonov, brez uporabe nujne koordinacijske enote. Rezultat šestega kroga medsebojnih ocenjevanj potrjuje Eurojustovo oceno, da bi moralo biti to orodje bolj prilagodljivo. Eurojust je o tem obvestil zakonodajalca EU (glej Svet dok. 8488/14, pp. 23-25). Trenutno je v teku zunanje ocenjevanje Eurojusta v skladu s členom 41a Sklepa o Eurojustu, ki vključuje nujno koordinacijsko enoto.
Še naprej razvijati dolgoročna pravosodna usposabljanja v sodelovanju z EJTN ter razmisliti o povečanju njihovega obsega.	<i>Glej poglavje 2.2, oblaček 'Eurojust in usposabljanja.</i> Program dolgoročne izmenjave je prejel pozitivno oceno, razmišljali so tudi o enomesečnem podaljšanju, v letu 2015 pa bodo ponovno predstavljeni kratkoročni študijski obiski.
Posvetovalni forum naj naslovi pogoste izzive pri upravljanju z evropskimi nalogi za prijetje ter zaprosili za medsebojno pravno pomoč.	<i>Glej poglavje 4, Poudarek leta.</i> Srečanja Posvetovalnega foruma sta potekali 11. junija in 12. decembra, osredotočeni na evropski nalog za prijetje.

Priporočilo Sveta	Nadaljnje ukrepanje
Šesti krog medsebojnih ocenjevanj o praktičnem izvajanju in delovanju Eurojusta ter EJNI sklepov.	<i>Glej Tematika: Ocenjevanje in prihodnji vidiki. Vsa poročila rezultatov so na voljo zunanjemu ocenjevalcu (člen 41a Sklepa o Eurojustu).</i>
Zaupno območje Mreže za skupne preiskovalne skupine in projekt ocenjevanja skupnih preiskovalnih skupin.	<i>Glej poglavje 1.4.</i>
Sodelovanje z agencijo Europol in uradom OLAF.	<i>Glej poglavje 2.4.</i>
Sodelovanje Eurojusta pri projektu EMPACT.	<i>Glej poglavje 2.1.</i>
Strateški projekt o kaznivih dejanjih zoper okolje.	<i>Glej poglavje 2.3.2.</i>

Javni dostop do dokumentov

Število zaprosil za javni dostop do Eurojustovih dokumentov je v letu 2014 ostalo stabilno, skupaj je bilo prejetih 25 začetnih zaprosil, izmed teh jih je 24 neposredno prejel Eurojust. Eurojust je bil v enem primeru kontaktiran kot tretja stranka, saj je zahtevo prejela druga evropska agencija. V letu 2014 ni bilo prejetih prošenj za pridobitev soglasja.

Izmed 25 zaprosil se jih 22 ni nanašalo na obravnavane zadeve. Pri 17 izmed teh 22 zaprosil je bil dostop v celoti odobren. Pri enem primeru dostop do željenih dokumentov ni bil odobren, saj bi lahko njihovo razkritje ogrozilo varstvo javnega interesa (člen 4(1)(a) Sklepa kolegija Eurojusta iz leta 2004 o sprejetju Pravilnika o javnem dostopu do Eurojustovih dokumentov, v nadaljnjem besedilu 'Pravilnik o dostopu do Eurojustovih dokumentov'). V drugem primeru je bil dostop zavrnjen, saj kriteriji, ki so navedeni v členu 2(1) Pravilnika o dostopu do Eurojustovih dokumentov, niso bili izpolnjeni. V preostalih treh primerih pa Eurojust zahtevanih dokumentov ni hranil (dve zaprosili) ali pa je bila za identifikacijo dokumenta potrebna dodatna pojasnitev (eno zaprosilo). V slednjem primeru je Eurojust (v skladu s

členom 6(2)) Pravilnika o dostopu do Eurojustovih dokumentov) poslal zaprosilo za dodatno pojasnitev, vendar prosilec ni dopolnil svoje poizvedbe.

V zvezi s tremi zaprosili za dostop do dokumentov, ki so zadevali obravnavane primere, Eurojust zahtevanih dokumentov ni hranil (dve zaprosili) ali pa je bila za identifikacijo dokumenta potrebna dodatna pojasnitev (eno zaprosilo). V slednjem primeru je Eurojust (v skladu s členom 6(2)) Pravilnika o dostopu do Eurojustovih dokumentov) poslal zaprosilo za dodatno pojasnitev, vendar prosilec ni dopolnil svoje poizvedbe.

Eurojust je ustvaril tudi novi javni register dokumentov, ki je na voljo na Eurojustovi spletni strani. Ob koncu decembra je javni register vseboval več kot 650 dokumentov, ki jih hrani Eurojust. Javni register se bo redno posodabljal, kadar bodo na voljo novi dokumenti. Javni register je zasnovan tako, da državljanom omogoča preprostejši dostop do dokumentov, ki jih hrani Eurojust, ter za večjo preglednost in razpoložljivost informacij o Eurojustovih dejavnostih.

Thank you and farewell

We thank **Mariana Ilieva Lilova**, former National Member for *Bulgaria*, **Annette Böringer**, former National Member for *Germany*, **Sylvie Petit-Leclair**, former National Member for *France*, **Robert Sheehan**, former National Member for *Ireland*, **Francesco Lo Voi**, former National Member for *Italy*, and **João Manuel Da Silva Miguel**, former National Member for *Portugal*, for their work and valuable contribution to Eurojust.

© Eurojust, 2015

Vse pravice pridržane. Vsako razmnoževanje ali uporaba katerega koli dela te publikacije v katerikoli obliki, na kakršen koli način, grafičen, elektronski ali mehanski, vključno s fotokopiranjem, snemanjem, prepisovanjem ali shranjevanjem podatkov in uporabo programa za iskanje in zbiranje podatkov, je brez dovoljenja Eurojusta prepovedano.

Vsem enotam se zahvaljujemo za njihov prispevek.

Oblikovanje/DTP: Michèle Wilks-Speer

Fotografije: Jakov Minic (Eurojust); Shutterstock

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB The Hague, Nizozemska

Telefon: +31 70 412 5000 - E-naslov: info@eurojust.europa.eu - Spletna stran: www.eurojust.europa.eu